Perşembe
13
NİSAN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus . Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrirlik 1371
Yazı Müdürlüğü 1062-1063
Matbaa Müdürlüğü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Yarın
SİNEMA
Sayfamız

Italya Yunanistan'a teminat verdi

Dolaşan tahrikçi şayialar hilâfına olarak

Roma Yunanistan'ın toprak ve Adalar bütünlüğüne en katî şekilde riayet edeceğini bildirdi

Yunanistan Başvekili B. Metaksas

Roma mahfillerinde söylendiğine göre

Verilen garanti Yunanistan'ın çevirme sistemine girmemesi şartiyle muteber

Atina, 12 a.a. — Atina aansı tebliğ ediyor: İtalya maslahatgüzarı Fornaro dün yunan hükümeti reisi Metaksas'ı ziyaret ederek italyan hükümeti reisi Musolini namına aşağıdaki tebligatta bulunmuştur.

"Yunanistan'a karşı güya İtalya'nın bir harekette bulunacağına dair dolaşmış olan veya dolaşabilecek bütün şayialar yalandır. Bu şayialar ancak tahrikçi ajanlar tarafından yayılabilir. Faşist İtalya Yunanistan'ın toprak ve adalar tamamlığına en katî bir şekilde riayet etmek fikrinde olduğunu teyit eyler. Faşist İtalya, iki memleketi biribirine bağlıyan samimî dostluk bağlarını idame ve daha ziyade inkişaf ettirmek azmindedir."

İtalya hükümetinin, Yunanistan'ın ve Korfo adasının mülkî temamiyeti hakkında Yunanistan'a teminat vermiş

(Sonu 6 ıncı sayfada)

Bugünkü vaziyet karşısında

N. A. KÜÇÜKA

Vaziyetin ciddiyeti artık pek açıktır. Yıllardanberi devam eden siyasi buhran yedi sekiz aydanberi her gün bir parça daha ziyadeleşmek suretiyle bugünkü son haddini bulmuştur. Çemberleyn'in beklenmekte olan nutkunun neticesi Avrupa sulhuna muayyen istikametini verecektir. Artık "Münih" anlaşmasının "Gentelmens agreement"in hazin sukutu karşısında iki zümreye mensup devletlerin bugün bir nokta etrafında anlaşabilmeleri mümkün değildir gibi görünmektedir. Çünkü anlaşma ve mukavele fikirleri, her şeyden önce manevî bir karşılıklı itimat ve inanın ifadesidir.

Biribirini takip eden bu son hâdiseler karşısında Avrupa milletlerinin bu manevî bağlarının bugünkü şartlar içinde yeniden tesisine imkân bulunabileceğini ümit ve tahmin etmek en nikbin görüşle dahi kabil değildir. Totaliter devletler, önce gayet esaslı bir şekilde hazırladıkları ve her nokta üzerinde anlaştıkları maksat ve gayelerine mistik ve ilahi bir sıfat vererek, derin bir heyecan ve imanla koşmaktadırlar. Görünüşe göre "Mevud topraklar"ı almak için şarka doğru koşan hiristiyan kıral ve şövalyeleri (Allahın dinini) neşretmek için İran'a hücum eden müslüman mücahitleriyle iman ve heyecan bakımından totaliter şefleri arasında büyük bir fark yoktur. Bunları yerinde tutmak, tayin ve tesbit ettikleri gayeden çevirmek beyhudedir. Totaliter devletlerin, kâinat telâkkisi bambaşkadır. Onların devlet, millet, hak, hukuk telâkkileri diğerlerinin telâkkileriyle aynı ölçüde değildir. Bugünkü Avrupa'nın sosyal bünyesi, fransız inkilâbından sonra ve onun çizdiği nizam içinde son ifadesini bulmuştur. Ana prensipler, inkilâbın felsefesinden doğan, ölçü içinde mânalarını almış ve ona göre tekâmül etmiştir. Halbuki totaliter devletler, bu ana prensiplere tamamiyle aykırı ve yepyeni fikirler ortaya atmış bulunmaktadır. Nasyonal - Sosyalizm'e göre Führer, alman milletinin fikir ve hislerine en yüksekten temas etmiş ve millî ruhun tecessüt etmiş bir realitesidir. Onun fikir ve temayülleri alman milletinin malıdır. Duçe'ye göre ise: her şeyin başında devlet vardır. Hattâ milleti bile devlet yaratır. Ancak devletin yüksek menfaatleri bakımından ona icap eden salâhiyetler verilir. Şu hale göre bu prensiplerin vücude getireceği sosyal bünyenin tekmil teşkilât ve taazzuviyle diğerinden ne kadar farklı olacağı âşikârdır. Totaliter devletlere göre, bugünkü Avrupa buhranını önlemek için cemiyetin bünyesini değiştirmeli ve büyük devletler Avrupa "imperium"unu kurarak vaktiyle Roma'nın idaresi biçiminde bir Avrupa âhenği teşkil ederek dünyayı böylece idare etmelidirler. Görülüyor ki her iki zümre arasında, anlayış mantık ve ölçü bakımından müthiş bir uçurum vardır.

(Sonu 7 inci sayfada)

On aylık tahsilât 217.587.218 lirayı buldu

Maliye vekâleti, mart sonuna kadar olan on aylık devlet tahsilâtını tespit etmiştir. Şubat 1939 ayı sonundaki tahsilâta nazaran mart sonuna kadar on aylık tahsilâtımız 20.957.249 lira fazlasiyle 217.587.218 lirayı bulmuştur.

Yeni yıl bütçesi

Bütçe encümeni bu hafta içinde tetkiklerine başlıyor

Vekâletler bütçelerinin fasıl ve maddelerinde değişiklikler var

Kamutay bütçe encümeni, bu hafta içinde yeni bütçe üzerinde tetkiklere başlıyacaktır. Maliye Vekâletinin hazırlamış olduğu bütçe projesi, tetkik edilmek üzere encümen âzasına tevzi edilmiştir.

Varidat ve masraf fasılları 260 milyon lira olarak ve müteva-zin şekilde hazırlanan yeni bütçemiz de, vekâletlerin birçok dairelerine ayrılmış olan paralarda esaslı bir artış vardır.

Başvekâlet bütçesi:

Başvekâletin yeni büdce projesinde 1380 lira fazlalık vardır. Kırtasiye fiyatlarının artmasından dolayı bu fasla 500 lira ve müteferrika tahsisatının azalmasından dolayı da 1.000 lira ilâve edilmiştir.

Resmî gazete ile kanun ve saire tevziat işlerinde kullanılmak üzere bir hizmet kamyoneti mübayaası için iki bin lira tahsisat konulmuştur.

7 inci sayfada)

"Batıray" Denizaltı gemimiz

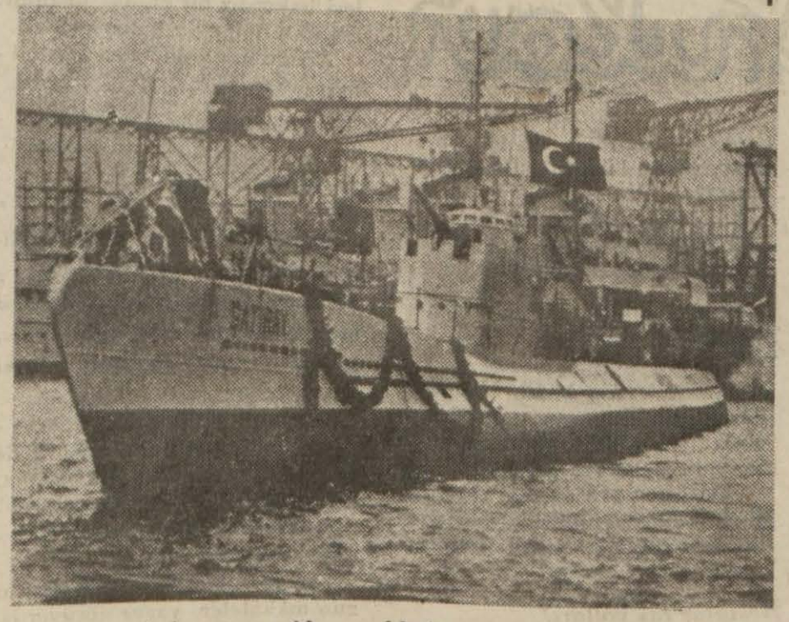

Hükümetimiz namına Almanya'da inşa edilmekte olan denizaltı gemilerinden "BATIRAY" ın geçenlerde Kiel'de denize indirildiğini yazmıştık. Yukardaki resim, denizaltı gemimiz suya indikten sonra alınmıştır

Genelkurmay Başkanımız İstanbul'da

İstanbul, 12 (Telefonla) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda mülkî ve askerî erkân tarafından karşılanmıştır.

Şair Hâmid'in ölümünün yıldönümü

Büyük Şair Abdülhak Hâmit öleli iki yıl oluyor. Bu vesile ile önümüzdeki cuma günü İstanbul'da Eminönü Halkevinde bir tören yapılarak merhumun hatırası anılacaktır. Bu hazin yıldönümü dolayısiyle arkadaşımız Nurettin Artam'ın yazdığı makale 2 inci sayfamızdadır.

Hollânda'da yeni ihtiyat tedbirleri

faaliyetle devam ediyor Hudutlarda tahkimat

Lahey, 12 a.a. — Hollonda ajansının bir tebliğine göre, seferberliğe tevessül etmek icabettiği takdirde hazır bulunmaları için bazı ihtiyat sınıflarına emirler verilmiştir.

Hollanda kanalları takviye etti

Amsterdam, 12 a.a. — "Nieuve Rotterdamsche Courant" gazetesi yazıyor: Paskalya günlerinde 800 amele Grebbe kanalında çalıştırılmıştır. Bu kanal Hollandanın feyezan husule getirmek suretiyle müdafaası sisteminde birinci derecede bir rol oynamaktadır. Şimdi işler gerek Amersfoort gerek Voonendaal taraflarında süratle ilerlemektedir.

Hudut boylarında da tahkimat hummalı bir faaliyetle devam etmektedir.

Tayyare piyangosu

Tayyare piyangosu keşidesine dün de İstanbul'da devam edilmiştir. Dünkü çekilişte en büyük ikramiye olan 25.000 lira 26003 numaraya çıkmıştır. Sonları 003 le biten numaralar da 1000 er lira ikramiye alacaklardır. Dün mükâfat ve ikramiye kazanan biletlerin tam listesini 5 inci sayfamızda bulacaksınız.

Fransa ve İngiltere bugün vaziyetlerini tasrih edecekler

Londra'da kabinenin hariciye komitesi, Pariste de nazırlar meclisi toplandı

B. Nevil Çemberleyn Avam Kamarasında beyanatta bulunacak

Londra, 12 a.a. — Gazetelere göre, B. Chamberlain'in yarın Avam kamarasında yapacağı beyanat umumî bir tarzda tespit edilmiş bir ihtardan ibaret olacaktır. B. Chamberlain, İngiltere'nin doğu Akdeniz'inde her türlü yeni askerî icraatı hasmane bir hareket olarak telâkki edeceğini bildirecek ve statüko tâbirinden ne anladığını tayin ve tespit edecektir.

Times gazetesi beynelmilel gerginliğin zevahire rağmen hiç bir suretle azalmamış olduğunu yazıyor ve diyor ki:

B. Chamberlain'in Avam kamarasın-

(Sonu 6 ıncı sayfada)

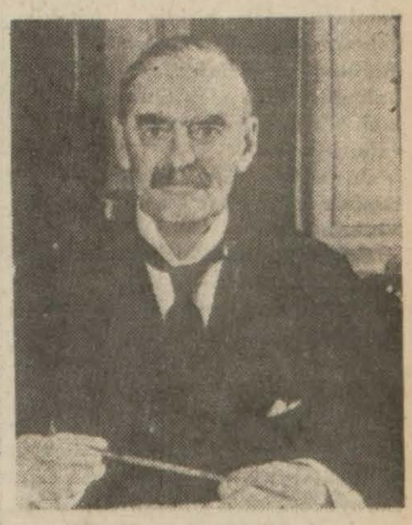

B. Çemberleyn

B. Daladiye beyanatta bulunacak

B. Daladiye

Paris, 12 a.a. — Nazırlar meclisi, bu sabah Löbrön'ün riyasetinde toplanmıştır.

Şimdiki Avrupa vaziyeti karşısında Fransa'nın ittihaz edeceği hareket tarzı hakkında Fransa hükümeti namına yarın Daladiye tarafından neşredilecek olan beyanname ittifakla tasdik edilmiştir.

Daladiye, umumî vaziyet hakkında izahat vermiş ve alınmasını istediği askerî tedbirleri anlatmıştır.

Meclis, hâdiselere karşı koymak üzere alınan yeni tedbirleri kabul etmiştir.

Bonne, son buhran esnasında Fransa tarafından yapılan diplomatik teşebbüsleri anlatmış ve İngiltere ile

(Sonu 6 ıncı sayfada)

Günün mühim siyasî hâdiselerinden birisini de, İspanya'da bulunan italyan gönüllüleri teşkil etmektedir. Fakat bunlar hakkında biribirini tutmiyan haberler geliyor: İtalya'nın yeni gönüllüler gönderdiği, yahutta Frankonun Madrid'e törenle girişinden sonra gönüllüleri çekeceği gibi... Yukarıda, yeniden İspanya'nın merkezi ittihaz edilen Madrit'ten bir sokak görülüyor. Haberlerimiz 6 ıncı sayfadadır.

İnsan ve kültür :

Hükümetimizin programı

Başvekilimiz Dr. Refik Saydam, daha ilk kabinesinin başında bulunurken, görüşte milli birliği, çalışmada mesuliyet hissini, Parti programının noksansız tatbikinde demokratik bir tandansı ve bütün işlerimizin kontrolunda da müsbet ve yapıcı bir otokritiği temsil ve müdafaa etmişti.

Bu unsurların her biri, anarşinin ne kadar düşmanı olmıya mecbursa istikrarın da o kadar doğrudan doğruya dostudur.

Atatürk'ün bırakmış olduğu büyük inkilâp ve inşa eserini daha tamam, daha güzel ve daha sağlam ve emin kılacağını devlet reisliğine seçildiği gün söyliyen ve bunu söylemekle hem türk milletine hem bizzat Atatürk'e karşı teahhütlerin en asiline giren İnönü, Doktor Refink Saydam'da, açık görüşlü, ileri zihniyetli, son derece çalışkan ve metodik bir hükümet reisi bulacağından emin idi.

Gerçekten, Başvekilimiz, gerek inkilâp dâvalarımızın her birine gerek cümhuriyet rejiminin mukadderatına, daha ilk gününden itibaren en çok inanmış olan devlet adamlarımızdan biridir. Nitekim, yoktan meydana getirilerek "sihat,, mefhumunu bir içtimaî müessese halinde temsil eden Sihat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, tamamen onun eseridir.

Bu seferki beyanatına gelince, bunları, şu noktalar etrafında toplıyabiliriz:

1) İhdas edilen iki vekâletin tarif ve takdimi,

2) Hükümet programının Parti programına dayanacağı,

3) İç politikada, millî birlik, sükûn, emniyet ve istikrar.

4) Dış politikada, dünyadaki bütün huzursuzluğa rağmen, mevcut dostluklar ve türk varlığının eşsiz koruyucusu türk ordusu sayesinde, emniyetimizin devam edeceği.

İhdas edilen iki yeni vekâlet, Münakale ve Muhabere Vekâleti ile Ticaret vekâletidir. Birincisinin işlerini şimdiye kadar Nafıa vekâleti diğerinin işlerini de İktisat vekâleti görmekte idi. İş bölümünün daha rasyonel ve vekil kontrolunun daha müessir olması, işleri mütemadiyen çoğalan ve mürekkebleşen Türkiye cümhuriyetinde tabiî görülmelidir.

Demek oluyor ki, bundan böyle Nafıa Vekâleti daha ziyade yol ve demiryol inşaatı, irva ve iska işleri, elektrik istasyonları inşası v.s. gibi devlet inşa plânının Nafıaya ait olan kısımlarını başaracak ve Münakale ve Muhabere Vekâleti, daha ziyade, işletmelerin intizamını ve müessiriyetini temin eyliyecektir.

Tıpkı bunun gibi, iktisadî bünyemizin meydana gelmesi ile alâkadar bütün hesaplar, plânlar ve teşebbüsler İktisat vekâletinde bırakılarak işin politikası, yani ticaret, Ticaret vekâletine devredilecektir.

İç politikamız için sayın Başvekil'in şu sözlerini aynen kaydedeceğiz :

"Dahilde devamlı bir huzur ve sükûn bulunduğunu ve türk vatandaşının samimî beraberlik ve güven havası içinde yaşadığını emniyetle söyliyebilirim. Cümhuriyet hükümeti, bu havanın bulanmamasına, türk vatandaşının endişesiz çalışmasına ve kazanmasına, huzur içinde faziletli bir aile hayatı geçirmesine ve istikbalinden emin olmasına bütün kuvet ve gayretiyle çalışmakta devam edecektir.,,

Dış politika vaziyetine gelince, burada da, sözü Başvekilimize bırakacağız : :

"Fikir ve menfaatlerin bu kadar şiddetle çarptığı zamanımızda, Türkiye için ne bir fikir cereyanı, ne de her hangi bir menfaat hırsı, sulh yolundan inhirafta âmil olmamaktadır ve olmıyacaktır. Milletimizin hayat ve refahını tehlikeye atabilecek hareketler, hükümetinizden sadır olmıyacaktır. Elverir ki iyi niyetlerimiz ve bütün devletlere karşı beslediğimiz samimi ve dostane bitaraflık doğrudan doğruya veya bilvasıta ihlâl edilmek teşebbüsüne maruz kalmasın.,,

Çünkü bu takdirde, türk milletinin varlığını her an müdafaaya hazır olan eşsiz ve imanlı kudret, hazırdır :

"En yüksek hamaset ve sarsılmaz vatan sevgisi kaynagı olan büyük türk ordusuna dayanarak her tehlikeyi ve tecavüzü bertaraf edeceğimiz kanaatinde olduğumuzu söylemekle iftihar duyarım.,,

Görülüyor ki, Türkiye'nin sulh prensipi, kendi sulhunu her vasıta ile korumak ve dünya sulhuna da gayet dürüst bir hareket tarzı takip etmek suretiyle hizmet etmektir. Yani, Türkiye'yi sulhtan ayıracak her hangi bir hâdisenin tahlili ve tefsiri, hiç bir suretle haricin yardımına havale edilmiyerek türk milletinin menfaatlerine sureti katiyede uygun olacaktır.

Nitekim, beyanatının sonuna doğru, Başvekilimiz, alınacak her hangi bir kararın, önce Büyük Millet Meclisine arzedileceğini ehemiyetle kaydetmiştir.

Görülüyor ki, program, vazıh, sade ve kuvetlidir.

Burhan BELGE

Halkevinde toplantı

Müsabakalarda kazanan kayakçılara hediye verilecek

Ankara Halkevi bu yıl Elma dağında bir kaç kayak spor müsabakası tertip etmişti. Halkevi, bu müsabakalara iştirâk etmek suretiyle derece almağa muvaffak olan gençlerin mükâfatlarını, bugün akşam saat 18.30 da tertip ettiği toplantıda verecektir.

Toplantıya saat 19 da hediyeler verilmek suretiyle başlanılacak ve müteakiben dağ sporu hakkında sıhî bir konuşma yapılacaktır. Halkevimiz ayrıca temin ettiği bir kayak filmini gösterecektir.

İmâr plânları tamamlanan şehir ve kasabalar

Dahiliye vekâleti, şimdiye kadar imar plânları tanzim edilen şehir ve kasabalarmızın bir listesini yapmıştır. Bu listeye göre şimdiye kadar 62 şehir ve kasabamızın imar plânları tanzim edilmiş ve bu plânlara göre faaliyete geçilmiş bulunmaktadır. Bu şehir ve kasabalarımızı yazıyoruz :

Ankara, Kızılca hamam, Çubuk, Afyon, Şühut, Bolvadın, Emirdağ, Sandıklı, Antalya, yukarı ve aşağı Nazilli, Karaca, Aydın, Bandırma, Burhaniye, Edremit, Akçay, Susıgırlık, Ayvalık Tatvan, Gerede, Bursa, Karacabey, Orhangazi, Mudanya, Çankırı, Denizli, Acıpayam, Buldan, Sarayköy, Diyarbakır, Edirne, Keşan, Gaziantep, Mecidiye köyü, Kalamış iskelesi civarı, Yalova, Filorya, İzmir, Bayındır, Kayseri Adapazarı, Çumra, Uşak, Emet, Malatya, Besni, Manisa, Salihli, Alaşehir, Akhisar, Muğla, Fethiye, Niğde, Boyabat, Sivas, Çetinkaya, Tokat, Erbaa ve Safranbolu.

Radyo abonelerinin sayısı artıyor

Halkımızın radyoyu medenî bir ihtiyaç vasıtası olarak tanıması, radyoya karşı merak ve radyonun bir ihtiyaç olmasının taammumu dolayisiyle radyo aboneleri her sene bir miktar daha artmaktadır. 1937 senesinde 25.510 olan abone adedi 1938 kânunuevelinde 46.250 ye çıkmıştır. Halk tipi radyoların çıkması ile 1939 yılında abone adedinin çok fazla artacağı tahmin edilmektedir.

Türk Ticaret Bankası hakkında

Hükümetin iki kararı

Sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesine ait 1149 sayılı kanunu tadil eden 3392 sayılı kanuna tevfikan sigorta şirketleri tarafından sabit ve mütehavvil kefalet akçelerinin tevdi edilebileceği yedi emin bankalar meyanına türk ticaret bankasının da ithali, iktisat vekâleti tarafından kararlaşmış ve karar alâkalılara tamim edilmiştir.

Ankara Esham ve kambiyo borsası meclisi de banka hisse senetlerinin Borsaya kabulünü ittifakla karar altına almış ve bu kara maliye vekâleti tarafından tasdik edilmiştir. Bu itibarla bu millî müessesemizin hisse senetleri borsada kote olmuş bulunmaktadır.

Kamutay Encümenlerinde

Reislerin ve Raportörlerin seçimi yapıldı

Kamutay Encümenlerinin reis ve mazbata muharrirlerinin seçimleri tamamlanmıştır.

Adliye encümeni reisliğine Münir Çağıl (Çorum); raportörlüğe Salah Yargı (Kocaeli).

Arzuhal encümeni reisi general İhsan Sökmen (Giresun); raportörlüğe Adnan Menderes (Aydın).

Bütçe encümeni reisliğine Mükerrem Ünsal (İsparta), reis vekilliğine Faik Baysal (Kayseri), raportörlüğe Raif Karadeniz (Trabzon).

Dahiliye encümeni reisliğine Cemil Uybadın (Tekirdağ), reis vekilliğine Atıf Tüzün (Çoruh), raportörlüğe Edip Ergin (Mardin), kâtipliğe Ziya Arkant (Yozgat).

Divani muhasebat encümeni reisliğine Faik Soylu (Niğde), raportörlüğe Mithat Aydın (Trabzon).

Gümrük ve inhisarlar encümeni reisliğine İsmet Eker (Çorum), raportörlüğe Sadettin Uraz (İstanbul).

Hariciye encümeni reisliğine Saffet Arıkan (Erzincan), raportörlüğe Ali Muzaffer Göker (Konya), kâtipliğe Ahmet Şükrü Esmer (İstanbul),

İktisat encümeni reisliğine İsmail Sabuncu (Giresun) Nazmi Topçuoğlu Aydın).

Maarif encümeni reisliğine Rıdvan Nafiz Edgüer (Manisa), raportörlüğe İbrahim Alâettin Gövsa (İstanbul).

Maliye encümeni reisliğine İhsan Tav (Ağrı), raportörlüğe Cemal Akçın (Afyonkarahisar).

Meclis hesaplarını tetkik encümeni reisliğine Hakkı Ungon (Van), raportörlüğe Ziya Karamursal (İstanbul).

Millî müdafaa encümeni reisliğine general Kâzım Sevüktekin (Diyarbakır), raportörlüğe Şükrü Koçak (Erzurum).

Nafıa encümeni reisliğine Aziz Samih (Erzincan), raportörlüğe İzzet Arıkan (Eskişehir).

Sıhat ve içtimaî muavenet encümeni reisliğine doktor Refik Güran (Bursa), mazbata muharrirliğine doktor Hasan Vasıf Somyürek (Giresun).

Teşkilâtı Esasiye encümeni reisliğine Fethi Okyar (Bolu), raportörlüğe Kenan Orer (Manisa).

Ziraat encümeni reisliğine Rahmi Köken, raportörlüğe Yaşar Özey seçilmişlerdir.

Pamuk ekim mıntakaları

Ziraat vekâleti, saf pamuk tohumu eken mıntakalarda çeşitli pamuk ekimini önlemek için pamuk ekim yerlerini çeşitlerine göre mıntakalara ayırmıştır. Bu mıntakalardan diğer mıntakalara pamuk ve pamuk tohumu nakli menedilmektedir. Klevland çeşidi pamuk mıntakası Mersin, Adana, Antep, Urfa, Maraş, Malatya Elâzığ ve Diyarbakır'dır. Akala çeşidi pamuk mıntakası Antalya, Denizli, Aydın, İzmir, Manisa, Balıkesir, Bursa, Bilecik, Kocaeli, Eskişehir, İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Çanakkale, Çankırı ve Çorum'dur. Rus çeşidi pamuk mıntakası ise yalnız Kars'tır.

GÜNÜN İÇİNDEN

Abdülhak Hâmid

— Ölümünün yıldönümü münasebetiyle —

Matemse eğer anlaşılan rengi siyehten,
Kabrim de benim olmalıdır sengi siyehten.

Ölümünün ikinci yıldönümünde, Abdülhak Hâmid'in İstanbul'daki mezarının başında toplanacak olanlar, büyük şairin bu beyitini ve "Makber" içindeki engin mısraları hatırlıyacaklardır.

Rahmetli Fatma hanım, hayatının son günlerini yaşarken şair kocasına ölmekten bahsetmişti. O zaman Hâmid'in duydukları "Makber"in şu kuvetli beyiti içinde anlatılmıştır:

Ölmek, dedi, kahkahayla güldüm,
Güldüm, fakat ,içimden öldüm.

Hâmid ise, yaşının bu kadar ilerlemiş olmasına rağmen, bize ölümden hiç bahsetmeden, ölüp gitti. Ölmekten bahsetseydi de biz, bu kadar hayat dolu bir ömrün, senelere meydan okuyan bir hayatiyetin uful edeceğine inanamazdık:

Pek eski bir filozofun ifadesine göre de ebediyet, kendisinden sonraki nesiller arasında yaşamak demek değil midir?

Abdülhak Hâmid'in şarkı bitiren bir son, garbe yönelen bir başlangıç olduğunu düşündükçe kadrini kıymetini bugünkü kafa ve gönlümüzle daha iyi anlıyoruz.

Onun eserleri ve eserlerinin mevzuları hakkında ileri geri lâkırdı edenler oldu. Bütün bu tenkitlerin üstünde ben şunu düşünürüm:

Onun kahramanları, isimleri ne olursa olsun ve yaptıkları işler nerede geçerse geçsin, çok defa, türke yakışır bir celâdetle konuştular.

Pencab hükümdarı Eşber:

Kadir, fakat iktidarı meslûb,
Galib sayılır bu yolda mağlûb!
*
Üç yüz bin adûya karşı bir ferd;
Sense o güruh ile beraber,
Yalnız bana karşı hasmı ekber!
*

derken ve dev cüsseli Davalaciro:

Öyle bir şiddeti tasmim ile çıktım ki yola,
Karşıma çıksa, eğer, sengi mezarım, dönmem!

diye haykırırken bize birer Anadolu, birer Rumeli gibi aşina gelmişlerdi.

Seksen bu kadar yaşındaki büyük şair, arkasında dolgun bir yekûna varan kitaplariyle dehasının ölmez hatırasından başka hiç bir şey bırakmıyarak iki yıl önce aramızdan ayrılmıştı.

Çok sevdiği ve sevdiğini en güzel satırlarla anlattığı baharın güzel günlerinden birinde her sene onun matemini tutmak, acaba şairin çok hoşlandığı temsil sanatının hazin bir tecellisi mıdır?

Nurettin ARTAM

Halkevinde konferans

C. H. P. nin tertip ettiği konferanslar serisinden olmak üzere, bugün saat (18) de Tarih, dil cağrafya fakültesi (Halk edebiyatı) doçenti Pertev Boratav (Türk destanları tetkikinin bugünkü vaziyeti ve vardığı neticeler) mevzulu bir konferans verecektir.

Bu konferansa herkes gelebilir.

Mektep talebesi hakkındaki ceza kararları

Okul inzibat komisyonlarınca mecburî tasdikname veya katî ihraçla cezalandırılan talebe hakkındaki kararların tasdiki için vekilliğe gönderilen evrakın bir kısım okullar tarafından noksan gönderildiği, noksanların tamalanması için biran evel tetkiki ve neticelendirilmesi gereken inzibatî vakaların sürüncemede bırakımasına sebebiyet verildiği görülmektedir. Ve kâlet okullara bir tamim yapmış bundan böyle inzibat komisyonu kararlarına behemhal tahkikat evrakının da bağlanarak ve suçlu talebenin umumî vaziyeti hakkında istenilen malûmat da beraber olarak vekâlete gönderilecek, ceza fişleri ise, talebe hakındaki kararın vekâletçe tasdikini müteakip yollanacaktır.

HAVA

Dün bazı yerlere kar yağdı

Dün şehrimizde hava umumiyetle çok bulutlu ve saat 10 ile 12 arasında fasılalı hafif karlı geçmiş, rüzgâr şimali garbiden saniyede 5 metre hızla esmiştir. Günün en düşük ısısı sıfırın altında 1, en yüksek ısısı da sıfırın üstünde 8 derece olarak tespit edilmiştir.

Yurdun doğu ve cenubu şarkî Anadolu bölgeleri ile orta Anadolu'nun ve Karadeniz kıyılarının şark kısımlarında hava kapalı ve yağışlı, Ege'de açık, diğer bölgelerde umumiyetle bulutlu geçmiştir. Son 24 saat içindeki umumî yağışların kara murabbaına bıraktıkları su miktarı Tatvan'da 32, Hakâri'de 30, Ordu'da 28, Rize'de 26, Cizre'de 23, Şarkışla'da 21, Ulukışla'da ve Dörtyol'da 20, Giresun'da 17, Siird'de 16, Tokat'ta 14, Vakfıkebir, Van ve Karaman'da 12, Terme ve Elbistan'ta 11, diğer yağış gören yerlerde de 1 - 10 kilogram arasındadır.

Karla örtülü yerlerdeki karın kalınlığı Yozgat'ta 2, Bolu'da 3, Hakâri'de5, Tatvan'da 10, Sarıkamış'ta 24 santimetredir. Dün Adana'da fındık ve Dörtyolda ceviz büyüklüğünde yağan dolu, ağaçlarda çiçek silkmek ve dal kırmak suretiyle zarar vermiştir.

Rüzgârlar bütün bölgelerde umumiyetle şimal istikametinden saniyede 9 metre hızla esmiştir.

Yurtda en yüksek ısılar Edirne'de 15, Adana, İzmir ve Manisa'da 16, Antalya'da 18 derecedir. En düşük ısılar da sıfırın altında Kastamonu ve Kars'ta 1, Konya ve Erzurum'da 2, Kütahya, Eskişehir ve Afyon'da 3, Ulukışla'da 4, Yozgat'ta 5 derecedir.

Otomatik hale getirilecek telefon santrallarımız

P. T. T. Umum müdürlüğü, Bursa, Adana ve Zonguldak telefon santrallarını otomatik bir hale getirmeğe karar vermiş ve lüzumlu malzemeyi sipariş etmiştir.

Dahiliye memurin intihap komisyonu

Dahiliye vekâleti memurin intihap komisyonu önümüzdeki günlerde toplanarak kaymakamlar ve mektupçular arasında değişiklikler yapan bir kararname hazırlıyacaktır.

Bir P. T. T. Umum Müdürlük binası inşa ettirilecek

Posta, telgraf vetelefon umumî müdürlüğü, bir umumî müdürlük binası bulunmaması yüzünden muhtelif semtlerde ayrı ayrı binalarda bulunmaktadır. Bilhassa muamelelerin vaktinde yapılması noktasından zararlı görülen bu hale bir nihayet vermek üzere umumî müdürlük bir P. T. T. umumî müdürlük binası inşaasına karar vermiş ve bunun için de yeni bütçe projesine kâfi miktarda tahsisat koymuştur. Binanın inşasına bu yaz başlanılacaktır. Umum müdürlük bundan başka muvakkat binalarda iş gören şehrimizdeki mühim P. T. T. merkezlerinden olan Çankaya, Cebeci ve Keçiören'de birer modern P. T. T. binası da yaptıracaktır. Diğer taraftan umumî müdürlük İzmir, Rumelihisarı, Payas, Edremit, Nazilli Ağrı, Arhavi, Ulubay, Kırşehir, Bursa, Eskişehir, İzmit, Anadoluhisarı, ve Adapazarında yeni P. T. T. binaları yaptıracak. Balıkesir P. T. T. binası ile Yeşilköy telsiz binası da tamir ettirilecektir.

P.T.T. matbaası kuruluyor

Posta, telgraf ve telefon müdürlüğü İstanbul'da bir P. T. T. matbaası kurmağa karar vermiştir.

Vatandaşlığımıza alınan türkler

Yugoslavya, Romanya ve Bulgaristan'dan hicret ve iltica suretiyle yurdumuza gelmiş bulunan 3847 ailletaşımızın türk vatandaşlığına alınması İcra Vekilleri heyetince kabul olunmuştur.

Gümrüklerde karnesiz iş tâkip edilmiyecek

Gümrüklerde karnesiz şahısların katî surette iş takip etmeleri menedilmiş olduğu halde bazı gümrüklerde karnesi olmıyan kimselere iş takip ettirildiği anlaşılmıştır. Gümrük ve inhisarlar vekâleti bu hususttt gümrüklere bir tamim yaparak karnesiz şahısların gümrüklerde iş görmelerine göz yumanların veya karnesi olup olmadığını araştırmağa lüzum görmeden işlerini yapanların cezalandırılacaklarını alâkallara bildirmiştir.

Savaşa, barışa dair

Bir genç görürsünüz. Onun için:

— Hayatının bir çok yıllarını yabancı ülkelerde geçirdiği halde ateş gibi milliyetperver, derler.

Renkler ve manzaralar gibi bir takım duygular da zıtlarının yanında daha ziyade gelişemez mi?

Onun gibi hayatlarının mühim bir kısmını savaş boylarında, harp cephelerinde geçirmiş olan bir milletin de barışın gerçek âşıkı olmasına hayret edilmemelidir.

Trablus muhaberesini ilk mektep çocuğu olarak idrâk edenlerimiz Balkan harbında Sultanî ve yahut İ-dadî'ye girmiş, büyük harpta ise silâh altına çağrılmışlardı. Ayni gençler, büyük harptaki askerlikten sonra aldıkları terhis tezkeresinin daha mürekkebi kurumadan millî mücadele saflarında yer aldılar. Millî zaferden bugüne kadarki neslimiz en uzun sulh ve sükûn devresini yaşıyor.

Savas günlerinin bütün heyecanını gönüllerinde yaşatarak, barut kokusunu ve siper toprağının rutubetini hatırdan çıkarmıyarak bütün dünya ile dost. sulha âşık yaşıyan milletimizi dünyanın geçirdiği buhran, milletlerarası siyasetin gerginliği, hülâsa, hiç bir sebep ne harbe daimî hazırlığından, ne de barışa ebedî aşkından vaz geçiremez.

Bir takım yabancı kumandanlar "sulh" diye bir şey tanımadıklarını, bütün hallerin ve vaziyetlerin bir suretle harp ve harbe hazırlık devri olduğunu söylerler. Biz ise, harbın her türlüsünü sınırlarda öğrenmiş, kahramanlığı uzun asırlardan kalan bir miras halinde benimsemiş bir millet olarak sulhu bir bütün sayıyoruz:

"Bütün devletlere karşı beslediğimiz bitaraflık ihlâl edilmek teşebbüsüne maruz kalmadıkça memleketimizin, hayat ve refahını tehlikeye atabilecek hareketler sadır olmıyacaktır."

Fakat maruz kalacak olursa?

Hiç temenni etmediğimiz bu ihtimal, günün birinde gelip çatacak olursa?

Kısaca şunu söyliyelim:

O ihtimali asıl onu ihlâl edecek olanlar temenni etmesin!

T. İ.

Yonkulaur

Yaşlı kız!

Gazetelerden birisi, Meksikada yaşıyan dünyanın en yaşlı kızının geçenlerde 116 ncı yaşını kutladığını haber veriyor.

Bu kız, 116 yaşına girdiğini kendisi itiraf ettiğine göre, acaba, en aşağı 150 sinde yok mudur?

Beşiktaş tas yolları!

İstanbul gazetelerinden birisinde çıkan bir okuyucu şikâyet mektubuna göre "Başiktaş yolları bakımsız bir haldedir.,,

Bu şikâyet, ne dereceye kadar doğrudur, bilmem. Fakat hiç olmazsa zamanımızda Beşiktaş evleri bakımsız bir halde değildir. Eskiden onlar da bakımsız imiş.

Nedim'in meşhur mısraını bilmez misiniz ?

Beşiktaş'a yakın bir hânei viranımız vardır.

Hesaptan kitaba!

Bizde "hesap" ve "kitap" kelimeleri sık sık yan yana kullanılır. Öyle olduğu halde kendilerini hesaba verenler çok defa kitabı, kitaba verenler de hesabı ihmal ederler.

Eskiden muharrirlik eden arkadaşlarımızdan Halil Lûtfi de bir müddettenberi işi patronluğa, idareciliğe, yani işin rakam tarafına dökmüş, yazıdan elini, kalemini çekmişti.

Son zamanlarda bu arkadaşı uzun makaleler yazar görüyoruz. Hele son buhran üzerine yazdığı yazılar o kadar orijinal ve entresan ki insanın :

Bazan felâketin de olurmuş hayırlısı!

diyeceği geliyor!

DIŞ POLİTİKA

İki cephe arasındaki diplomasi mücadelesi

Mihver devletleriyle demokrat devletler arasındaki diplomasi mücadelesi orta ve şarkî Avrupa'nın küçük devletleri etrafında toplanmıştır. Almanya tarafından orta Avrupa'da indirilen darbeden sonra İngiltere, yüz otuz sene evel, William Pitt'in Napolyon'a karşı tertip ettiği "Büyük ittifak" a benziyen bir şebeke hazırlamak için faaliyete geçmiştir. İngiliz hükümeti, bir taraftan bu mesele ile meşgulken diğer taraftan İtalya Arnavutluk'a bir darbe indirmiş ve balkanlara ayak basmıştır. Şimdi anlaşılıyor ki İtalya'nın bu hareketi orta Avrupa ve balkan devletlerini korkutarak İngiltere'nin teşebbüsünü suya düşürmek maksadına matuftu. Çünkü gerek Almanya ve gerek İtalya, İngiltere tarafından girişilen bu teşebbüsün müsbet netice vermesinden korkmaktadırlar. Binaenaleyh İngiltere'nin bu diplomasi manevrasını suya düşürmek alman ve italyan dış politikasının bugün en esaslı hedefidir. Her iki otoriter devlet bunu, küçük devletler üzerine şiddetli bir tazyik yapmakla elde etmiye çalışmaktadır. Hitler Williamshafen'de söylediği nutukta küçük devletlere karşı şu tehdidi savurmuştu:

— Eğer küçük devletler, İngiltere nam ve hesabına ateşten kestane çekmiye çalışırlarsa, parmakların yanmasından şikâyet etmesinler.

Musolini de Arnavutluk darbesinden evel irat ettiği bir nutukta şunları söylemişti :

— Eğer demokrat devletler, Almanya ve İtalya'ya karşı bir cephe kurmıya teşebbüs ederlerse, biz de derhal taarruza geçeceğiz.

Anlaşılıyor ki Arnavutluk'un istilâsı işte bu taarruzdur. Fakat bu taarruz başladığı bir sırada pek küçük denilemezse de "orta" bir devlet sayılabilecek olan Polonya, İngiltere ile deklârasyonu imzaladı. Bundan sonra ingiliz diplomasisi, Romanya ve Yunanistan'la meşgul olmıya başladı. Filhakika her iki devletin de vaziyeti Polonya'nın vaziyetinden daha naziktir. Romanya'ya verilecek bir ingiliz garantisinin müessir olması için bazı şartların da tahakkuk etmesi lâzımdır. Aksi takdirde İngiliz garantisi Romanya'yı alman tehlikesinden kurtaramaz.

Yunanistan'a gelince; Arnavutluk'un istilâsından evel İngiltere - İtalya rekabeti karşısında bu devlet için vaziyet kolaydı. Akdeniz'de hangi devlet daha kuvetli ise, Yunanistan da o devletle beraber yürümiye mecburdur. Fakat Arnavutluk'un İtalya tarafından işgalinden sonra bu devlet Yunanistan'ın karadan da komşusu olmuştur. İtalya, Arnavutluk'u istilâ eder etmez, Yunanistan'a teminat verdi. Şimdi İngiltere, Polonya'ya yaptığı teklifi Yunanistan'a da yapınca, İtalya, Yunanistan'ın İngiltere tarafından verilen bu teminatı kabul etmesini, kendisine karşı "hasmane bir hareket" telâkki edeceğini ve evelce verdiği teminatı geri alacağını bildirmiştir. Yunanistan cidden müşkül bir vaziyettedir. İtalya'nın verdiği teminata inanarak ingiliz garantisini red mi etmeli? Yoksa İtalya'ya meydan okuyarak emniyetini ingiliz garantisine mi bağlamalı ?

Eğer İtaya ve Almanya, şimdiye kadar küçük devletlere verdikleri teminata sadık kaldıklarını göstermiş olsalardı, Yunanistan için bir karara varmak belki de daha zor olurdu. Fakat geçmiş bir kaç senelik hâdiseler göstermiştir ki Almanya'ya ve İtalya'ya bu noktalarda itimat aslâ caiz değildir. Almanya, sıra ile Avusturya'nın, Çekoslovakya'nın, Litvanya'nın, Polonya'nın ve Romanya'nın istiklâllerine ve mülkî tamamlıklarına hürmet etmeyi vâdetmiştir. İtalya da Arnavutluk'a, ve hattâ Habeşistan'a katî teminat vermişti. Fakat bu devletlerin bazısı bugün tarihe karışmış, diğerleri hakkında beslenen emeller de açığa vurulmuştur.

Esasen bugünkü şeklinde dâva, her şeyden önce küçük devletlerin istiklâlleri dâvasıdır. Yani mücadelenin mevzuu evelce bu devletlerin varlıkları ve ikinci derecede dört büyük devlet arasında bir nüfuz ve menfaat mücadelesidir. Binaenaleyh bu devletler için İngiltere ile beraber yürümek yalnız bir politika zarureti değil, varlıklarını muhafaza meselesidir. Fakat iki şeyden emin olmak isterler :

1 — İngiltere tarafından verilen garantinin samimî olmasından. Bazı devletler İngiltere'nin sıkışık bir zamanda bu teahhütten kaçınmak istiyeceğinden korkmaktadırlar.

2 — İkinci ve belki de daha ehemiyetli bir nokta, ingiliz garantisinin alâkadar devleti otoriter devletlerin tecavüzünden koruyacak derecede müessir olmasıdır.

Birincisi siyasî bir mesele ise, ikincisi de askeridir. Bu iki noktada tatmin edilecek olan her devlet İngiltere ile teklif edilen şekilde anlaşmıya girmeğe hazırdır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Arnavutlukta yeni bir kabine kuruldu

Müessesan meclisi dün toplandı

Arnavutluk tacının İtalya Kıraliyle haleflerine arzolunması kararlaştırıldı

Roma, 12 a.a. — Tiran'dan bildiriliyor: Arnavutluk müessesan meclisi bugün kabul ettiği takrirle şu hususları karar altına almıştır:

1 — Şimdiki Arnavutluk rejimi düşmüştür ve bu rejimden doğan anayasa kanunu mülgadır.

2 — Assamble tarafından tam selâhiyetle bir hükümet teşkil edilmiştir.

3 — Bütün arnavutlar İtalya tarafından sarfedilen yapıcı ve refah verici faaliyeti minnettarlıkla kaydederek Arnavutluğun hayat ve mukadderatını italyanınki ile birleştirmeğe ve bunun için daima ve daha sıkı tesanüt münasebetlerini takviyeye karar verirler. Bu tesanütten mülhem olarak Arnavutluk ile İtalya arasında anlaşmalar yapılacaktır.

4 — Assamble Arnavutluk tacının İtalya kıralına ve haleflerine arzedilmesini kararlaştırmışlardır.

Yeni Arnavut kabinesi

Yeni Arnavutluk hükümeti şu suret le teşkil edilmiştir:

Başvekil ve Nafıa Nazırı Şefkat Verlaci, Hariciye: Dino Cemi, Adliye: İpi Cafer, Maliye: Alizoli Feyzi, Ekonomi: Bolga Andon, Maarif: Ernest Kolici.

B. Ciano tayyare ile Tirana varmış tır.

Askerî vaziyet

Tiran, 12 a.a. — İtalyan kıtaatı, dün yunan hududuna varmadan son Arnavutluk komünü olan Biklişta'yı işgal etmişlerdir.

İşkodradan bildiriliyor: İtalyan müfrezeleri otomobillerle Yugoslav hududunda Koplike girmişlerdir.

Yugoslavya askerî tedbir almış değil

Belgrad, 12 a.a. — Yugoslavya tarafından Arnavutluk hududunda veya Adriyatik üzerinde askerî tedbirler alındığı tekzip olunmaktadır. Alınan izahat tedbirleri sadece Arnavut mültecilerinin akın halinde gelmesi ihtimaline karşı idi. Akın durdu ve Kiral Zogo ile hükümetinin ecnebi memleketlere savuştuğunu ve cenubî Arnavutluğun hiç mukavemet göstermeden italyanlara teslim olmakta bulunduğunu öğrenince mültecilerden çoğu yurtlarına döndüler.

Hırvat - Yugoslav müzakereleri

Belgrad, 12 a.a. — Hırvat partisi lideri Maçek'in arkadaşı Koşotiç, bugün Belgrad'a gelerek müttehit muhalefet partisi reislerini hükümetle hırvatlar arasında cereyan etmekte olan müzakerelerin vaziyetinden haberdar etmiştir.

Muhalefet liderleri, bu müzakerelerin cereyanına hâkim olan zihniyet hususunda hırvatlarla tamamiyle mutabık bulunduklarını beyan etmişlerdir. Bu müzakerelere yakında devam olunacaktır.

Bir Leh askerî heyeti Londra'ya gidiyor

Londra, 12 a.a. — Deyli Ekspres gazetesinin Varşova muhabiri, mareşal Rydz Smigly'nin dün yapılan bir generaller toplantısında ingiliz ordu erkânı ile müzakerelerde bulunmak üzere Londra'ya askerî bir heyet gönderilmesine karar verdiğini yazıyor.

Yüksek rütbeli beş leh subayı bu hafta zarfında Londra'ya hareket edecektir.

Cenup kutbunda

600.000 kilometre murabbaı arazi Almanya'ya geçti

Berlin, 12 a.a. — Kaptan Riçer'in kumandasındaki Şvabenland vapuru nun şimal kutbuna yaptığı sefer neticesinde 600.000 kilometre murabbaı genişliğinde bir saha alman hakimiyeti altına girmiştir. Kaptan Riçer, dün cenup kutbu mıntakalarından Kukshaven'e gelmiştir.

Alman hakimiyeti altına giren arazi şarkta ve garpte kutba doğru sarp bayırlarla muhat bir buz sahası ile tahdit edilmiştir. Bu arazi parçasının cenubunda pek dik kayalıklar vardır.

Şvabenland vapurundan uçan alman tayyarecileri buz sahasının başladığı yerde karaya inmişlerdir.

Keşfedilen arazinin hudut noktalarına Gamalı haçlı bayraklar dikilmiştir.

Cenup kutbuna yapılan bu sefer Göring'in himayesi altında "alman keşfiyat cemiyeti" tarafından tertip edilmiştir.

Kaptan Riçer, Spitzberg'e yapılan alman seferinden sağ kalanlar meyanındadır.

Irak Kıralının kaza neticesinde vefat ettiği anlaşıldı

Londra, 12 a.a. — İrak elçiliği burada neşrettiği bir tebliğde, kıral Gazi'nin bir kaza neticesinde öldüğünü teyit ettikten sonra diyor ki:

Fakat Musul'da bir takım fesatcılar bu hususta yalan haberler yaydıklarından halk ingiliz konsolosanesine tecavüz ederek konsolosu öldürmüşlerdir. İrak hükümeti ve milleti bu hâdiseye teessüf eder ve müttefik Büyük Britanya'ya olan dostluk hislerinin samimiyetini beyan eyler.

Alman Propaganda Nazırı Dr. Göbbels

Dr. Göbbels İstanbul'da

İstanbul, 12 (Telefonla) — Mısırdan gelmekte olan Alman Propaganda Nazırı Dr. Göbbels bugün saat 15.20 de Yeşilköy tayyare meydanında yere inmiştir. Dr. Göbbels tayyare meydanında vali muavini B. Hüdai ile hava müfreze kumandanı, alman başkonsolosu, alman matbuat ajanı ve şehrimizdeki alman kolonisi tarafından karşılanmıştır.

Dr. Göbbels otomobille İstanbul'a ve oradan da Trabya'ya giderek alman mezarlığını ziyaret etmiş, sonra Boğaziçinde bir gezinti yaparak Perapalas oteline inmiştir.

Alman Propaganda Nazırı saat 20.30 da alman başkonsolosu tarafından Tokatlıyan'da şerefine verilen ziyafette hazır bulunmuştur. Yarın vali muavinine kartını gönderecek, şehrin muhtelif yerlerini gezecek ve cuma sabahı saat 8 de Berlin'e hareket edecektir.

Çin kıtalarının muvaffakiyetleri

Çunking, 12 a.a. — Çinliler muhtelif cephelerde muvaffakiyetler kaydediyorlar:

Cenup Çin'de Çin kuvetleri Kanton civarına varmışlardır. Japonlar mukavemet etmektedir.

Kiangsi'de çinliler Unini işgal etmek istiyen japonlara karşı muvaffakiyetle müdafaada bulunuyorlar.

Hainan adasında çinliler Tingon şehrini zabtetmişlerdir.

Son günlerde Çocityuan cephesinde 3.500 japon askeri ölmüştür.

DÜŞÜNÜŞLER

Şehirli ve tabiat

Uzun müddet tabiatla temasını kaybeden ve onu ancak bir sinema dekoru gibi arada sırada uzaktan seyretmek fırsatını bulan şehirlinin içinde tabiat sevgisinin zamanla dumura uğramasına neden şaşmalı? Tabiat artık onun için bir ihtiyaç olmaktan çıkmış, insiyakların bu en kuvetlisi şuur altında ihtibasa uğramıştır. Fakat, neşvü nemasına lüzumlu şartları bulamadığı için filizlenememiş olan tohumun büsbütün yok olduğunu sanmayın! Bir gün tesadüfler ve hâdiseler onu tabiatın kucağına atıverince, ihtibasa uğrıyan tabiî sevkin derhal ve müthiş bir reaksiyonla dışarı vurduğunu, ve örtülü kalmış olduğu zamanın uzunluğu nispetinde şiddetli bir ihtiras halini aldığını görürsünüz. Tabiat, kendi eline teslim edilen çocuğundan, şehrin unutturucu tesirlerini bir hamlede silecek kadar kuvetlidir.

Nüfusunun büyük ekseriyeti köylü olan türk kadar toprağa bağlı millet nadirdir. Fakat garip değil midir ki, büyük şehirlerinde halkın tabiat sevgisini en ziyade kaybetmiş olduğu memleketlerden biri gene Türkiye'dir. Alabildiğine geniş ve boş toprakları olan bir memlekette ekseri şehirlerin sokaksız, bahçesiz, havasız, dapdaracık ve sımsıkışık bina yığınlarından vücuda gelmiş olmasını nasıl izah etmeli? Bunun yegâne kabul edilir sebebini ben, eski devirlerin âsâyiş ve emniyet noksanında buluyorum. Fakat artık o karanlık devirler tarihe karışmıştır. Şimdi memleketin her yanında tam ve katî bir emniyet havası hâkimdir. Şu halde şehirlinin tabiata dönmesi için gerekli şartlar tahakkuk etmiştir. Ve gerçekten, hangi şehrimize gitseniz, bu tabiata dönüşün bariz manzarasiyle karşılaşırsınız. Sırtlara tırmanmış tahta ve kerpiç yığınlarından mürekkep karanlık bina yığınları yavaş yavaş bol bahçeli ve bol güneşli meskenler halinde feraha ve genişliğe doğru dağılmakta ve açılmaktadır.

Biz şehirlilerde sevgi ve alâkaların en tabiî ve en temizini uyandıran bu temayülü hızlandırmak için, şehirlerimizi bahçelendirmek ve yeşillendirmek için elimizden geleni yapmalıyız.

Yaşar NABİ

DÜNKÜ İSTANBUL gazeteleri

a.a. Matbuat Servisi

CUMHURİYET

Haricî siyasetimiz ve millî müdafaamız

Yunus Nadi, bugünkü başmakalesinde, başvekil Dr. Refik Saydam'ın evelki günkü meclis içtimaında dahilî ve haricî siyaset hakkındaki verdiği izahatla milletin takdir ve tebriklerine hak kazandığını söyledikten sonra, haricî siyasetimizin, Atatürk devrinde olduğu gibi İnönü devrinde de ideolojik ihtilâflarda taraf almamak siyaseti olduğunu, bizim Türkiye'yi inşa ve muhafaza temeline bakan kendi ideolojimiz bulunduğunu izah ederek, muhtelif milletlerle olan münasebetlerimizin şekillerini anlatıyor, başvekilin sözlerinden bazı parçalar naklederek en son icap merhalesinde, büyük türk ordusunun kahramanlığına dayandığımızı ilâve ediyor ve vatanperverliğimize ve dostluklarımıza sadikane riyaette devamla birlikte millî müdafaamızın kudretine dayanarak haricî vaziyetleri bütün bir itidal içinde çok sıkı bir dikkatle takip edebiliriz, ve öyle de yapıyoruz. İşte haricî siyasetimizin hülâsası" diyor.

Bugünkü Avrupa'da Türkiye

Peyami Safa, "Hâdiseler arasında" sütununda, bir fransız gazetesinin Avrupa vaziyetini tahlil eden yazısından bazı parçalar naklederek bu vaziyeti hülâsa ettikten sonra sözü Türkiye'ye getiriyor ve başvekil Dr. Refik Saydam'ın, Türkiye'nin her hangi bir temayülle sulh yolundan ayrılmıyacağını açık bir dille büyük millet Meclisi kürsüsünden ilân ettiğini söylüyor ve "Türkiye'nin şu veya bu her hangi bir şebeke içine girerek ötekine karşı cephe almıyacağını temin eden bu ifade, hükümetin en selâmetli yolu bütün vuzuhiyle gördüğüne işaret-tir" diyor.

Emniyet ve itimat

Nalına mıhına, muharriri, başvekil Dr. Refik Saydam'ın meclisteki son beyanatı, memlekette esasen mevcut bir emniyet ve itimadı bir kat daha kuvetlendirdiğini, kabinenin tam bir itimada lâyik olduğunu, Refik Saydam'ın beyanatında, kuvetine emniyeti ve nefsine itimadı olan kuvetli bir adamın mert vakur ifadesi bulunduğunu söyledikten sonra, Türkiye'nin siyasetini izah ediyor ve "Keskin türk süngülerinin gölgesi altında, tam bir dikkat ve tayakkuz içinde hale ve istikbale emniyet ve itimatla bakıyoruz. Birliğimiz ve kuvetimiz güvenimizdir." diyor.

TAN

Sulh cephesinde Türkiye'nin vaziyeti

Sabiha Zekeriya Sertel, bu başmakalede başvekil Dr. Refik Saydam'ın meclisteki beyanatında Türkiye'nin sulh cephesindeki vaziyetini anlatan sözlerini inceden inceye tefsir ederek anlamamız lâzım olduğunu söyledikten sonra, Türkiye'nin fikir cereyanlarından ve menfaat hırsından uzak siyasetini anlatan cümleleri tebarüz ettiriyor ve Türkiye'nin 1914 harbine hangi sebeplerle girdiğini anlatarak bugün o sebeplerin değişmediğini, zahirdeki ideoloji maskelerine rağmen davanın aynı dava olduğunu izah ettikten sonra, bugün Türkiye'nin İsmet İnönü gibi bir cumhurreisine ve yapacağı işi bilerek yapan bir devlet mekanizmasına malik olduğunu bildikten sonra hâdisatı sükûn ve huzur içinde takip edebileceğimizi ilâve ediyor.

Dr. Göbels, bugün geliyor

Alman propaganda nazırı Dr. Göbels'in hükümetimizin misafiri olarak bugün tayyare ile Rados'tan şehrimize geleceğini hariciye vekâleti tarafından telgrafla vilâyete bildirildiğini, alman nazırının refakatinde bulunan hükümet erkânından beş kişi ile birlikte vali muavini Hüdai Karataban tarafından karşılanacağını ve Perapalas oteline misafir edileceğini yazıyor.

Neşriyat kongresi

"Günün meseleleri" sütununda, maarif vekilimizin kültür hayatımıza yeni bir istikamet verecek olan maarif şûrası ile neşriyat kongresi teşebbüslerinin ehemiyetini hatırlattıktan sonra, gerek şûraya gerek neşriyat kongresi için yapılan toplantılara lâzım olan ciddiyet ve ehemiyetin verilmediğini, bu toplantılarda basit meselelerle uğraşıldığını, ezcümle mecmualar namına kongreye murahhas seçilen iki kişinin, bu işten anlamıyan kimseler olduklarını, söyledikten sonra, bu meseleye lâyık olduğu ehemiyetin verilmesi bir vazife olduğunu yazıyor.

YENİ SABAH

Kabinenin programı

Hüseyin Cahit Yalçın, bu baş makalede, başvekil Dr. Refik Saydam'ın Meclisteki beyanatında, Türkiye'nin fikir cereyanlarına veya menfaat hırslarına sürüklenerek sulh yolundan inhirafına imkân olmadığı hakkındaki teminatının bütün türk milletinin hislerine tercüman olduğunu, bir çok milletlerin korkudan dili tutulduğu bu sırada kabine programında bu sözlerin ve icabında bilvasıta veya doğrudan doğruya vukua gelebilecek her tecavüzü silâhla karşılıyacağımız yolundaki beyanatın lüzumlu ve faydalı olduğunu söyledikten sonra, "Türkün hattı hareketi ne olacağı artık malûmdur. Biz şimdi kalbimiz rahat, gözlerimiz açık, vazife başında, sükûn ve itimat içinde bekliyebiliriz." Diyor.

Başvekilimizin teminatı

Her sabah sütununda, Cemalettin Saraçoğlu, başvekil Dr. Refik Saydam'ın mecliste evelki gün söylediği sözlerin, Türkiye'nin aldığı ve alacağı vaziyeti açıkça gösterdiğini söyliyerek, kimseye karşı kötü bir niyetimiz olmadığını söylüyor ve "Kimsenin de bize karşı kötü niyet ve fena düşünce beslememesi şartiyle" diyor.

Türkiye cümhuriyetinin haricî siyaseti

Politika sütununda, Reşat Sagay, başvekilin meclisteki beyanatını mevzubahs ediyor ve beyanatta Türkiye'nin haricî siyasetine teâllük eden sözleri tebarüz ettirdikten sonra, bu beyanatın her türlü tereddütleri izale edecek mahiyette olduğunu söylüyor.

İKDAM

Emrivakiler

Ahmet Ağaoğlu, bu başmakalesinde, beşeriyetin eski devirlere ricat eder gibi göründüğünü, hak, adâlet ve hüriyetin çiğnendiğini, ve inkâr edildiğini söyliyerek, habeş harbındanberi cereyan eden siyasî emrivakileri sayıyor ve fakat tarihin sarsıntılar geçirdikten sonra daima tabiî istikametini aldığını ve hüriyet, adâlet, istiklâl gibi mefhumların, onları kaldırmağa çalışan emrivakileri mağlup ettiğini izahtan sonra "Bu kere dahi beşeriyet kuvetin hakka, maddenin ruha tâbi olduğuna tâbi olmak üzere - dir" diyor.

Türk hava kampları

İşaretler sütununda, İkdamcı imzalı muharrir, maarif vekâletinin hava kampları hakkındaki tamimi münasebetiyle yazdığı bu fıkrada tayyareciliğin bütün dünyada aldığı ehemiyeti göz önüne getirirsek koca Türkiye'nin on şehrine inhisar eden Türkkuşu teşkilâtına bağlı olarak kurulacak hava kamplarının da pek küçük ve mahdut bir şekilden ibaret kalacağını söylüyor.

VAKİT

Korkusuz, tereddütsüz Türkiye

Asım Us, bu başmakalesinde, cihan tarihinde çok nadir tesadüf edilen bu dönüm noktalarından birinde faaliyete başlıyan yeni Meclisin, ilk iş olarak Refik Saydam hükümetine itimat reyi vermek suretiyle milletin hakikî mümessili olduğunu gösterdiğini söyledikten sonra, başvekilin meclisteki beyanatını mevzubahs ediyor ve dünyanın bugün arzettiği hayret ve tereddüt âlemi içinde Türkiye'nin pek müstesna memleket olarak mevcut bulunduğunu izah ederek millî şefin ve millet meclisinin etrafında yekpare bir kaya gibi toplanan türk milletinin istikbali, emin olarak korkusuz ve tereddütsüz beklediğini ilâve ediyor.

SON POSTA

Alman siyaseti bir dönüm noktasında

Muhittin Birgen, her gün sütununda, Almanya'nın, siyasî nüfuzunu hudutları haricine taşırdıktan sonra, bugün, kuvet ve cebir yoliyle, milletler arasında hak ve adâlet yolu olan iki istikamet ortasında bulunduğunu söylüyor ve kuvetsiz hakkın, haksız kuvet gibi hezimete mahkûm olduğunu, tahakküm ve cebre karşı isyan ederek haklarını tanıtan Türkiye ile bizzat Almanya'yı misal getirerek izah ettikten sonra, sözü Almanya ile Balkanlar arasındaki münasebete getiriyor ve yalnız Almanya'nın değil, bütün mihverin Balkanlar'daki siyaset huzursuzluğunu izale etmek üzere ciddî ve samimî teminat vermekte gecikmiyecekleri ümidini izhar ediyor.

Parti kurultayı

Hususî kaydiyle neşrettiği bir Ankara haberine atfen, büyük parti kurultayının 29 mayısta toplanmıya davet edilmesinin esas itibariyle kararlaştığını, bir hafta sürecek olan toplantılar ruznamesinin, partinin hayat ve faaliyeti bakımından çok ehemiyetli maddeler ihtiva edeceğini yazıyor.

AKŞAM

Başvekilin nutku ve Türkiyenin vaziyeti

Necmettin Sadak, bu serlevha altında yazdığı baş makalede, Arnavutluk'un işgali bütün mânâsiyle Balkanlar'ın mukadderatı şeklini aldığını söyledikten sonra, Türkiye'nin en kuvetli Balkan devleti olmak itibariyle bütün gözlerin Türkiye politikasına merakla çevrilmiş olduğunu, bu bakımdan, başvekilin nutkunun tam zamanında yetiştiğini yazıyor ve Dr. Refik Saydam'ın sözlerinden haricî siyasetimize teallûk eden fıkralarla, memleketin ve milletin maruz kalabileceği vekayie karşı alınan tedbirlerden bahis sözlerini naklederek "Dayandığımız tek kuvet cümhuriyetin muzaffer ve yılmaz ordusudur" diyor.

Yeni vekâletlerin kadroları

Yeni vekâletlerin büdçeleri ve kadroları üzerinde hazırlıklar yapıldığından bahis bir Ankara telefon haberinde, Denizbank'ın lağv olunarak yerine merkezi İstanbul'da olmak üzere mülhak büdçeli bir denizyolları umum müdürlüğü kurulacağını ve posta, telgraf ve telefon ve devlet demiryollarının mülhak büdçe halinden çıkarılacakları haberlerinin de mevsimsiz telâkki edildiğini yazıyor.

Dört Sovyet torpitosu Port - Sait'te

Portsait, 12 a.a. — Dört sovyet torpidosu limanda demirlemiş ve Kahire ile Moskova arasında resmî diplomatik münasebetler mevcut olmamasına rağmen, ilk defa olarak müretteba-tının karaya çıkamasına müsaade edilmiştir. Sovyet torpidoları kısa bir müddet kaldıktan sonra uzak doğuya doğru seyahatlerine devam edecek lerdir.

Alman boyunduruğu altına giren çekler

Bu esareti gönül rızasiyle mi istemiyerek mi kabul ettiler

Yazan : Piyer Dominik

Yenilmiş bir milletin aleyhinde bulunmaktan Allah beni korusun. Hususiyle istiklâlini kaybetmiş bir milletin.. Fakat Prag'da vukua gelen şeylerden dehşete düştüğümü itiraf ederim. Geçen senenin ilk teşrininde çeklerin südet ülkesini muharebesiz tahliye etmeleri anlaşılabilirdi. Fransız ve ingilizlerin tavsiyelerini dinlemiş, Avrupa sulhu uğruna gururlarından müthiş bir fedakârlıkta bulunmuşlardı. Fakat bu senenin martında?

Mart istilâsına kim müsaade etmiştir? Fransa, İngiltere bunu tavsiye ve tasvip etmişler midir? Tavsiye etmemiş, bilâkis hayrete düşmüşlerdir, tasvip etmemiş olduklarına bir delil de Çekoslovakya'nın Paris elçisi B. Osusky'nin bir milleti değilse de bir fikri temsil ederek hâlâ makamını muhafaza etmekte bulunmasıdır. Amerika'ya varıncıya kadar bütün liberal memleketlerde hep aynı manzara müşahede edilmektedir. Bununla beraber, Prag'da şansölye Hitler'in şehre girişi günü sabık başvekil ve ordu başkumandanı general Sirovy, çekoslovak gönüllülerini Ural'dan Vladivostok'a getirmiş olan adam, tek gözlü kahraman Sirovy, Hitler'in elini dostça sıkıyordu.

Birkaç saat önce cümhurreisi Hacha ve dış bakanı bizzat Hitler, Ribbentrop ve arkadaşları tarafından tehdit edilmemişler miydi?

Cümhurreisi Hacha, taleplerin insafsızlığı karşısında bayginlik geçirmişti; alelacele getirilen bir hekim bu muhtazırı diriltmiş, ona fedakârlığı tamamiyacak kadar kuvet vermişti.

Aynı cümhur reisi Hacha iki gün sonra bir resmî tebliğde bize:

— Hayır, diyordu, yaptığımı ihtiyarımla yaptım. Çekoslovakya'yı şansölye Hitler'in eline kendi ihtiyarımla terkettim.

Gerçekten imzasının serbestçe atılmamış olduğu nasıl tasavvur olunabilir? Onun köleliğe canatmış olduğuna bir sürü delil var.

Dün bize yeni "protektor,, fon Neurath'ın gelişi dolayısiyle Prag sokaklarında yapılan geçit resmi hikâye ediliyor. Prag bir bayram havası içinde tasvir olunuyordu. Ve ben kendi kendime diyordum ki: — Sevinçlerini haykıranlar çekler değildir, almanlardır; şuradan buradan, belki Saksonya veya Bavyera'dan gelmiş olan almanlardır ki sokakları hesaplı haykırışlariyle doldurmuşlardır. İstilânın ertesinde istilâya uğrıyanların kadın, erkek ve çocuk, meçhul askerlerinin mezarına çiçekler getirip başında dua ettiklerini hatırlıyordum. Bütün bu sadık ve imanlı halkın, istilâcının gûya saygı vesilesiyle başına alman nöbetçiler dizdiği günden itibaren artık mezarın semtine uğramaz oluşlarını hatırlıyordum. Fakat şeflerin, Hacha Beran ve Sirovy'nin alman generallerinin yanı başında bu mezarı ziyaret edişleri beni hayrete düşürüyordu.

7 nisan tarihli Intransigeant'da çıkmış iki resim bugün gözlerimin önünde duruyor. Birincisi memleket umumî valisi B. Henlein'i B. Hacha ve Sirovy ile birlikte Prag cümhur reisliği sarayında bir masa başında otururken gösteriyor. İkincisi asker kıtalarının B. fon Neurath önünden geçişlerini tasvir ediyor. Cümhur reisi Hacha B. fon Neurath ile general fon Brautschitch'in arasında yer almıştır. İki üniforma arasında kısa boyu ve sivil elbisesiyle zavallı bir manzara vücuda getiriyor. Askerleri selâmlıyor. 1871 den sonra bu neviden bir harekette bulunacak bir tek Alsas-Loren'li bulunmuş olduğunu sanmıyorum.

Habsburgların tahakkümüne alışkın olan çek şeflerinin köleliği pek tabiî bulmuş olduklarına mı inanmalı? Fakat Masaryk eğilmiyordu. Avusturya'nın şefleri cümhurreisi Miklas, şansölye Şuşnig onlara örnek olmuşlardı. Onlar şimdi hapistedirler. Hayır, bu olanlardan bir şey anlıyamıyorum.

Çek şeflerinin istikbali kurtarmak istedikleri, kendileri için mühim olan şeyin bir hüriyet gölgesi muhafaza etmek olduğu, almanlara inkıyat etmiş bir cümhur reisinin hiç yoktan iyi olduğu, macarların hapsburglar imparatorluğunda pek kudretli oldukları ileri sürülüyor. Ne söylenirse söylensin çek milletinin inkıyadını imzalamış olduğuna, çek milletinin alman bayrağını selâmladığına, çek milletinin vatanını boğmuş olan adamın elini sıktığına beni kimse inandıramaz.

İtalya'nın hedefi:

Arnavutluk petrolü ve Adriyatik denizi

İtalya ile Almanya arasındaki askerî mesaî teşrikinin ilk verimi, İtalya'nın Arnavutluk'taki mevkiini takviye etmek olacağı hakkındaki tahminler, italyan donanma ve kara kuvetlerinin, paskalya yortusunun birinci günü, sabahleyin erkenden Arnavutluk sahillerine saldırması ile gerçekleşmiştir. Musolini, politik gerginliğin âzamî bir hadde varmış olduğu bir zamanda, İtalya'nın kâfi derecede emniyette görmediği Arnavutluk'taki vaziyetini ufak bir şüpheye mahal bırakmıyacak şekilde takviye etmiye karar vermiştir.

Arnavutluk sahillerinin muhtelif noktalarına asker çıkarmakla başlıyan italyan hareketine tekaddüm eden hâdiselerin tarihçesi pek sarih değildir; maamafih, hareketin politik ve askerî neticeleri karşısında, bunun ehemiyeti ikinci plânda kalmaktadır.

İtalyan - yugoslav münasebetini bozmak maksadiyle, kıral Zogo'nun Yugoslavya'ya karşı âni bir harekete geçmek tasavvurunda olduğuna işaret eden "Giornale d'İtalia,, gazetesinin iddiası, o derece fantezi ile doludur ki, yıllardanberi âdeta bir italyan protektorası vaziyetinde olan bir devlete karşı yapılan hareketten dolayı, Roma'nın bile mahcubiyet hissetmekte olduğuna insanın hükmedeceği geliyor.

İtalyan hareketinin hedefine varacağına şüphe yoktur. Haber verildiğine göre, italyanlar, donanmanın yardımiyle çarçabuk karaya çıkarabilecekleri üç tümenle harekete geçmişlerdir; bu kuvet, şayet Arnavutluğu istilâya yetmiyecek olursa; Musolini muhakkak ki, son haftalar içinde geniş ölçüde alınan seferberlik tedbirleriyle büyümüş olan ordu mevcuduna başvurup Arnavutluğa kuvet gönderecektir. Arnavutların bu kuvetlere mukabele edecek vasıtaları pek az olsa gerek. Maamafih, Arnavutluk'ta da, mecburî askerlik hizmeti tatbik edilmektedir. Ordu mevcudu 12.000 kişidir; bir kaç sahil bataryası ile birlikte, 22 bataryadan ibaret bir de topçusu vardır. Arnavutların şecaat ve askerlik kabiliyetlerine hiç bir diyecek yoktur; onların cetleri, büyük efendileri türklerin ordularına en mükemmel askerleri vermişlerdir. Yalnız şurasını unutmamak lâzımdır ki, millî duyguda vahdete meydan vermemek için en mükemmel bir vasıta olan derebeyleri yaşatmak politikası, osmanlı hâkimiyetinden kalma ciddî bir mahzurdur. Bu itibarla, bundan yirmi yedi yıl evel osmanlı hâkimiyetinden kurtulmuş ve o tarihten beri [illegible] bir çeşit politika oyunları[illegible]alet olmuş olan arnavutların, bu kadar kısa bir zaman zarfında, İtalya'nın askerî hareketine göğüs gerebilecek derecede bir millî birlik meydana getirmiş olmaları bir hârika sayılabilir.

1912 de Türkiye'den ayrılarak müstakil bir prenslik ilân ve harpten sonra devletine cümhuriyet idaresini kabul eden ve 1928 denberi müslüman Zogo hanedanlığı altında bir kırallık olan Arnavutluğun 27 bin 500 kilometre kare üzerinde bir milyondan fazla nüfusu vardır. Büyük bir kısmı arnavut olan halkın, 700.000 i müslüman, 210.000 i ortodoks, 100 bini katoliktir. Sahil boyu şehirleri olan Draç ile Valona'da, her birinde 9.000, hükümet merkezi Tiran'da 30.000 nüfus vardır.

İtalya, cihan harbindenberi sistematik bir surette Arnavutluğa yerleşmiye çalışmıştır. 1914 ilkkânununda, italyan kuvetleri Valona'da karaya çıkmışlar ve müteakip yıllarda tekmil cenubî Arnavutluğu işgal etmişlerdir. Mütarekeden sonra, italyanlar, hemen hemen tekmil Arnavutluğu işgal ve bir müddet sonra, bu memleketi kendi himayeleri altında müstakil bir devlet ilân etmişlerdir. Bunun üzerine, italyan politikası Yugoslavya ile büyük bir anlaşmazlığa yuvarlanmıştır. Epiy uzun süren bu anlaşmazlık, italyanların 1920 ağustosunda işgali ilga etmeleri üzerine bertaraf edilmiştir. Diğer taraftan, elçiler konferansı, yugoslavların şimalî Arnavutluk üzerindeki hak ve iddialarını red ve Arnavutluğun mülkî tamamlığı, İtalya'nın stratejik emniyeti için lüzumlu olduğu kaydiyle mevcut sınırları tasdik etmiştir. O günlerde Yugoslavya'da hükümran olanları bu karar hiç de memnun etmemiştir. Bunun üzerine, 1924 de Arnavutluğa karşı Yugoslavya'da silâhlı bir baskın hareketi hazırlıyan ve bu baskın hareketiyle siyasî hasmı ve İtalya taraftarı olan Fan Noli'yi memleketten atan bugünkü kıral Ahmet Zogo'ya müzaharet etmişlerdir. Zogo Tiran'a yerleşip kendini kıral ilân ettikten sonra, eski dostları yugoslavlara sırtını çevirip kendini italyanların kolları arasına atmak zorunda kalmıştır. Ahmet Zogo daha 1926 da, yani Arnavutluğun cümhur reisi bulunduğu sıralarda, İtalya ile, statükonun emniyeti ve karşılıklı yardım ve dostça mesai teşrikinin esasları tespit edilmiş olan bir mukavele yapılmıştır. Bu dostluk anlaşmasını, 22 ikinci teşrin 1927 de yapılan ve 20 yıl müddeti olan bir tedafüî ittifak muahedesi tâkip etmiştir. Bu muahede, Arnavutluğu zımnen bir protektora sahasına çevirmiş ve Arnavut hükümetine bir çok istikrazlar veren İtalya'ya, bu memleket üzerinde mutlak bir nüfuz kurdurmuştur.

İtalyanlar, Arnavutluk'ta yalnız sermaye sokmak ve bu suretle muslihane hulûl politikası gütmekle iktifa etmemişler, aynı zamanda, Arnavut ordusunu organize etmek ve hiç yolu olmıyan bu memlekette modern bir yol sistemi kurmak gibi işlere de girişmişlerdir. Münakale tekniği bakımından bu derece geri kalmış olan Arnavutluk gibi bir memlekette, İtalyanlar, hava nakliyatını âdeta monopol altına almışlardır.

Endüstriye gelince, bu sahada da sadece italyanlar çalışmışlardır. İtalyanların Arnavutluk'taki faydalı çalışmalarına rağmen, iki millet arasındaki münasebet, her zaman dostça bir manzara arzetmemiştir.

Hattâ bazen, gerginlik âdeta bir anlaşmazlık şeklini almış, fakat Arnavutluk Roma'nın malî yardımına muhtaç bulunduğu için her defasında bir hal tarzı bulunmuştur. Ekonomik bakımdan İtalya'yı en ziyade alâkalandırmış olan mesele, oldukça zengin olan ve italyan yıllık ihtiyacının onda birini karşılıyan Arnavutluk petrolleridir. Diğer taraftan İtalya için asıl ehemiyetli olan cihet Adriyatik denizindeki stratejik vaziyettir. İşte bu son hareketin asıl hedefi budur.

NOYE ZÜRHER SAYTUNG

Dünya memleketlerinde evli kadınların nisbeti

İngiltere'de ötedenberi gelinlik kız, evli kadından daha çoktur. Fakat İngiltere'yi dünyanın en az evli kadını bulunan bir memleket zannetmeyin.

Geçenlerde "acaba kızımız mı çok, kadınımız mı?" diye bir istatistik tutulmuş, İngiltere'de yüz kadından 53 tanesi evli çıkmış. Halbuki Finlandiya'da evli kadınlar yüzde 43 ü zor buluyormuş.

Beri yanda Amerika birleşik devletleriyle, Japonya da evlilik cihetinden aşağı değil: Amerika'da sayılan yüz kadının 61 inin, Japonya'da 62 sinin kocaları varmış.

"Çocuğumuz olmıyor, böyle giderse halimiz nice olacak?" diye sızlanan Fransa'da ise, öyle zannedildiği kadar çok gelinlik kız yok: fransız kadınlarının yüzde 57 si evli. Almanya'da da evli kadın yetişken kızdan daha çok: yüzde 55 buçuk.

ULUS POSTASI

İtalya Arnavutluğu neden ve nasıl işgâl etti

İngiliz - Polonya anlaşması ve İtalyan - Arnavutluk kavgası

Hâdiseler biribirini kovalıyor. B. Neville Chemberlain dün Avam kamarasında İngiltere'nin Polonya hükümetine vermiş olduğu tek taraflı teahhüdün yerini tutmak üzere İngiltere ve Polonya'nın daimi bir tedafüi anlaşma imzalamıya hazır olduklarını söylemiştir. Başvekil, bu daimi anlaşmanın kati surette akdine intizaren B. Beck'in Londra kabinesine, İngiltere'nin Polonya'ya vermiş olduğu garanti ile aynı şartlar dairesinde icabında İngiltere'nin yardımına koşmak hususunda teminat vermiş olduğunu söylemiştir. İngiltere'nin tek taraflı garantisi daha şimdiden fransız - leh ittifakına benzer bir karşılıklı tedafüi ittifaka tebeddül etmiş demektir, bu suretle iki büyük garp devleti Polonya'ya karşı aynı durumu almış bulunuyorlar. Diğer taraftan bu sabah Arnavutluğa karşı bir italyan askerî hareketinin başlamış olduğu öğrenildi. Draç ve Valona daha şafakla beraber şiddetli bir bombardımana mâruz kalmışlardır. Şu dakikada enternasyonal vaziyete hâkim olan iki vâkıa bunlardır.

İngiliz - leh anlaşması B. Beck'in ingiliz bakanlariyle yaptığı görüşmelerin mantıkî bir neticesi olmuştur. Bu anlaşma yalnız İngiltere'nin değil, fakat Polonya'nın da yeni bir vaziyet alışının ifadesidir. Bu tedafüi anlaşma hiç bir muayyen devlete karşı değildir, fakat fransız - leh anlaşması gibi herhangi bir tahrik edilmemiş tecavüz ihtimalini gözetmekedir. Polonya ve Fransa arasındaki ittifak gibi bu anlaşma da Varşova ile Berlin arasında 1934 alman - leh anlaşması çerçevesi dahilinde iyi münasebetlere engel teşkil etmez. Bu yeni hâdisenin enternasyonal vaziyet üzerindeki tesirlerini ölçmek için Berlin'in resmi reaksiyonlarını beklemek lâzımdır.

Artık âşikâr bir surette belirmiştir ki, İtalya, hiç şüphesiz Almanya ile tamamiyle mutabık olarak, Baltık'tan Karadeniz'e kadar sağlam bir şark seddi vücuda getirmek hususundaki İngiltere diplomasisinin gayretlerini geride bırakmak için hâdiseleri zorlamak istemiştir. Arnavutluğa karşı italyan hareketine başka bir mâna verilemez. Günlerden beri Roma ile Tirana arasında, 1927 italyan - Arnavutluk ittifakına yeni bir inkişaf vermek için müzakereler yapılıyordu. Hakikatte Arnavutluk üzerinde İtalya'nın askerî kontrolunu tesis, bu memlekette bazı stratejik noktaları işgal hakkı mevzuubahsti. Arnavutluğun italyan "himayesi altına konması Balkanlarda italyan genişlemesinin ilk merhalesini teşkil edecekti. Eğer bu doğru ise, İtalya ile Almanya'nın müşterek hegemonya hususundaki plânlarının şöyle olması muhtemeldir: Almanya merkezî ve şarkî Avrupa sahasını kendine tahsis etmekle aslan payını almıştır; İtalya nüfuz mıntakası olarak Balkanların kendisine verildiğini görecektir. Balkanlar çok daha müşkül ve geniş gayelerin tahakkuku hususunda tehlikeli bir sahadır. Ne de olsa, İtalya hâdiselerin tazyiki altında ve her halde Almanya'nın Orta Avrupa'da almasına gözyumduğu menfaatler mukabilinde, şimdiye kadar hiç bir yerde bulamamış olduğu avantajları elde etmek fırsatını kaçırmamak endişesiyle Arnavutluğu himayesi altına almak hareketine girişmiştir. Stefani ajansının bildirdiğine göre şu son günlerde iki memleket arasında daha sıkı bir ittifakın akdi için, Roma ile Tirana arasında müzakereler devam ederken, "silâhlı çeteler,, in tehditkâr tezahürleri Arnavutluk'ta oturan italyanların şahsî emniyetlerini tehlikeye düşürmüş. İtalyan tebaaları derhal harp gemilerine nakledilmiş ve hemen dün akşam italyan kıtaları Arnavutluk istikametinde Brendizi'den hareket etmiş. Gerisi malûmdur: deniz hareketleri bu sabah şafakla Draç ve Valvona'nın bombardımaniyle başlamıştır. Fakat hâdiseler hakkında italyanlarla arnavutların verdikleri malûmat biribirinden çok ayrıdır. Tiran'ın tebliğine göre mevzubahis olan şey, kıral Zog, Arnavutluk hükümeti ve meclisi tarafından müstakil bir devletin hükümranisine aykırı diye reddedilmiş olan bir italyan ültimatomudur. Yapılan hareketler hakkında da iki metin biribirini tutmuyor: Roma italyan hareketinin pek az engelle karşılaştığını temin ediyor; Tirana italyanların çetin bir mukavemetle karşılaşacaklarını iddia ediyor.

Bu kavganın hakiki şümulü nedir ve faşist İtalya'nın şimdiye kadar kendisinin müttefiki olan küçük bir devlete karşı bu anî hareketinin asıl gâyesi nedir? Elde mevcut olan natamam ve kontrolü imkânsız malûmatla iki şık muhtemeldir. Roma hükümeti, rejimin itibarı için lüzumlu ve nispeten kolay bir muvaffakiyet araştırarak Adiryatik denizinin hâkimiyetini tamamlamak için Arnavutluk'u işgale karar vermiş olabilir. Bu takdirde hakkında peşinen Yugoslavya'ya teminat verilmiş olan mahdut bir hareket mevzubahis olacaktır. Bu hâdisenin İtalya'nın Balkanlarda ve Ege denizinde uzun soluklu bir hareketinin ilk merhalesini teşkil ettiği de farzolunabilir. Bu, Almanya'nın Romanya üzerinden Karadeniz'e doğru inişine muvazi bir hareket olacak ve şarkî Akdeniz'de İtalya'nın hâkimiyetini tesise matuf bulunacaktır. Bu hal, İngiltere ve Fransa'nın imparatorluk yolları için devamlı bir tehlike demek olur.

Her halde bu ihtilâfta biribirinden ayrı iki safha mevcuttur. Enternasyonal bakımdan, elçiler konferansı 1921 de prensip itibariyle Arnavutluk'da İtalya'ya hususi bir vaziyet tanımıştır. 1926 da akdolunan ilk italyan - Arnavutluk anlaşması faşist devlete genç kırallıkta asayişi temin için müdahale hakkı veriyordu; fakat 1927 italyan - Arnavutluk ittifak muahedenamesi bu neviden hükümleri çıkardı ve müstakil Arnavutluk'un hükümranî haklarını tam bir surette tanıdı. Bu saatte İtalya'nın Arnavutluk'a karşı yaptığı hareketin asıl alâkaya değer tarafı, bu hâdisenin Yugoslavya'da ve Yunanistan'da yani italyanların Balkanlardaki bir teşebbüsünden doğrudan doğruya tehdide maruz bulunan iki memlekette uyandıracağı akislerdir.

Filhakika mahdut bir hareket mi yoksa daha geniş ölçüde ve vahim ihtilâflar doğurabilecek bir teşebbüs mü mevzubahis olduğunu Belgrad ve Atina'nın reaksiyonları gösterecektir. — Le Temps

RADYO

TÜRKİYE
Radyo Difüzyon Postaları
TÜRKİYE Radyosu
ANKARA Radyosu
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs./120 Kw.
T. A. Q.
19.74 m. 15195 Kcs./ 20 Kw.
T. A. P.
31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw.

Ankara

12.30 Program
12.35 Türk müziği - Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Senfonik plâklar, opera aryaları ve saire, Pl.)
18.30 Program
18.35 Müzik (Neşeli plâklar)
19.00 Konuşma (Zıraat saati)
19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Halûk Recai, Basri Üfler, Hamdi Tokay. Okuyan: Tahsin Karakuş.
20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat)
20.15 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyanlar: Mahmut Karındaş, Melek Tokgöz. 1 - ... - Karciğar peşrevi. 2 - Salâhattin Pınar - Karcığar şarkı - Sana gönül verdim. 3 - Udi Ahmet - Karcığar şarkı - Elimde iken senin. 4 - .... - Halk türküsü - Urfalıyım ezelden. 6 - Cevdet Çağla - Keman taksimi. 7 - Raif beyin - Karciğar şarkı - Gülüyor sevdiğim. 8 - Bedriyanin - Hicaz şarkı - Mümteziç aşkımla. 9 - Sadettin Kaynağın - Hicaz şarkı - İşte seni seven benim. 10 - .... - Hüseynî saz semaisi.
21.00 Memleket saat ayarı
21.00 Konuşma (Mizah saati)
21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat)
21.25 Neşeli plâklar - R.
21.30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Dohnanyi - Rapsodi. 2 - Glessmer - Krlangıçların vedası. 3 - E[illegible]chert - Bir gecenin romanı Vals. 4 - Leopold - Karlsbâtırası. 5 - Künneke - M[illegible] elbiseli hemşireler operetinden marş - Final. 6 - Han[illegible] Löhr - Tempo! Tempo! C[illegible]lop .7 - Pachernegg - Viya[illegible]süiti: 1) Küçük geçit res[illegible] 2) Operada balet müziği, [illegible] Grabende gezinti, 4) Prat[illegible]de atlı karınca.
22.30 Müzik (Solistler - Pl.)
23.00 Müzik (Cazband - Pl.)
23.45-24 Son ajans haberleri [illegible] yarınki program.

Avrupa

OPERA VE OPERETLER: 16 Lâypsig — 19.30 Doyçlandzender — 20.10 Münih, Viyana — 21 Milano — 24 Tulu
ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 17 Monte Ceneri — 22.30 Sarbrük — 22.45 Luksemburg — 24 Stutgart.
ODA MUSİKİSİ: 15.25 Hamburg — 16 Münih — 18 Breslav — 18.20 Lâypsig — 19 Münih.
SOLO KONSERLERİ: [illegible] Berlin — 18.30 Doyçlandzender — 18.40 Kolonya — 19.40 Münih — 21.40 Londra - Recyonal — 22.30 Roma [illegible]
NEFESLİ SAZLAR (Marş s.): 22.30 Strazburg — 23.[illegible] Droytviç.
ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 17.30 Kolonya — 18.30 Kopenhag, Paris - P.T. — 21 Beromünster.
HAFİF MÜZİK: 14.15 Münih — 16 Viyana — 19 Berlin — 20.15 Frankfurt
HALK MUSİKİSİ: 18.35 Viyana — 23.15 Budapeşte (Sigan orkestrası).
DANS MÜZİĞİ: 20.10 Berlin-Ştutgart — 21 Berlin, Sofya — 22 Monte Ceneri — 22.[illegible] Belgrat — 22.20 Breslav, Münih, Viyana — 22.30 Poznan — 22.45 Sottens — 23 Floransa, Roma — 23.25 Londra - Recyonal — 23.45 Tuluz — 24 Droytviç, Lüksemburg Paris.

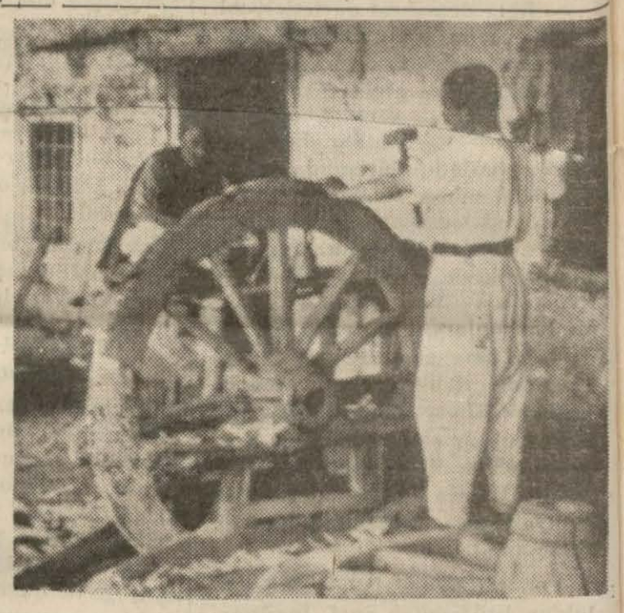

Arnavutluk'ta bir araba tâmircisi

KURBAĞA DAMGASI

— 34 —

Yazan: Edgar WALLACE

— 431, Fitzroy Square, dedi. Hiç kartvizit kullanmam da...

Kapıya doğru yürüdü. Tam çıkarken, müteredditdurdu.

— Mlle Bennet'i çok severim. Kendisine Maitland'ın göründüğünden daha az kötü olduğunu söyleyiniz, dedi. Bu hakikati de itiraf etmeliyim.

Elk, pencereden onun gidişini seyrederek:

— Zavallı adam, dedi. Bu darbe ona çok ağır gelmiştir. Ona az kaldı, bu sabah Maitland'ı gördüğümüzü söyliyecektiniz, değil mi? Farkına vardım, ve müdahale edecektim. Bu sır yalnız genç kıza ait kalmalıdır.

Dick, içten gelen bir sesle:

— Allaha şükür ki söylemedim, dedi, ve birden Johnson'u kahvaltıya dâvet etmiş olduğunu hatırladı.

XXI. Kısım

M. Johnson bir ziyaret kabul ediyor.

Fitzroy sokağındaki, 431 numaralı bina, sahibi tarafından üç ayrı apartımana taksim edilmişti. Johnson'un apartımanı alt katta idi. Bodrum katındaki dairede kapıcı ile karısı oturuyorlardı.

Filozof Johnson, o gece, saat 11 e doğru bitgin bir halde evine döndü. Bütün gün ticaretanelere, bankalara baş vurmuş, her yerden red cevabı almıştı. Her seferinde ümidini kırmamış yeniden teşebbüse girişmişti. Fakat netice alamamıştı.

Kapıyı anahtarı ile açtı. Yorgun yorgun salona yürüdü. Ve içini çekerek kendini divanın üzerine fırlattı. Bu kadar yol yürümeğe tahammülü yoktu.

Salon, lüks bir tarzda değil, fakat zevkle döşenmişti. Yerde, büyük, yeşil bir halı serili idi. Odanın dört bir tarafında kütüpaneler vardı. Burada paranın temin edemiyeceği bir konfor mevcuttu. Biraz sonra yerinden kalktı, raflardan birinden bir kitap aldı, ve iki saat kadar okudu. Gece yarısına doğru lâmbayı söndürdü, ve yatmağa gitti.

Yatak odası, küçük bir koridorun nihayetinde bulunuyordu. Beş dakika sonra soyunmuş ve derin bir uykuya dalmış bulunuyordu.

Johnson'un uykusu derindi. Fakat o gece, bir saat kadar uyuduktan sonra birden uyandı, ve kendini gündüzden daha dinç hissetti. Yavaşça yatağından kalktı, terliklerini giydi, ropdö şambrını aldı. Çekmeceyi açtı, içinden bir şey çıkardı, koridorun halısının üzerinden yavaşça yürüyerek salona yaklaştı.

Hiç bir ses işitmemişti, âdeta tehlikeyi evelden hissederek uyanmıştı. Salonun kapısını açarken, içerden elektrik düğmesinin çevrildiğini duydu, ses salondan geliyordu.

Birden kapıyı açtı, elektriği yakmak için elini düğmeye uzattı. Tam o sırada karanlıkların içinden bir ses duyuldu:

— Elektriğe dokunduğunuz an kendinizi ölmüş bilin. Elimdesiniz. Silâhınızı derhal ayaklarınızın dibine bırakın. Çabuk!

Johnson ,yazıhanesinden aldığı rovelverini yere bırakmak için eğildi.

— Şimdi içeriye girin. Biraz çabuk.

Johnson:

— Kimsiniz siz? diye sordu.

— İsim ne ifade eder. Fakat, madem ki arzu ediyorsunuz, "Kurbağa,, diyelim. Yazıhanenizin anahtarını atın.

— Anahtarım burada değil, yatak odasında, dedi.

Ses:

— Kımıldamayın, diye emretti.

Johnson terliğini çıkarmış, ilk şaşkınlık ânında yere bıraktığı silâhını ayağı ile halının üzerinde arıyordu. Nihayet buldu ve ayak parmakları ile kendine doğru çekti. Zaman kazanmak için:

— Ne istiyorsunuz, dedi.

— Evrakı istiyorum.. Maitlan-ds Consolidated'den aldığınız bütün evrakı..

Johnson:

— Evde, hiç bir kıymetli evrak yok.. diye cevap verdi.

Rövolver şimdi ayaklarının altında idi. Hırsızın, yerini tamamiyle tayin ettiği an, eğilip silâhı yerden almıya hazırdı. Gözleri karanlığa alıştığı halde muhatabını göremiyordu Yabancı:

— Yaklaşın, diye emretti. Ellerinizi uzatın.

Johnson itaat eder gibi yaptı, ve birden dizleri üzerine düştü. Silâh sesi kulaklarında çınladı, bir feryat işitti, tabancasının ışığında bir karaltı sezer gibi oldu. Ve şiddetle kendisine birinin vurduğunu hissetti.

On dakika sonra kendisine geldiği zaman oda bomboştu. Zorlukla kalktı, lâmbayı yaktı, sendeliyerek, ne halde olduğunu anlamak için yatak odasına gitti. Başındaki şişi elledi, ve yüzünü buruşturdu. Bu sırada, kapı mütemadiyen ve âdetâ âmirane bir surette vuruluyordu. Başına ıslak bir bez koyduktan sonra, koridoru geçti, ve sokak kapısını açtı. Karşısında, iki polis memuru, ve kaldırımda toplanan kalabalığı gördü.

— Buradan ateş edilmedi mi?

Johnson:

— Evet, ben ateş ettim. Fakat kimseyi vurduğumu zannetmiyorum.

— Yaralı mısınız? Hırsız mı girmişti?

— Ben de bilmiyorum. İçeriye girmez misiniz? Johnson onları altüst olmuş olan kütüpaneye götürdü. Rüzgâr storu oynatıyordu, yan sokağa bakan pencere açıktı.

— Bir şey eksik mi? Johnson:

— Zannetmem, dedi. Hâdisenin, âdi bir hırsızlık vakasından daha ciddî olduğunu zannediyorum. Scotland Yarda müfettiş Elk'e telefon edeceğim. O gelinciye kadar odayı olduğu gibi bırakırsak daha iyi olur.

Telefon çaldığı zaman, Elk odasında Hagn'ın firarına ait raporunu hazırlamakla meşguldü. Dikkatle dinledi, sonra:

— Şimdi geliyorum, Johnson. Polise söyleyin, hiç bir şeye dokunmasın. Kendisi ile görüşeceğim.

Elk gelinciye kadar Johnson giyindi. Elk, etrafı iyice tetkikten sonra:

— Oldukça üstadane bir iş, dedi.

— Hiç beklemiyordum, ateş edecek zannediyordum. Tabancamın patladığı anda bana vurmuş olacak. Elk:

— Demek ki "Kurbağa,, idi öyle mi? diye sordu. Bundan şüpheliyim, çünkü Kurbağa hiç bir zaman bu gibi işleri bizzat görmez. Johnson, emin bir gülüşle:

— Ya kurbağa idi ,ya da emin adamlarından biri, dedi. Bakın.

Kurutma kâğıdının üzerinde mahut kurbağa damgası gözüküyordu. Kapının üzerinde de aynı işaret mevcuttu.

— Bunu bir ihtar olarak telâkki etmeli değil mi? İşte daha bunu böyle telâkki etmiye vakit kalmadan, neticelerine uğradım bile!

Elk:

— Daha beterleri de vardır, diye cevap verdi. Eksilen bir şeyiniz yok mu?

Johnson başını salladı.

— Hayır bir şey eksilmemiş.

Elk odada çabuk fakat dikkatli bir araştırma yaptı. Pencerenin yanında rüzgârın havalandırdığı perdenin kıvrıntılarından birinde bir tebliğ ilmihaberi buldu. Bu, bir seyahat çantasının alındığına dair bir makbuzdu. Great Northern Railvvay'in son durağından verilmişti.

Elk:

— Bu size ait mi? diye sordu.

Johnson kâğıdı alarak muayene etti ve Elk'e iade ederek:

— Hayır dedi. Bunu hiç görmemiştim.

Elk bunun tarihini okuyabilmek için kâğıdı ışığa tutarak baktı. Bavul onbeş gün evel tevdi edilmiş ve tevdi edenin ismi yazılmamıştı.

Elk kâğıdı portföyüne koyarken:

— Buna dair tahkikat yapacağım, dedi. Herifi görebilmiş miydiniz?

— Üzerine ateş edeceğim zaman onu görür gibi oldum, maskeli olduğunu zannediyorum.

— Sesini tanıyabildiniz mi?

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Kübik hayat

Mimarlıkta ve daha başka sanatlarda kübik tarzını meydana çıkaranlar, en tabiî ve hayata daima uygun sanat tarzı bu olduğunu söyledikleri vakit, doğrusu, inanmıyorduk. Meğer yerden göke kadar hakları varmış, öyle söylerken âdeta keramet savurmuşlar, kübik sanat meydana çıktığı vakit henüz bilinmiyen ilmî bir hakikati önceden haber vermişler...

Hayatın en küçük şekli hücre olduğu için, şimdiye kadar herkes hayatı, büsbütün yuvarlak değilse bile, ona yakın bir şekilde tasavvur ederdi. Hattâ orta mekteplerdeki biyoloji hocalarından bazıları çocuklara hücre hakkında kaba taslak bir fikir vermek için onu taze kaysıya benzetirlerdi. Kaysının ortasındaki çekirdek de hücrenin çekirdeğini anlatmak için çok işe yarardı.

Halbuki hayatın ilk şekli öyle yuvarlak değil, kübik olduğu meydana çıkıyor. Kübik binalar içinde ve kübik döşemeler üzerinde geçen içtimaî hayat da kübik midir, değil midir, bunun hakkında henüz bir fikir yoksa da tabiî hayatın en küçük şekli kübik olduğu sabit oluyor.

Bundan, ötedenberi bildiğimiz hücre şeklinin değiştiği mânasını elbette çıkarmazsınız. Onun şekli gene bildiğiniz gibidir. Değişen şey hayatın ilk şeklidir. Yeni öğrenildiğine göre hayatın ilk şekli hücre değil, ondan daha küçük, pek çok küçük ve kübik cisimlerdir. Şimdiye kadar kübik cisimlerde hayat olamaz, hayat yuvarlak şekilde başlar, diye bilinirdi. Bundan dolayı, eski mısırlıların, kübik tarza benziyen, köşeli sanatlarına cansız diyenler bile olurdu.

Kübik şekilde hayat olabileceğini bize öğreten - Afrika'nın ortasını tanıtan adam gibi - İstanley adında bir ingiliz âlimi ise de bu mühim keşfe vasıta olan, bir kaç ay oluyor, burada size tanıtmıya çalıştığım ültra - virüslerdir. Mikroplardan pek çok küçük ve insanlarda, hayvanlarda ve nebatlarda türlü türlü hastalıklara sebep olan bu nesneleri, süzgeçlerden geçer, gözle görülmez, ölçüye gelmez, şekilsiz şeyler diye öğrenmiştik, şimdi onlar da görülüyor, fotografla resimleri bile çıkartılıyor, cüsseleri de ölçülüyor, ne kadar olduğunu merak ederseniz; vasatî olarak bir milimetrenin binde birinin tekrar binde birinin otuz misli kadar, fencesi otuz milimikron.

Şekillerine gelince, onun kübik olduğu anlaşılıyor. Fakat bizim küçük kübik binalar gibi eni ve boyu bir kübik değil, boyu eninin on misli uzun bir kristal şeklinde kübik. Bunların canlı oldukları da şüphesiz, çünkü kendi kendilerine çoğalıyorlar... Böylece hayatın, şimdilik ilk şeklinin de, en son moda sanat gibi, kübik olduğu sabit oluyor.

Bu ingilizden önce, daha 1926 da, Tiso adında bir fransız âlimi, hayatın aslı küflerdir, canlı cisimlerden her cinsin aslı ayrı ayrı fakat uzun uzun tel gibi bir küftür, demişti de o vakit bu fikre herkes gülmüştü. Şimdi onun da büsbütün yanılmadığı meydana çıkıyor, hayatın ilk şekli tel gibi küfler değilse de uzun uzun kübik kristaller...

Bu yeni fikirlere karşı, aman :

— Neme lâzım, hayatın aslı yuvarlak olsun, kübik olsun, bana ne?

demeyiniz... Çünkü hayatın aslı yuvarlak olursa o yuvarlak mutlaka kendinden önce yaşamış bir yuvarlaktan gelir. Halbuki kübik olunca hiç cansız bir cisim toplana toplana kendi kendine kübik olur. Bunun neticesi de pek mühim... Bundan sonra da yeniden yeniye kübik cisimler peyda olacak ve bunların her biri bir hastalığa sebep olduğundan şimdiye kadar bildiğimiz hastalıkların sayısı artacak.

Vakıa bu korku bugün için değildir. Fakat bin yıl, on bin yıl sonra dünyaya gelecek çocuklarımızı da düşünmeliyiz. Dünyada insanların hayatı devam ettikçe ona musallat olan tehlikeler de çoğalacak demektir.

G. A.

BUGÜN
Yenişehir ULUS sinemasında
yalnız gündüz matinelerinde
OLİMPİYAT GENÇLERİ
12,15 ucuz matinesinde
STAT İLAHLARI
Tel: 2193

MÜNÜR NURETTİN
ve arkadaşlarının son konseri
Bu akşam saat 21 de
Program
1 — Abıtabiyle bu şep 3. ci Selimin
2 — Bir neşe yarat, Refik Fersan
3 — Susmuş gece her yer Rakım'ın yeni bir şarkısı
4 — Bizim sahraların başı Sadettin'in yeni bir şarkısı
İkinci kısım
Bu kısma Münir Nurettin tanburu ile iştirâk edecek yeni ve eski müntehap eserler okuyup çalacaktır.
Üçüncü kısım
1 — Keman taksimi
2 — Akşam yine gölgen bestekâr Sadettin
3 — Daldım sevgi seline „ „
4 — Yüzüm gülse de kızlar bestekâr Selâhattin'in
5 — Memo Halk türküsü
6 — Sarı kordela halk şarkısı
Bilet satışına devam ediliyor
Tl: 2193

Tayyare piyangosu keşidesinde dün kazanan numaralàr

25.000 lira 26.003 numaraya çıktı

Sonları 003 biten numaralar da 1000 er lira ikramiye alacaklar

İstanbul 12 (Telefonla) — Tayyare piyango numaralarının çekilmesine bugün de devam edilmiştir. Bugünkü keşidenin en büyük piyangosu olan 25.000 lira, 26003 numaraya isabet etmiştir.

Sonları 003 le nihayetlenen biletler de biner lira ikramiye alacaklardır. 10.000 lira 2979 numaraya çıkmış, 13.399 ve 39371 numaralı biletler 3000 er lira kazanmışlardır.

3.000 lira kazananlar:

13399 39371

1500 lira kazananlar:

8127 19391 38229

50.000 liralık mükâfat aşağıdaki numaralar arasında taksim edilecek her numara 500 lira alacaktır:

39213 23116 37406 5060 6734 16892
36687 12826 9644 14766 22334 22764
35207 14888 36668 29068 18771 27704
5831 34397 35607 8216 39907 21051
15636 13581 38545 25054 9688 32126
24233 26223 31791 5796 1349 494
33386 2569 30290 22697 32273 12747
25344 29063 21315 31724 36428 2529
20155 11546 37061 17394 32454 19881
6706 25436 4133 32524 35588 23246
30657 10106 15452 25327 18352 28054
7032 22991 9946 30273 28305 32893
39501 28699 2579 906 465 18361
9158 18632 12120 13467 8399 35103
27417 1662 35502 84 2185 28576
21663 31880 36831 10311 32018 6365
27255.

1000 lira kazananlar:

8778 6097 34290 3638 11931 870
14988 21660 27124 36746.

200 lira kazananlar:

32741 14200 6831 16391 29707 30779
5451 22242 35542 15536 31690 35805
7674 2338 35494 26694 8650 28141
12302 23780 23388 9789 25203 28411
27701 39293 14085 13125 31698 38851
9154 8487 23999 7793 20396 3014
29063 31256 39686 638 38285 29808

70 lira kazananlar:

37089 39052 31125 14716 8733 22432
21296 31541 14965 13232 30003 2072
16645 23749 5621 2875 21879 23300
29291 35270 4846 38973 25933 30481
294 31756 994 13906 26454 21079
1392 8415 22584 25494 19288 31498
25879 35410 28849 6976 37946 16837
156 11178 37978 23365 38133 12055
20970 1605 26702 12006 13323 22222
22326 23852 8878 2244 33878 5351
20506 26443 39727 18470 4799 1374
35820 20482 29157 28863 29280 16912
2257 31360 18920 3375 23569 14920
24881 3690 7736 30765 21567 25902
3465 29574 14188 39888 35808 10356
18197 37719 11626 13481 20008 35595
37804 9592 14554 33684 9473 21594
2177 24906 36467 35447 39871 4324
34589 22516 3315 8654 1845 3767

50 lira kazananlar:

12650 39561 2530 9518 15649 27740
23872 38720 11605 1263 3801 26844
2369 30176 7388 26698 35590 39670
36751 38074 25944 37557 28902 11895
22665 10100 6013 2678 34120 12252
10882 38946 31946 4599 2688 4719
10099 38496 32393 28209 28380 35617
24872 18599 3231 11557 6333 21895
6777 7383 39481 34789 35191 27658
23878 9221 35195 35297 37373 21676
7904 27850 22626 16759 5115 26989
25104 38407 13651 14727 35048 30178
8477 12740 16859 38295 23816 5332
21033 9250 38196 21347 5347 20948
27481 10579 10518 2742 34898 28999
7066 35949 38738 16224 8980 20608
13734 23127 4235 10876 10254 30523
13003 35005 23118 562 13600 17408
11303 31828 12278 6132 4931 30795
37701 26305 38502 22553 5761 37987
14286 24456 2091 26581 5186 24504
19357 25545 11583 8211 5422 2774
3467 38810 10592 16325 7285 28685
15779 16159 25768 20058 27071 18346
34688 32978 18004 8888 16002 13351
9230 6617 10125 15374 7521 16670
23062 862 8485 11261 9404 1555
30433 19329 28317 36349 30574 22937
22455 17977 22535 29473 27897 18347
21630 30201 37057 35131 10192 32912
422 18575 10399 1783 20005 31780
11789 16938 8812 36310 11367 1395
27489 14854 38344 22295 1739 19937
15822 12579 3926 38090 39233 30839
33618 39752 34858 39442 8131 21135
36444 20912 35543 26925 12463 18368
6605 514 29951 15926 29256

40 lira kazananlar:

20580 1692 32206 23678 17 9350
1380 23813 15745 29693 8723 7294
11957 5839 39117 9874 592 36834
5868 13443 23592 7571 29540 24899
12153 36506 4064 28126 32873 30623
34774 3094 15154 1519 35155 2665
14819 13871 7657 25111 30371 39998
19790 21098 35856 21211 27039 28479
35669 16975 26127 6898 32543 5096
6915 26829 16786 4305 33651 18690
13927 37678 29985 13991 9277 2193
2501 38975 38163 8556 6704 218
25720 13750 9632 20212 9129 37521
36165 10686 30245 4621 36134 21076
3779 19468 16319 28039 12693 27748
2419 10987 2272 20997 1957 14908
39692 29237 293 30390 30157 8451
33939 2324 37530 504 16492 25658
9601 38004 8130 15976 26588 39962
17359 38035 17142 15292 22776 10398
34296 20994 33360 25012 37326 29170

23 NİSAN
Çocuk Bayramı ve haftasında göndereceğiniz mektuplarınıza Çocuk Esirgeme Kurumunun ŞEFKAT fişlerini yapıştırmağı ihmal etmeyiniz!

P. T. T. teşkilât kanunu değişiyor

Posta, telgraf ve telefon umumî müdürlüğü, teşkilât kanununu değiştiren bir kanun projesi hazırlamaktadır. Bu proje ile muamelât ve fen müfettişlerine ait kadro genişletilmekte ve telgraf reisliği ile telefon reisliği birleştirilmek suretiyle bir reislik haline getirilmektedir.

Ziraat Vekâltei pamuk tohumu alıyor

Ziraat vekâleti, bu yıl müstahsil elinden 500 ton Akaba pamuk tohumu almağa karar vermiştir. Tohumlar fakir çiftçilere tevzi olunacaktır.

Hasta jandarmaların tedavileri

Jandarmaların hastanelerde parasiz tedavi edilmeleri etrafında dahiliye vekâletince yapılan teklif maliye vekâletinde tetkik edilmektedir.

4184 31119 36172 39574 15838 36412
38498 31524 16474 27264 2481 12124
37712 34592 7396 13153 11915 528
34130 26417 23950 10614 18657 25500
1184 5701 32960 12856 22141 6291
14154 14152 27201 5544 39556 32038
18658 11473 23712 32221 2273 37950
38905 16971 2607 20729 1726 19653
13281 29650 11248 29746 35902 29378
13493 13780 31685 4112 37542 21467
31517 1255 392 11392 20015 30740
34634 29973 24670 7474 9088 9846
10314 12336 29073 1631 39468 29173
31719 34423 32241 22226 9073 38211
37002 2077 25662 11855 31661 14979
30011 38773 235 18567 [illegible] 0654
12324 17074 18881 7978 39412 14651
10323 18613 26002 20764 19795 19531
9510 5600 13849 35285 26258 39194
11803 29212 7557 8614 34845 38279
21714 14569 3032 32996 12428 4052
17512 14129 10988 286 12144 4360
33224 16080 5409 35153 21297 32053
21987 12257 32957 28749 36250 33532
20354 5804 9994 12197 1993 24797
25870 17529 21847 17198 38634 14993
21258 11904 17270 28673 5373 13965
33786 21121 11053 34214 6351 23494
15200 27174 26141 15131 30821 33189
15212 38596 24734 5383 39879 9826
34028 18954 12912 3792 6134 21633
2094 643 34279 12766 7996 11459
7798 24685 7957 23556 7631 33875
8716 35399 17329 14705 23217 35295
32883 25000 26003 10000 2979 3000
13399 39371 1500 8127 19391 38229
39213 23116 37406 5060 6734 16892
36687 12826 9644 14766 22334 22764
35207 14888 36668 29068 18771 27704
5831 34397 35007 8216 39907 21051
15636 13581 38545 25054 9688 32126
24233 26223 31791 5796 1349 494
33386 2569 30290 22697 32273 12747
25344 29063 21316 31724 36428 2529
20155 11546 37061 17394 32454 19881
6706 25436 4133 32524 35588 23246
30657 10106 15452 25327 18352 28054
7032 22991 9946 30273 280 30273
28305 32893 39501 28699 2579 906
465 18361 91158 18632 12120 13467
8399 35103 27417 1662 35502 84
2185 28576 21663 31881 36831 10311
32018 6365 27255 1000 8778 6097
34290 3638 11931 870 14988 21660
27124 36746.

1 Gün İçin

Dünya vaziyetine dair mülâhazalar

Nasuhi BAYDAR

Her sahada bin türlü mevzu bulunmasına rağmen, sabahleyin gazetesini her eline alanın gözleri doğrudan doğruya siyasî buhrana taallûk eden haberlere gidiyor: Almanya'nın yeni tasavvurları var mı? İtalya ne gibi maksatlar gütmektedir? Çekoslovakya, yahut Arnavutluk vakalarını andıran yeni hâdiseler hazırlanmakta mıdır ? Bu devletler ve bu hâdiseler karşısında uzak ve yakın, büyük ve küçük diğer devletlerin almakta oldukları vaziyetleri nasıl tesbit etmeli ?

Bu ve bu gibi sualler herkesin zihnini yormaktadır. Şayet, gelen haberler ve yapılan tefsirler kariin dimağında düğümlenmekte olan bu suallerden birini veya bir kaçını çözebilmiş ise o zaman bunların yerini yeni yeni sualler ve yeni yeni tahminler alıyor.

Fakat, hâdiselerin meçhulleri arasında malûm denilebilecek bir taraf varsa o da bütüncü devletlerin müştereken hareket etmekte olduklarıdır: Dönen rivayetlere bakılırsa İtalya'daki alman askerî heyetlerinin sayısı gittikçe çoğalmakta, italyan genel kurmayında bir çok alman subayları vazife görmekte, iki mihver hükümetinin iktisadî hayatına lüzumlu bütün kaynakların tanzimi işi alman mütehassıslarına tevdi edilmiş bulunmakta ve propaganda nezaretinde de alman propaganda teşkilâtı mensupları çalışmaktadır. Hattâ Lombardiya'da hayli alman askeri tahşit edilmiştir. İtalya - Fransa hududu civarında toplanmış olan bu kıtaların 100 bin kişiyi bulmakta olduğu söylenmektedir. Almanya - İtalya arasında demiryolları, Almanya'dan İtalya'ya gönderilen askerî kuvetlerle harp malzemesinin sevkini idare için, alman memurlarının mürakabesi altına konulmuş ve cenubî Almanya şimendiferler idaresi Münih'ten İnsbruk'a naklolunmuştur. İtalyan şehirlerinin hava taarruzlarına karşı müdafaa tertipleri almanlarca ikmal ve başlıca limanlara mayn dökülmüştür.

Bütün bu şayialar doğru ise - İtalya'nın Tunus, Cibuti, ve Süveyş hakkındaki tasavvurları sarahatle bildirilmiş olduğuna göre - bütün bu hazırlıkların hedefleri bunlar mıdır? Ve eğer bunlarsa, Arnavutluk'un işgali, harp başlayınca, hem Yugoslavya'nın her taraftan muvasalâsını kesmek, hem fransız ve ingiliz donanmalarına Adriyatik denizini kapıyarak burada mihver devletlerinin hareket serbestisini korumak maksadına matuf olamaz mı?

Diğer bir takım rivayetlere inanılırsa Almanya, yaptığı ve yapacağı iktisadî mukavelelerle merkezî ve şarkî Avrupa'daki vaziyetini tarsin ettikten sonra, sömürgeler hakkındaki arzularını tahakkuk ettirmek yoluna girecektir. Almanya eski sömürgelerinden başka Belçika Kongosunu, Portekiz Angolasını, ve Tanganika'yı ele geçirmek is-

(Sonu 7 inci sayfada)

İçimizdeki şeytan

Tefrika No: 11 — *Yazan: Sabahattin ALİ*

Demek hayat böyle iki adım ilerisi bile görülmiyen sisli ve yalpalı bir denizdi. Tesadüflerin oyuncağı olacak olduktan sonra ne diye bir irademiz vardı? Kullanamadıktan sonra göğsümüzü dolduran hisler ve kafamızda kımıldıyan düşünceler neye yarardı? Yaşayışımıza ve etrafımıza şekil vermek arzusiyle dünyaya gelmekten ise hayatın ve muhitin verdiği şekli kolayca alacak kadar boş ve yumuşak olmak daha rahat, daha makul değil miydi ?

Macide buna benzer şeyleri sisli bir şekilde düşünüp cevaplandırmıya çalışırken günler orağın biçtiği saplar gibi üst üste yığılıp kalıyorlardı. Kendini piyano ile avutmıya çalıştı. Bir zamanlar bir rumun evinden emvali metruke idaresine geçen ve son günlerde ucuz bir fiyatla satılığa çıkarılan eski ve akortsuz bir piyanoyu, pek fazla israra lüzum kalmadan, babasına aldırmak mümkün olmuştu. Yukarı katın büyük sofasında bir kenera yerleştirilen ve paslı şamdanlariyle alçak tavanı işaret eden bu zavallı âlet, Macide'ye sadece hüzün veriyordu. Şimdiye kadar aldığı müzik derslerinin, ancak dünyada insan ruhunu harekete getirmiyecak müstait bir müzik olduğunu isbat etmek gibi bir faydasını görmüş, fakat buna henüz ne kadar uzak olduğunu anlamakta gecikmemişti. Önüne bir nota açarak çalışmıya başladığı zaman kulağında bir zamanlar Bedri'den, hattâ daha sonraları onun kadar kuvetli olmıyan diğer muallimden dinlediği nağmeler canlanıyor, hafızasının ve muhayyelesinin bu insafsızca oyunu karşısında çaresizce kapağı vurup kalkıyordu.

O müziğe, diğer arkadaşları gibi, bulacakları kocasının seviyesini bir derece yüksek tutmakta yardımı olsun diye heves etmemişti. Ona, evlendikten sonra bir kenara atılacak bir genç kızlık elbisesi gözüyle bakmıyor, bütün ömrü müddetince, bu ömrün mânası olarak yanında götüreceği yakın bir arkadaş diye sarılıyordu.

Yazın sıcak günlerini loş sofada uzanmak, ucsuz bucaksız düşüncelere dalmak, annesinin komşularla beraber tertip ettiği bağ ve bahçe gezmelerine giderek delişmen arkadaşların oyunlarına katılmak ve bu muvakkat "kendini unutma"dan daha kuvetli bir iç sıkıntısı ile uyanmak suretiyle geçiriyordu.

Bu sırada, gene bir tesadüf, nasıl devam edecek diye düşünmekten bile yorulduğu hayatına, başka bir istikamet verdi :

Hem gezmek hem de satıp savacak şey kalıp kalmadığını bir daha gözden geçirmek için İstanbul'dan Balıkesir'e gelen Emine teyze, hoppa kızına hiç benzemiyen bu ağır başlı, güzel akrabaya meftun oluvermişti. Hele onun müziğe çalıştığını öğrenince ortalığı ayağa kaldırdı. Balıkesir'de kalmış olan akrabalarına biraz da merhametle baktığını hissettiren bir edâ ile :

"İnan olsun Macide'yi burada bırakmam. Burada ziyan olacak kız mı bu? İstanbul'da hem okur, hem dünya görür, hem de burada patlıyacağına Semiha ile gezip eğlenir...„ dedi.

Sonra, kızın anasını ve babasını asıl canevinden yakalıyarak :

"Kızınıza burada memurdan başka koca bulamazsınız ki... Halbuki o doktorlara, mühendislere lâyik... Hele bir kaç sene bizde kalsın da görürsünüz.„ diye ilâve etti.

Macide bu neşeli, cana yakın teyzeye bayılmıştı. Eve her gelip gidişinde yanaklarını sıkı sıkı öpen, ona İstanbul'dan, orada bulacağı arkadaşlardan bahseden ve Macide'nin :

"Acaba konservatuara gidebilir miyim?„ sualine :

" A!! o da söz mü? İstediğin yere gidersin!„ diye cevap veren Emine teyze Macide'nin gözüne gökten onu kurtarmıya gelmiş yaşlıca ve şişmanca bir melâike gibi görünüyordu.

Annesi ve babası pek itiraz etmediler. Mevsim sonbahara yaklaştığı için ellerinde mahsulden kalma biraz paraları vardı. Macide'ye bir kaç kat "İstanbulluk" elbise yaptırdılar. Emine teyze ile ikisinin yanına bir teneke yeşil zeytin, bir kaç teneke bal ve iki tane küçük halı kattılar ve bir daha göremiyecekleri çocuklarını trene bindirip yolladılar.

İstasyonda yalnız annesi ağladı, babası ara sıra yakalıksız gömleğini kurcalamakla ve tren kalktığı sırada kaşlarını çatıp başını hafifçe sallamakla iktifa etti.

— 6 —

Nihat'la Ömer köprüden ağır ağır Babıâli caddesine doğru yürüdüler. Kitapçı camekânlarını seyrederek Bayezid'a gitmek istiyorlardı. İki tarafında zevksiz kapaklar içinde iyili kötülü kitapların ve ciğer kebabı ile zeytin yağlı enginarın teşhir edildiği yokuşu hiç konuşmadan çıkıyorlardı. Postane yakınından geçerlerken Ömer'in içinden bugün şeytanın ayağını kırıp daireye uğramak geçti, fakat öğle paydosu yaklaşmıştı; gitmek gülünç olacaktı. Vazifeperverlikten geldiğini zannettiği ve mânasız bulduğu garip bir üzüntü ile ayaklarını sürüdü. Bir tütüncünün tezgâhında, su musluğunun yanına sıralanmış duran mecmualardan birini 15 kuruş verip aldı; yazanların ismine bir göz attıktan sonra kıvırıp cebine koydu.

Nihat hep dalgındı. Bir öğle yemeğine yetecek kadar paraları olmadığı halde Ömer'in bir mecmuaya 15 kuruş verdiğini bile farketmedi. Öğleden evel çok tenha olan caddede hiç bir tanıdığa rastlamadılar. Bayezid'a gelince camiin yanındaki kahvelerden birine oturdular. Burada da kimseler yoktu. Uzaktaki köşelerden birinde iki tane zavallı fen fakültesi talebesi harıl harıl ders ezberlemekle meşguldüler. İlerde, caddeye yakın tarafta sakallı bir softa bozuntusu nargile içiyor ve kurnaz gözlerle etrafı süzüyordu.

Bir müddet oturup meydandan gelip geçenlere tramvaylara, dilencilere baktılar. Nihayet Nihat rüyadan uyanıyormuş gibi başını kaldırarak :

"Para lâzım azizim!„ dedi.

"Malûm. Birazdan yemeğe gelenler arasında bir ahbap bulur, isteriz... Bir lira yeter değil mi?„

Nihat istihfaf ve hiddetle ona baktı :

"Öyle para değil, adamakıllı para... İş yapacak para !...„

(Sonu var)

Fransa ve İngiltere bugün vaziyetlerini tasrih edecekler

B. Nevil Çemberleyn Avam Kamarasında beyanatta bulunacak

(Başı 1 inci sayfada)

da yapacağı beyanatın metni dominyonlara ve fransız ve sovyet hükümetlerine bildirilmiştir. Bu beyanat İngiltere'nin Akdeniz statüsü tâbirinden neyi kastettiğini çok sarih olarak bildirecektir. İngiliz hükümeti, teminatının sahasını mümkün olduğu kadar süratle Romanya'ya da teşmil etmek niyetindedir.

Ayni gazete, yarın B. Chamberlain tarafından yapılacak beyanatın çok ileri gideceğini ve doğu Akdeniz'i memleketlerinin ve bilhassa Yunanistan ile Türkiye'nin bütünlüğüne verilecek her türlü zararın İngiltere tarafından gayridostane telâkki edileceğini bildiriyor.

Deyli Telegraf gazetesi, B. Chamberlain'in Arnavutluk'ta kullanılan usulü çok şiddetle tenkit edeceğini bildirmektedir.

Nazırlardan mürekkep hariciye komitesi bugün öğleden sonra toplanmış ve toplantı iki saat devam etmiştir. Alınan haberlere göre toplantı esnasında alman - leh gerginliği, italyan gönüllülerinin İspanya'dan geri çekilmesi işi, ispanyol fası meselesi görüşülmüştür.

Komitenin içtimaı iki saat sürmüş ve B. Çemberlayn ile Lord Halifax da toplantıda hazır bulunmuşlardır.

İyi malûmat alan mahfillere göre, başvekilin bazı müşavirleri ve ezcümle Simon ve Hoare, İspanya'dan kıtaatını çekmek mukabilinde İtalya'ya Balkan statüsünü garanti eden bir sisteme girmek teklifinde bulunulmasını derpiş ediyorlar. Bu sistem bir umumî Akdeniz paktının akdini temin edecektir. Daha evel italyan - fransız ihtilâfının halli icap edecektir. Aksi taktirde bu pakt doğu Akdeniz'ine münhasır kalacaktır.

Başka tafsilât imkânı mevcut değildir. Fakat iyi malûmat alan mahfiller şuna kanidirler ki, ingiliz hükümeti, mihveri ayırmak mümkün olmasa dahi İtalya'nın Almanya'ya tâbiyetini azaltmak için bütün gayretini sarfetmektedir.

Dün akşam lord Halifaks'ı ziyaret eden bulgar orta elçisinin, Bulgaristan'ın diğer Balkan devletleriyle olan anlaşmalarını asla ihlâl niyetinde olmadığı ve balkanlı olmıyan devletlerin Banlkanlara müdahalesine muhalif bulunduğunu bildiren teminatı Balkan statüsünün muhafazasını kolaylaştırmak itibariyle yeni bir salâh unsuru teşkil etmektedir.

B. Dalâdiye beyanatta bulunacak

(Başı 1 inci sayfada)

diplomasi sahasındaki teşriki mesainin ehemiyetini tebarüz ettirmiştir. Nazır, Avrupanın hali hazırdaki vaziyetinde Fransa'nın tarzı hareketine saik olan başlıca prensipleri anlatmıştır.

Sarraut, Fransa'da yaşıyan ecnebilerin kontrola ve bazı ahvalde bunlardan istifade edilmesine dair tanzim edilen üç kararnameyi meclisin tasvibine arzetmiştir.

Meclisin içtimaından evel Bonnet, ingiliz sefirini kabul etmiştir.

B. Bonne Amerika büyü kelçisini kabul etmiştir.

B. Daladiye'nin yarınki beyanatı radyo ile neşredilmiyecektir. Bu beyanat, Fransa'nın Avrupa'nın vaziyeti karşısındaki mevkiini tarif eden kısa bir tebliğden ibaret olacaktır.

Bu beyanat, evvelâ İngiltere hükümetine bildirilecektir.

Nazırlar konseyinden sonra, yalnız hükümetin aldığı askerî tedbirler hakkında değil, beynelmilel meselelere dair cereyan eden müzakereler hakkında da büyük bir ketumiyet muhafaza edilmiştir.

Diyarbakır'da çalışmalar

Diyarbakır (Hususî) — Belediye reisi Şeref Uluğ'un Urfa mebusluğuna seçilmesi üzerine belediye meclisi toplanarak reis intihabı yapmıştır. Reisliğe ittifakla Nazım Önen seçilmiştir..

Halevi reisimiz Çahit Çubukçunun Diyarbakır mebusluğuna seçilmesi üzerine yerine, halkevi sosyal yardım komitesi reisi doktor Neşati Üster tayin edilmiştir.

Etıbba odası

Etibba odasının aylık toplantısı halk evi salonunda vali Mitat Altok, Kor general Galip denizin iştirakiyle yapıldı. Bu toplantıda yeni idare heyeti intihabı yapıldı. Ve ittifakla idare hayeti âzalığına nümune hastanesi operatörü İlhami, Akçakoyunlu, dahiliye mütehassısı Neşatı Üster, yarbay doktor Ziya Bingöl, askerî hastane dahiliye mütehassısı Şükrü Ayberk, ve diş tabibi Mahmut seçildi. Haysiyet divanı âzalıklarına askerî hastane baş hekimi Şükrü, nümune hastanesi sertabibi Kemal Tarım seçildi.

Fuara hazırlık

Birinci genel müfettişlik bölgesini teşkil eden 8 vilâyetin iştirakiyle bu sene İzmir enternasyonal fuarında bir pavyon yapılacak ve bunda bölge mamulat ve masnuatı teşhir edilecektir. Pavyonun plânları müfettişlik fen heyetince hazırlanmaktadır.

Et ve zahire fiyatları

Belediyece yapılan tetkikat neticesinde bu günden itibaren koyun eti 45 keçi ve kuzu etine 40 öküz etine 30 kuruş narh konmuştur.

Havaların müsait gitmesi dolayısile zahire pazarına bol miktarda zahire geliyor ve hepside satılıyor. Bu günkü piyasaya nazaran buğday kilosu 3 kuruş 60 santim, arpa 3 kuruş 14 santim ve nohut, 6 kuruş 77 santim üzerinden muamele görmektedir.

Pazar yerine az miktarda yağ gelmekte olduğundan günde ancak 200 kiloya yakın yağ satışı yapılmaktadır. Fakat bundan sonra yağ fazla miktarda geleceğinden satışın hareketleneceği şüphesizdir. Piyasada yağın kilosu 80 kuruşa satılmaktadır.

Afyon Vilâyet Meclisinde

Afyon (Hususî) — Şehrimiz hastanesinin yatak adedi vilâyetin ihtiyacına kâfi gelmiyordu. Sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü vilâyet umumî meclisinde bir teklifte bulunarak hastanede yatak adedinin 60 a çıkarılmasını istemişti. Vilâyet meclisi de âzanın teklifi üzerine yatak adedinin 75 e çıkarılmasını kabul etmişti. Bu karar üzerine hastaneye bir pavyon ilâve edilecektir.

Vilâyet umumî meclisinde arazi vergisi hükümlerine göre mahsulleri hasara uğramış arazi sahiplerinin vergileri nasıl terkin edileceği mevzubahs olmuş ve şu esaslar tespit edilmiştir:

1 — Mahsulleri hasara uğrıyan fertlerin ayrı ayrı müracaat etmeleri.

2 — Müracaat etmiyen mükelleflerden verginin tahsili lâzım ve zarurî olduğu.

3 — Hasar derecesi yüzde (35) den yukarı olursa tahakkuk eden verginin yüzde ellisi, hasar derecesi yüzde (50) ile (70) arasında olursa verginin yüzde (75) i, hasar yüzde (70) den yukarı olursa verginin hepsinin terkin edilmesi.

937 yılındanberi hususî idare işlerinde tatbik edilmekte olan beş senelik iş programı bu seneki umumî meclisce tâdil edilmiştir. Ayrıca 3 senelik yeni bir yol programı da tespit edilmiştir.

Aydın Halkevi hoparlör tesisatı yaptı

Aydın (Hususî) — Halkevimizin getirttiği hoparlörler şehrin muhtelif yerlerine monte edilmiştir. Hoparlörler parklar arası ile, halkevi önüne, ve Ramazan paşa camii meydanına konmuştur.

Meşhur bir transatlantik tayyaresi Büyük okyonosta Alpleri fille geçmek istiyen garip bir seyahı arıyor

Seyyah Rişard Holliburton'un maceraları

"Yankee Klipper" ismindeki muazzam amerikan deniz tayyaresi Atlas okanusunu aşarak Avrupa şehirleri üzerinde cevelân ederken, aynı tipteki arkadaşı "Kaliforniya Klipper" deniz tayyaresi Büyük okyanus üzerinden Çin'e doğru derhal havalanmak emrini almıştır.

Dünyanın en büyük transatlantik deniz tayyarelerinden biri olan "Kaliforniya Klippler'in Okyanus üzerinde açılmasına sebep olan hâdise şudur:

Meşhur amerikan muharriri Rişard Halliburton epey zamandır garip bir seyahat serisi tutturmuştu. Muharrir, bu acaip ve meraklı seyahatlerden birisini başarmak üzere bulunuyordu. Bir Hindi Çini kayığı ile Büyük Okyanus'u aşarak Amerika'nın San Fransisko şehrine dönmek üzere Çin sahillerinden hareket eden Rişard Holliburton, büyük Okyanus'ta bir tayfun fırtınasına tutulmuş, muharririn, Çin kayığı ile dağlar gibi Okyanus dalgalarına karışıp helâk olacağı tahmin edilmiştir.

Tayyare, derhal havalanmış, fakat şimdiye kadar muharrire ait hiç bir ize ve işarete rastlıyamamıştır.

Rişard Halliburton 39 yaşındadır. Bu muharrir, amerikalıların garabetiyle meşhur büyük bir seyyahtır. Fakat seyahatleri âdeta efsaneyi andırır. Bu amerikan muharririnin asıl şöhreti, Alp dağlarına fillerle yaptığı seyahatten sonra yayılmıştır. Muharririn maksadı, meşhur Kartaca kahramanı Anibal'in, Afrika'dan getirdiği fillerle Avrupa'ya geçerek ve Alpleri aşarak Roma üzerine yürümesinin bir efsane olmayıp, tarihî bir hakikat olduğunu tecrübe ile ispat etmekti.

Anibal, Afrika'dan 100 fille hareket etti. Fakat Roma'ya ancak bir fille vardı: onun da gözleri soğuktan kör olmuştu. Halliburton ise, bilâkis dört fille hareket etmiştir. Fillerin isimleri: Dalli, Dolli, Dinah ve Big Berta'dır. Muharririn filleri de soğuktan fevkalâde mustarip olmuş ve zavallı hayvanlar bir italyan devriyesinin yaptığı yaylım ateşi ile yaralanmışlardır.

Bugün Okyanuslarda, ölüsü veya dirisi aranan Halliburton'un yaptığı acaip seyahatler bir iki tane değildir: dünyanın en yüksek tepesi olan Himalaya'nın "Everest" tepesinden kendisini aşağı ya mı atmadı: Kuş uçmaz kervan geçmez Borneo ormanlarında mı dolaşmadı. Bir uçtan bir uca Arabistan'ın kızgın kumlarını mı tepmedi, Habeşistanlarda mı dolaşmadı?

1928 de Panama kanalını tersine, yani büyük Okyanus'tan Atlas Okyanus'una doğru yüzerek geçti. Dünyanın en tuzlu ve en kaynar sulu gölü olan Lût gölünü yüze yüze bir uçtan bir uca katetti. Nil nehrine akıntısına, tersine, enine boyuna kaç kereler daldı çıktı... Neler neler!

Rişard Halliburton harikulâde garip şeyler yapmıştır. Alp dağlarını aşarken, "Bu dağları, filin sırtında aşacağım" demiş ve dediği gibi yapmıştır.

Dünyanın en muhteşem mimarî eserlerinden birisi olan Hindistan'daki Tacı Mahal türbesinin berrak sulu havuzlarına gece yarılarında girmiştir. Yazılarında: "Şiire ve nayale giden bir şahrah..." diye mermer havuzları ve berrak suları anlata anlata bitiremez.

Balıkesir'in şehir plânı müteahhide ihale edildi

Balıkesir (Hususî) — Şehir plânı mühendis Egiliye 6600 liraya ihale edilmişti. Buna ait mukavele imzalanmıştır. Bu mukaveleye nazaran, plânın bütün teferruatı bir buçuk senede bitecektir. Yalnız bu müddet içinde şehirde inşaatın devam edebilmesi için müteahhit eylül nihayetine kadar plânın avan projelerini bitirmiş ve Belediyeye teslim etmiş olacaktır.

Avan projelerinin ikmalini müteakip yani eylülden sonra şehirdeki inşaata ruhsatname verilebilecektir.

Hayvan hastalığı bitti

Şehrimiz merkezi ile, merkeze bağlı köylerde ve vilâyetin beş kazasındaki şap hastalığı yüzünden 23 kânunusanidenberi şehrimiz pazarına çift tırnaklı hayvanların gelmesine müsaade edilmemekteydi. Bu yasak bazı şartlar dahilinde ve yalnız merkez kazasında hastalık olmıyan köylerden getirilecek hayvanlar için kaldırılmıştır. Harice sevkedilecek hayvanlar beş gün müşahede altına alınacak ve veteriner muayenesinden sonra sevklerine müsaade olunacaktır.

Şap hastalığı dolayısiyle şehrimizde sığır, inek, keçi bulunan mahallerdeki ahırlar belediye ve veteriner müdürlüğü tarafından fennî temizlemeğe tâbi tutulmaktadır.

Bu suretle uzunca bir zamandanberi durgun bir halde bulunan hayvan alış verişi koyun, keçi ve sığır gibi hayvanların da şehire getirilmesine müsaade edilmesiyle başlamıştır.

Vilâyetimizin merinoslaştırma mıntakasında, ilerde şarbon hastalığı çıkmasını önlemek için merinos yetiştirme fen memurları tarafından koyunlara aşı yapılmaktadır.

Haber

Afyonda çıkan Haber gezetesi 17 yaşına girmiştir. Meslektaşımızı tebrik ederiz.

(23 Nisan Çocuk Bayramı)

Ticarethane sahipleri:

ÇOCUK işi memleket işidir. Çocuk Bayramına siz de vitrinlerinizi çocuğu ilgilendirecek surette süsliyerek iştirâk ediniz.

Sevgilisinin bıçağıyla yaralanan kız !

Yaralı Gülzar

İzmir (Hususî) — Karataş'ta Halil Rifat paşa caddesinde Hüseyin oğlu Neşet namında bir genç, nişanlısı Gülzarı vurmuştu. Neşet, yakalanmıştır. İfadesinde:

— Onu çok seviyordum. Beş altı ay beraber yaşadık. İlk defa, her arzuma muvafakat ediyordu. Bilâhare benden soğudu ve bir gün beni bırakıp gitti. Kendisini sokakta görüp benimle gelmesini söyledim,

— Ben artık seni istemiyorum,

dedi. Ben de tahammül edemedim. Evelâ bıçağı çekip sapladım. Bıçağım eğrildi. Sustalı çakımı çıkarıp vurdum.

Demiştir. Kız, on yerinden yaralıdır. O da;

— Beni vuracağını bilseydim onunla evlenirdim. Ölümden o kadar korkuyorum ki... demektedir. Yaraları ağırdır.

İspanya'daki İtalyan gönüllüleri hakkında birbirine zıt haberler

İtalya Kadiks'e yeni kıtalar göndermiş

Başka bir habere göre

Franko Madrid'e girdikten sonra İtalyan gönüllüleri geri çekilecek

Londra, 12 a.a. — İspanya'dan gelen haberler, pek mütenakıstır. Bazı haberlere göre Musolini İtalyan kıtalarının geri alınacağına dair Çemberleyn'e teminat vermiştir. Hattâ italyan kıtalarından bazıları şimdiden harekete başlamıştır. Bazı haberlere göre de bilâkis paskalya esnasında İspanya'ya yeni italyan kuvetleri sevkedilmiştir.

Madrid'in sukutundan sonra İspanya'ya 17.000 italyan askeri ihraç edildiğine dair verilen haberleri resmî Roma mahfilleri tekzip etmektedirler.

İtalya gönüllüleri çekecek mi?

İtalyan askerlerinin 2 mayıstan evel geri alınacağına dair Musolini tarafından yapılan vâit parlâmento daki mahfillerle muhafazakârların büyük bir kısmını tatmin etmemiştir. Bunlar, mezkûr tarihten evel pek ciddî hâdiseler çıkabileceğini beyan etmektedirler.

Bazı ingiliz menbalarından bildirildiğine göre İngiltere hükümeti italyan askerlerinin hiç olmasa sembolik bir şekilde İspanya'dan geri çekilmesi için Roma hükümeti nezdinde israr etmiştir.

İspanyol fasından gelen hazı haberlerde Ceuta ve Tetuan'da fransız Fas hududunda halihazırda vücude getirilen istihkâmların ehemiyeti tebarüz etirilmetedir.

Tahkikine imkân olmıyan bir habere göre Tanca'ya karşı bir hareket derpiş edilmesi ihtimali de vardır.

Kadiks'e yeniden gönüllü gönderilmiş

Cebelüttarık, 12 a.a. — Büyük perhizin son haftasını geçirmek üzere Cebelüttarık'tan Sevil'e gitmiş olan seyyahların dediklerine bakılırsa bu ayın 8 inde Kadik'e yeni italyan kıtaları çıkarılmıştır.

Bu seyyahlar, Kadik'de bir çok italyan görmüş olduklarını söylemektedirler. Seyyahlar, ayın 8 inde bu limana italyan kıtaatının çıktığını ve Kadiks'in ana caddesinden geçmek suretiyle İspanya'nın deniz üslerinden biri olan Fernando'ya doğru ilerlediklerini görmüşlerdir.

Askerî makamlar hudutta ihtîyat tedbirleri almaktadır. Geceleyin Salineadan Cebelüttarık'a hiç kimse girememektedir.

Londra gazeteleri, italyan kıtalarının yeniden İspanya'ya çıkarılmış olduğunda israr etmektedir.

Deyli Telegraf, Deyli Herald, Deyli Ekspres, bu gazeteler arasındadır.

Deyli Herald son italyan kuvetlerinin geçen pazar günü Kadiks'e çıkarılmış olduğunu yazıyor.

Roma mahfillerinde söylendiğine göre

Verilen garanti Yunanistan'ın çevirme sistemine girmemesi şartiyle muteber

(Başı 1 inci sayfada)

olduğu resmen teyit edilmektedir.

Filvaki gazeteler, Londra'dan gelen ve bu teminatın büyük Britanya'ya verilmiş olduğuna dair olan haberleri neşretmekle beraber şu ciheti de ilâve etmektedirler:

"İtalya hükümetinin ayni katî ve rsemî teminatı yunan hükümetine de vermiş olduğunu haber verecek mevkide bulunmaktayız."

B. Metaksas Musolini'ye teşekkür etti

Roma, 12 a.a. — Stefani ajansı bildiriyor:

Roma'daki yunan orta elçisi bugün hükümete aşağıdaki tebliğatta bulunmuştur:

"Yunan hükümeti, 10 nisanda italyan maslahatgüzarı tarafından italyan hükümeti adına faşist hükümetinin gerek kara hudutları ve gerek deniz hudutları itibariyle Yunanistan'ın bütünlüğüne riayet edeceği hakkında katî teminatı ihtiva ederek yapılan tebliğattan dolayı en hararetli teşekkürlerinin bildirilmesine Yunanistanın orta elçisini memur eylemiştir. Başvekil B. Metaksas, başvekil Musolininin bu beyanatını büyük bir memnuniyetle senet ittihaz ederken, iki memleketi her zaman bağlıyan ananevî dostluğu bozacak mahiyette hiç bir hâdisenin vuku bulamıyacağına ve bu muslihane teşriki mesainin devamı için yeni bir samimiyet devresinin başladığına katî surette kani bulunduğunu ilâve eylemektedir."

İtalyan tehdidi mi?

Roma, 12 a.a. — Havas ajansı bildiriyor:

Balkanlar hakkında, siyasî mahfillerde bildirildiğine göre, Yunanistan'a verilen garanti bu memleketin İngiltere tarafından tasavvur edilen çevirme sistemine girişmemesi şartiyle muteberdir. Bu mahfiller, İngiltere tarafından Polonya'ya verilen garantiye benzer bir ingiliz garantisi Balkan memleketlerine de verildiği takdirde, Arnavutluk'un işgalini Ege'ye ve Karadeniz'e doğru yeni bir italyan yayılmasının takip edeceğini ilâve etmektedir.

Gazetelerin neşriyatı

Bütün gazeteler, ingiliz sistemine girmemeleri için Atina, Ankara, Bükreş ve Belgrad'a bir ihtar mahiyetinde telâkki ettikleri vaziyeti uzun uzun kayd ve işaret ediyorlar.

Bütün gazeteler İtalya'nın, Türkiye ile Yunanistan'ın kendi limanlarını yabancı filoların emrine vermelerini müsamaha ile karşılayamıyacağını bildiriyorlar.

Corriere Padano, Bükreş, Ankara ve Atina'nın italyan emelleri karşısında Belgrad'ın gösterdiği anlayışı göstereceklerini ümit etmekte, aksi takdirde "Bugün bir italyan toprağı olan Arnavutluk'un Ege'ye ve Karadeniz'e doğru bir sıçrama tahtası olabileceğini" bildirmektedir.

Doğu Akdenizi devletleri ve koalisyon

Roma, 12 a.a. — Stefani ajansı bildiriyor:

Popolo di Roma gazetesinin Paris muhabiri yazıyor:

Londra ve Paris tarafından Balkanlar'da Arnavutluk meselesi münasebetiyle ihdas edilen telâş verici manzaranın Atina, Ankara ve Bükreş'i anti totaliter bir koalisyona sürüklemek için en iyi çare olup olmadığı yakında anlaşılacaktır. Bu koalisyonda İngiltere'nin kârı açık bir surette görülmekte, fakat İtalya'nın hiç bir zaman tehdit etmediği ve kendileri daima samimî münasebetler idame ettiği doğu Akdeniz'i devletlerinin kârı o kadar vuzuhla sezilememektedir.

İtalya'nın mesul olmadığı işler

Anadolu'da yunan felâketinin mesulü İtalya değildir. Suriye'de yerleşen İtalya değildir. Filistin'de kanlı hâdiseler çıkaran İtalya değildir. Londra ve Paris'in ortalığı telâşa düşüren hiddetinde, gözden kaçması mümkün olmıyan tahrikâmiz cepheler ve bir samimiyetsizlik mevcuttur. Türkiye ve Yunanistan fransız - ingiliz tazyiklerinde bu memleketlere ait toprakları hegemonyalarına âlet olarak kullanmak gibi gizli bir maksat mevcut olduğunu görmekle hatâ işlemiş olmıyacaklardır.

Yugoslav mahfillerinin fikirleri

Belgrad, 12 a.a. — Yugoslavya mahfilleri İngiltere'nin doğu Avrupa'sı devletlerine lüzumu veçhiyle yardım imkân ve ihtimalini az çok tereddüt ve şüphe ile karşılamaktadır.

Bu mahfiller ne Yunanistan'ın, ne de Türkiye'nin İngiltere ile karşılıklı bir tedafüî ittifakı kabul edemiyeceklerini zira böyle bir ittifakın büyük devletler arasında umumî bir harp vukuunda kendilerini derhal ileriye atacağını bildiriyorlar.

Siyasî mahfiller, İngiltere'nin de bunu anladığını ve Yugoslavya'ya şimdiye kadar gerek doğrudan doğruya gerekse bilvasıta hiç bir garanti teklifi göndermediğini kaydetmektedirler.

Yugoslavya ve mihver

Bu mahfillere göre Yugoslavya Berlin'e ve Roma'ya itimat etmektedir. Pek tabiî olarak bir gün bu itimat bozulduğu takdirde Yugoslavya bütün kuvetiyle kendini müdafaa edecektir.

Fakat şimdiye kadar böyle bir endişeyi haklı gösterecek hiç bir şey mevcut değildir.

Gene bu mahfillere göre Londra ve Paris Akdeniz'deki menfaatlerini tehdit edecek her tehlikeye karşı münasip tedbirleri, küçük devletlerden İngiltere'nin idaresinde bir siyasî blok teşkilini istemeden alabilirler.

Yeni yıl bütçesi

Bütçe encümeni bu hafta içinde tetkiklerine başlıyor

Vekâletler bütçelerinin fasıl vè maddelerinde değişiklikler var

(Başı 1 inci sayfada)

Matbaa masraflarını teşkil eden maddeler arasında, cihan piyasasında kâğıt fiyatlarının yüzde yüz artma - sından dolayı kâfi gelmiyen iptidaî maddeler faslına 10.000; iş ve işçilerin artmasından dolayı da işletme madde- sine 5.000 lira ilâve edilmiştir.

Devlete ait matbaaların birleştirilmesi hakkındaki 3558 sayılı kanun hükümlerinin yerine getirilebilmesi için bir matbaa binasının inşası zarurî olduğundan, yapılacak tetkik neticesinde binanın yerini, inşa tarzını tespit ve gelecek senelere sari teahhüt icrasına mezuniyet veren bir kanun projesi hazırlanması lüzumlu görül - düğünden (binanın projesinin ihzarî masrafları) adiyle yeniden açılan bir fasla 15.000 liralık tahsisat konulmuş- tur. Büdce yekûnu 1.300.000 liradır. Geçen sene bu yekûn 1.298.620 lira i- di.

Devlet Şûrası:

Devlet şûrasının teşkilâtı hakkın - daki 3546 sayılı teşkilât kanunu dola- yısiyle kadroya ilâve edilen âza ve memurlar maaşı karşılığı olarak me - murlar maaşı faslına 84.288 lira zam- medilmiştir.

Tekaüt ikramiyesi faslından 7.200 lira tenzili, müstahdemler ücreti fas- lına 7.020 lira zam, muvakkat tazminat faslına 11.226 lira ilâve edilmiştir.

Devlet şûrasının bu seneki büdce yekûnu, geçen sene yekûnu olan 252.370 liradan 95.630 lira fazla olarak 348.000 liradır.

İstatistik Umum Müdürlüğü:

İstatistik umu mmüdürlüğü büdce- sinde geçen seneye göre 1640 lira nok- sanlık vardır. Bazı fasıllardan 26.710 lira tasarruf yapılmış, bazı fasıllara, bu arada, merkez ücretlerine 19.620 li- ra ilâve edilmiş, iki kontrol makinesi mübayaa bedeli olarak 3.500 lira tah - sisat konulmuştur. Büdce yekûnu 242.000 liradır.

Meteoroloji işleri:

Devlet meteoroloji işleri umum mü- dürlüğü büdcesinde esaslı bir değı - şiklik yoktur. Diyanet işleri reisliği büdcesine, memurlar maaşı faslındaki fazlalıkla, 28 bin lira ilâve yapılmış - tır.

Maliye Vekâleti bütçesi:

Maliye vekâletinin büdcesi, geçen seneye göre, bir milyon liraya yakın eksiklik vardır. Bu seneki yekûn 20.573.000 liradır. Geçen seneki yekûn 21.418.600 liradır.

Merkez müteferrikası 10.000, kırtasi ye 75.000, mahkeme masrafları 235.000; defterler ve matbu evrak 330.000; mu- vakkat memuriyet harcirahı 60.000; harcirahlar 169.500; posta telgraf üc- reti 547.913; vergi ve tasfiye işleriyle uğraşan komisyon masrafları 163.140; cibayet masrafı 72.700; faiz ve aciyo 1.500.000; Avrupa'ya gönderilecek mü- fettişlere harcirah 35.000; irat getir - miyen millî emlâk tâmir masrafı 212.370; millî emval müşterek masraf- ları 37.500; 2777 numaralı kanun mu- cibince yapılacak siyasal bilgiler oku- lu masrafları karşılığı olarak 125.000; buğday koruma vergisi cibayet teşki- lâtı ve masrafları 370.000; Ankara kambiyo borsası büdcesine yardım 27.701; Konya ovası sulama idaresin- ce Ziraat bankasından yapılmış olan doksan bir bin lira istikrazın itfa kar- şılığı taksiti olarak 42.828; tiftik ce - miyetine yardım 10.000 liraya çıkarıl- mıştır.

Düyunu umumiye büdcesinde de bir milyon liralık bir azalma vardır. Bu büdcede, Düyunu umumiye sene- lik mürettebatı ve idare meclisi mas- rafı olan 5.317.000 lira, 4.050.000 liraya indirilmiştir.

Tapu ve kadastro:

Tapu ve kadastro umum müdürlüğü büdcesinin bu sene teklif edilen umum yekûnu, geçen seneden iki yüz sek - sen küsur bin lira fazla olarak 1 mil- yon 757.000 liradır. Maaşlar faslı ge- çen seneden 260.897 lira fazladır. Ka- dastro ve tapu tahrir heyetleri ücre - tinde de 5.700 lira fazlalık mevcuttur. İdare masrafları ve teçhizat faslına 2.000; fen malzemeleri tamiri faslına 3.000; lira zam y pılmıştır.

Gümrük ve İnhisarlar:

Gümrük ve inhisarların büdcesi, geçen seneye göre 489.370 lira eksi - ğiyle 5.583.700 lira olarak hazırlan - mıştır. Maaş faslında 77.650 lira ek - siklik vardır. Geçen sene büdceye ko- nulmuş olan 489.370 lira esaslı tami- rat ve inşaat faslı bu sene, 72.700 lira- dır. Müstahdemler ücreti, 28.370 lira fazladır.

Dahiliye bütçesi:

Dahiliye vekâleti büdcesinde 130 bin lira kadar bir fazlalık vardır ve büdce yekûnu 5.073.190 liradan 5 mil- yon 201.000 liraya çıkmıştır.

Maaş faslına 68.446 lira ilâve edil - miştir. Nahiye müdürlerine hayvan ve yem bedeli olarak 65.016 lira ko - nulmuştur. Matbuat umum müdürlü- ğü büdcesinde bir değişiklik yoktur.

Emniyet Umum Müdürlüğü:

Emniyet umum müdürlüğü için bu sene teklif edilen büdce yekûnu, ge - çen seneden 400.000 lira fazla olarak 7.400.000 liradır. Memurlar maaşı, 4 milyon 492.050 liradan 5.592.690 lira- ya çıkarılmıştır. Merkez müstahdemle ri ücreti 59.700; muvakkat tazminat 180.000; kırtasiye 9.850; vilâyetler le- vazımı 58.000; memurin harcıra- hı 105.000; zabıta memurlarının melbusat masrafı 270.000; silâh ve cepane, maske ve muhabere vasıtala - riyle bunlara ait teferruatın mubayaa masrafı 10.000; polis karakollarının tamir masrafı 38.000; polis mecmua- sı ve gazetesi masrafı 11.000; polis mektepleri masrafı 186.600; süvari po- lis hayvanları satın alma masrafı 25.000 liraya çıkarılmıştır.

Jandarma genel komutanlığı büdce- sinde maaşlar faslına 30.651; tekaüt ikramiyesine 5.000; müstahdemler üc- retine 1.896; muvakkat tazminata 3.285; iaşe bedeline 100.000; küçük inşaat ve tamirata 125.000; nakil vası- taları mübayaalarına 27.500 lira zam ve buna mukabil muhtelif fasıllarda da tenziller yapılmıştır.

Jandama umum kumandanlığı büd- cesi, geçen seneden dört yüz küsur bin lira fazla olarak 11.013.000 liradır.

Filistin işinin halli için İngiliz teşebbüsleri

Londra, 12 a.a. — Gazetelerin ekse- risi, ingiliz hükümetinin Filistin me- selesini alelacele Kahire'de halletmek teşebbüslerinden bahsetmektedir.

Deyli Herald, büyük Britanya'nın enternasyonal buhran dolayısiyle bu meseleyi hemen halletmesi lâzım gel- diğini yazıyor.

Deyli Telegraf gazetesi, Londra Filistin konferansında bulunmuş o - lan delegelerin ekserisinin Kahire'ye gelmiş bulunduklarını ve Mısır'ın Londra elçisinin de Kahire'ye döndü- ğünü ve müzakerelerde birinci derece- de bir rol oynıyacağını yazmaktadır.

Yahudilerin lideri Kahire'de

Kahire, 12 a.a. — Sionistlerin lideri Weizmann, dün tayyare ile Filistin' - den buraya gelmiştir. Mumaileyh, başvekil Mahmud paşa ile görüşmüş- tür.

İran Veliahdi'nin düğünü

Fransız ve Leh delegeleri de yola çıktılar

Paris 12 a.a. — İran veliahdinin iz - divacı merasimine iştirâk edecek olan ve general Weygand'ın riyaseti altın- da bulunan resmî fransız heyeti, dün akşam Marsilya'ya hareket etmiştir.

İçinde bilhassa B. Becq de Fauquie- res ve B. Nassignon da bulunan heyet tayyare ile Marignane'dan Tunus'a, o- radan Bağdad'a ve oradan da trenle Tahran'a gidecektir.

Polonya delegesi de yolda

Varşova, 12 a.a. — Cümhurreisi tayya- veri yüzbaşı Krynski, Moscicki'nin İ- ran veliahdi Mehmed Riza Pehlevî'ye düğün hediyesi olarak gönderdiği Polonya'da yapılmış üç kişilik bir tu- rizm tayyare ile Varşova'dan Tahran- a hareket etmiştir.

Prof. Pittard'ın İstanbul'da verdiği ikinci konferans

İstanbul, 12 (Telefonla) — Profe- sör Pittard bu akaşm saat 18.15 te ü- niversite konferans salonunda iki kon ferans vermiştir. Mevzuu Göl havza- sında yaşıyan ilk insanların medeni- yetidir. Madam Pittard da yarın Çapa kız muallim mektebinde Roso hakkın da bir konferans verecektir.

Musiki

Liko Amarın üçüncü konseri

Viyolonist Liko Amar geçen pazar günü üçüncü konserini verdi. Konse- rine 18 inci asırın meçhul bir kompo- zitörünün sonatiyle başladı, Y. S. Ba- ch'ın (yalnız keman için) *Partita re minörünü* de çaldıktan sonra, Brah- ms'ın gene aynı tondaki sonatiyle programına nihayet verdi.

Liko Amar her zaman olduğu gibi bu sefer de konserini muvaffakiyetle başardı. Amar her şeyden evel sana- tın çile ve ateş devrini geçirerek ol- gunluğun en son mertebesine yüksel- miş, yani sükûn ve itidale kavuşmuş bir sanatkâr olarak görünüyor. Bu i- tibarla Amarın üslûbunda hiç bir mü- balağaya tesadüf edilmez. Ne büyük ses çıkarmak, ne de işi virtüyoziteye vurmak gayretkeşliği var. Eser neyi icap ettiriyorsa onu yapmak; ne ek- sik, ne fazla... Sanatkâr kuvetini ta- sarruf etmeyi, asgarî enerji ile âza- mî randımanı temin etmeyi çok iyi biliyor.

Amarın müziğinde itidalin ve sü- kûnun doğurduğu pek öyle kolay ko- lay sezilmiyen gizli ve derin bir gü- zellik de var ki bu, ancak geometrik ve matematik bir güzellik olarak tav- sif edilebilir.

Amar 1923 senesinde kurduğu ve Hindemith'in de altist olarak iştirâk ettiği kuartetiyle Almanya'da pek büyük bir şöhret temin etti, ve bütün dünyada akisler uyandırdı. Hugo Rienmann'ın fransızcaya tercüme e- dilen kamusunda (1931 basını) ken- disinden şöyle bahsediyor: "Liko A- mar 1891 de türk tabası olarak Bu- dapeşte'de doğmuştur...."; bu kayıt, onun esasen şahsında mevcut sempati yi nazarımızda büsbütün arttırmıştır.

Kompozitörü meçhul sonatın akom- panyimanını realize eden ve Brahms sanatının bilhassa tefsir bakımından çok mesuliyetli piyano partisini has- sasiyetle idare eden Huchkmayer, ke- mancıya esaslı bir yardımcı oldu.

N. Ş. K.

Bugünkü vaziyet karşısında

(Başı 1 inci sayfada)

Führer meşhur kitabında bahset- tiği şeyleri, en dindar bir adam vecd ve heyecaniyle tahakkuk ettirmek - tedir. Anşlus'tan sonra Çekoslovak- ya'yı alman için ve Çekoslovakya'- dan sonra yaptığı tavakkuflar, zarurî bazı sebeplerden ileri gelmektedir. Ortada yalnız şaş- mıyan bir şey varsa o da ha- kikatin yürümekte olduğudur. Bu vaziyet karşısında her iki zümrenin şarkta ve Akdeniz'de menfaatlerinin esastan çarpışacak - ları tabiidir. İtalya'nın Arnavut - luk'u zaptetmesi balkanlarda yapa- cağı büyük hareketler için bir stra - teji noktası olduğu vaktiyle Ro - ma'nın şarka doğru bu yoldan sark- tığını herkes bilir. Vaziyetin artık tevile tahammülü yoktur. Her iki zümre en hakikî çehresiyle sarih ve katî vaziyetlerini almak ve hakikî simalarını göstermek zamanı gel - miştir denilebilir. Avrupa'nın bu emsalsiz buhranı içinde biz sinirle - rimize hâkim olarak vaziyeti bü - yük bir itina ve dikkatle takip edi - yoruz.

Türk milleti tarihte ve daha bü - yük buhranlar karşısında kalmış ve imtihanını muvaffakiyetle vermiş - tir. Biz böyle zamanlarda ne yapıl - mak lâzım geldiğini, biliriz. Mem - leketin mukaddes istiklâli ve aziz menfaati neyi icap ettiriyorsa, mil- letin tarihî mukadderatını elinde tutanların yapacağına imanımız vardır. Biz, her zaman olduğu gi - bi böyle tarihî dakikalarda Millî Şefin etrafında tek bir vicdan ve tek bir er halinde onun emrine âma- deyiz. Bu millet, Attilâ'nın, Kanunî Süleyman'ın, Atatürk'ün arkasın - dan da böyle gitmiş ve böyle muvaf- fak olmuştur.

N. A. KÜÇÜKA

İstanbul'da yaz hastalıklarına karşı koruyucu tedbir

İstanbul, 12 (Telefonla) — Belediye önümüzdeki yaz mevsiminde şehri ve şehirlileri muhtemel bir hastalık - tan korumak için şimdiden tedbir al- maktadır. Bu hususta alâkadarlara da bir tâmim gönderilmiş, âzamî dikkat göstermeleri bildirilmiştir.

İki rüşvet hâdisesi etrafındaki tahkikat

İstanbul, 12 (Telefonla) — Emni - yet Müdürlüğü iki rüşvet hâdisesinin takibatını bitirmiş ve evrakı müddei- umumiliğe vermiştir. Rüşvet suçlula- rı ikinci şube sivil başkomiserlerin- den Ömer, Emin, komiser muavini Burhan, İsmail, Halim ve Unkapanı komiser muavini Ulvi ile polis memu ru Cemal olmak üzere yedi kişidir. Bunlardan Cemal ve Ulvi rüşvet alır larken yakalanmışlardır.

Kenterbury Başpiskoposu İstanbul'da

İstanbul, 12 (Telefonla) — İngiliz Kenterbury başpeskoposu bugün Mor gan yatiyle şehrimize gelmiştir. Yat- ta Peskopostan başka İngiltere kıra- liçesinin hemşiresi de bulunmaktadır. Peskopos bugün saat 4 te şehre çık- mış, camileri, müzeleri gezmiş ve ak- şam üzeri yata avdet etmiştir. Yarın Fener'deki rum patrikanesine gide- cek, patriki ziyaret edecektir.

Bazı kumaş fabrikaları hakkında bir ihbar yapıldı

İstanbul, 12 (Telefonla) — Bazı ku maş tacirlerinin hususî sermayeli ku- maş fabrikalarına sipariş verdikleri kumaşların kenarına ingiliz markası işlettikleri ve bunları ingiliz kumaşı diye sattıkları ihbar ve şikâyet edil- miştir. Alâkadarlar tahkikat yapmak- tadırlar.

Feci bir cinayet

Kızı öldürdü ve babasını yaraladı

Manisa, (Hususî) — Şehrimizin dış mahallesinde Bozköy caddesinde rençberlikle geçinen İbrahim oğlu Mehmet ağır surette yaralanmış ve kızı on altı yaşında Halide de bıçak - lar altında can vermiştir.

Halide, babasının arzusiyle ve ken- di rızasiyle bir delikanlıya nişanlana- caktı. Evelce kızı istiyen ve babası i - le kızı tarafından redle karşılanan katil Hamdi, Halidenin övey anası - nın mânevi evlâdıdır.

Hamdi birkaç gün evel askerliğini bitirerek terhis edilmiştir. Övey an- ne, kızın Hamdiye verilmesinde ısrar etmiştir. Fakat baba ile kız Hamdiyi istememekte devam eylemişlerdir.

Gece saat 1 - 2 arasında herkesin de- rin bir uykuda olduğu bir sırada ka- til duvarı aşmak suretiyle eve girmiş Halidenin odasına yaklaşarak kızı u- yandırmış, çifteyi çevirerek ateş et - miştir. Bıçakla da saldırarak zaval - lı kızı sırtından, kalçasından ve yü- zünden yaralıyarak öldürmüştür.

Hamdi bunu müteakip silâh sesine yetişen kızın babası Mehmedi de ar- kasından ve yüzünden ağır surette yaralıyarak kaçmıştır. Zabıta katili aramaktadır.

"Şimal fecri,, altında oynanan golf oyunu

İsveç'in Dorklinden mıntakası şi- mal kutup dairesine iki yüz kilometre mesafededir. Senenin hemen bütün ayları kış ve gece olan bu mıntakada ağustos ve eylül aylarında geceleri harikulâde parlak "şimal fecri" olur.

Dorklinden kasabasının golf saha - sında yaz aylarında bütün gece golf oynarlar. Buranın havası, dünyanın her hangi bir yerinde, nisan ayı kadar ılık olur.

Bugünün çocuğu yarının bü- yüğüdür. Kimsesiz bikes yavru- ları korumak için yılda bir lira verip Çocuk Esirgeme Kurumu- na biz de üye olalım!

Amerikan kongresinde

Bitaraflık kanununun tâdili için görüşmelere başlandı

Vaşington, 12 a.a. — Mebusan meclisi hariciye encümeni bita- raflık kanununun tâdili müzakerelerine başlamıştır.

Muhtelif hatiplerin bu müzakereler esnasında ileri sürdükleri fikirler şunlardır:

Guyer - cümhuriyetçi - : Dünya ye- ni bir umumî harbe tahammül edemez. Kellog paktını imza dene 63 devleti, mezkûr paktı yenilemek için Vaşing- tona davet ediniz.

Faddis - demokrat - : Bitaraflık ka- nununu büsbütün kaldırınız ve ana - yasanın umumî bir harp halinde reisi- cümhura verdiği hareket serbestliğini devlet reisine bırakınız.

Fish - cümhuriyetçi - : Bütün bita- raflık kanunu, mütearrız devletlerin kim olabileceğini hükümetin evelden tayin etmek arzusuna istinat etmekte- dir.

Maas - cümhuriyetçi - : Bitaraflığı tamamiyle ortadan kaldırmak icabe- der. Bu kanun hakikî bir bitaraflık prensiplerine uygun değildir.

B. Ruzvelt'in Warmspring'deki sözleri etrafında

Vaşington, 12 a.a. — "Vaşington Post" gazetesi Ruzvelt'in "Eğer harp olmazsa sonbaharda Warmspring'e tekrar geleceğim" yolundaki sözleri- ni mevzubahsederek bu sözlerdeki harp tâbirinin Amerika dahil olsun ol- masın garp medeniyetini hayatî bir tarzda vuracak olan umumî bir harp kastettiğini tasrih eylemektedir.

Bu gazete ancak milletler azimkâr davranırlar ve Roma - Berlin mihveri ciddî bir mukavemet noktası bulursa harbın önüne geçilebileceği mütalea- sında bulunuyor ve diyor ki:

"— Roma - Berlin mihverinin yegâ- ne anladığı dil kuvet dilidir. Ruzvelt İtalya ve Almanya'dan çok daha ku- vetli olan bir milletin bir harp takdi- rinde kayıtsız kalamıyacağını Roma - Berlin mihverine ihtar etmiştir."

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× *Kahire* — Aşağı Mısır'da kâin mahallei kebir civarında iki kasaba bir yangın neticesinde harap olmuş- tur. 32 kişi ölmüş, 300 kişi yaralanmış tır.

×*Bratislava* — İtalya, Slovakya devletini resmen tanımıştır. İtalya- nın buradaki baş konsolosu hükümet- inin yakında Bratislavaya bir siya- sî mümesil göndereceğini Slovakya başvekili Tiso'ya bildirmiştir.

× *Londra* — Kıral ile kıraliçe, 29 nisanda Wembley'de yapılacak olan İngiltere kupası maçının finalinde ha zır bulunacaklardır.

× *Londra* — Reuter ajansının Sof yadan istihbarına göre, dahiliye ne- zaretinin emriyle Bulgar nasyonal sosyalist partisi dağıtılmıştır.

× *Roma* — B. Teleki ve B. Osaky- nin ziyaretleri tarihi önümüzdeki hafta başlangıcı olarak tesbit edilmiş- tir.

× *Sofya* — Nafıa nazırı B. Ganef istifa etmiştir.

× *Nevyork* — Nevyork borsasının kapanışında kıymetler yükselmiştir. Sabahleyin kaydedilen puanlar tek- rar kazanılmış ve başlıca kıymetler evelisi günkü kapanışa hemen hemen müsavi bir dereceyi bulmuştur.

× *Berlin* — Alman - Bulgar cemi yeti, Avrupa'daki Bulgar talebesinin Berlin üniversitesinde akdettiği kon- gre münasebetiyle "Kaiserhof"da bir kabul resmi tertip etmiştir.

× *Roma* — Buraya gelmiş olan Po lonya endüstri ve ticaret nazırı Ro- man, hariciye nazırı Kont Ciano ile hariciye müsteşarı Bastianini'yi ziya- ret etmiştir.

× *Buenos Aires* — Polis müdürü nasyonal sosyalist tahrikâtı işinde ih- mali görülen bir komiseri azletmiş- tir.

Trak vapuru İstanbula getirildi

İstanbul, 12 (Telefonla) — Tirilya civarında karaya oturan Trak vapuru limanımıza getirilerek Kasımpaşa ha- vuzuna alınmıştır. Geminin alt tarafları 1.5 metreye yakın bir yara var dır. Yaranın bir hafta içinde kapatı- lacağı ve geminin hafta sonunda se- ferlerine başlıyacağı anlaşılmaktadır.

İstanbul'daki çocuk kurtarma yurdu lâğvedildi

İstanbul, 12 (Telefonla) — Belediyeye bağlı çocuk kurtarma yurdunun lâğvine karar verilmiştir. Buradaki çocuklar Düşkünlerevi'ne verilecek, Düşkünlerevindeki mektep de tevsi edilecektir.

Dünya vaziyetine dair mülâhazalar

(Başı 5 inci sayfada)

temektedir. İtalya'nın Cibuti'ye ve Almanya'nın Tanganika'ya yerleş - mesi Hint denizinin bu devletler kontrolüne girmesi demek değil mi- dir? Fakat, yazılanlara bakılırsa İtalya Suriye'de Fransa'nın yerine geçmek dâvasındadır. Şu hale göre, bu iki devlet İngiltere ile Fransa'- nın imparatorluk yolları üzerinde sıkıca mevzi almak niyetindedir - ler?

Bu gün için bütün bunlar rivayet ve tahminden ibarettir. Lâkin, dün - yanın bildiği gibi, İngiltere ile Fran sa her türlü ihtimale karşı tedbir - lerini almaktadırlar

Bu tedbirler daha önce, yani Mü- nih'ten evel alınmış olsaydı umumî vaziyet bugünkü şekli bulmadan önlenmiş olmaz mı idi ?

İngiltere'de Sundey Times, Sun - dey Chronicle, Daily Sketch gibi yirmi kadar gazetenin sahibi olan Lord Kemsley'in Avrupa gazetele - rinden hemen hepsinde intişar eden ve Ulus'ca da kısmen iktibas olu - nan "Çemberleyn'i müdafaa" baş - lıklı makalesine bakılırsa "Hayır, alınamadı," demek lâzım gelir. Bu makalenin şu parçasını tercü - me edelim: "Uzlaşmalar imzalan - maz ve imzalanan uzlaşmalara ria- yet olunmazsa dünya harabiye sü - rüklenir. Bunlar o derece zaruridir- ler ki imza sahiplerinden birinin sö- zünü tutmıyacağı bahanesiyle mü - zakerelere girişmekten kaçınıla - maz ve taraflardan her hangisi sö- züne sadakat göstermiyecek olur - sa teahhüdlere riayetsizliğe karşı da ihtiyati tedbirler alınır. Nite - kim İngiltere hükümeti Münih'ten sonra böyle hareket etmiş, silâhlan- mayı da yavaşlatacağına hızlandır- mış, ve geliştirmiştir.,, Aynı makale- den bir de şu kısmı okuyalım: "Biz, sükûn ve huzuru temine muvaffak olacağımızı umduk ve bu yolda ça- lıştık. Bunun yerine bir taarruz kar- şısında kaldık. Hükümetin bu mey- dan okuyuşa cevap vermesi ve sul - ha bağlı diğer devletlerin de mu - kavemet tedbirlerine iştirâke dâvet olunması umumî bir sempati uyan - dırdı. İngiltere'de bütün partiler bu hareketi tutmıya hazırdırlar. İngil- tere hükümetinin arkasında bütün memleket vardır. Bütün memleket vatanın dâvetine icabete müheyya - dır...,,

Vakıa, İngiltere kendini ve im - paratorluğunu ciddî bir tehlike kar- şısında gördüğü zaman bütün ku - vet ve kudreti ile harekete gelir. Fakat, İngiltere'de mecburî asker - lik hizmeti meselesi halâ münaka - şa edilmektedir. Büyük Britanya a- caba bir Avrupa harbi zuhur eder - se gönüllü kıtalariyle kendini, im - paratorluğunu ve menfaatlerini müdafaaya muktedir olabilir mi ? Bilhassa fransız muharrirleri ma - kalelerinde hep bu sualleri soru - yor ve ingilizleri mecburî askerlik hizmetini ihdasa teşvik ediyorlar. Tanınmış bir fransız muharririnin bir yazısında şu mütalealara tesa - düf ediyoruz: "...Halk mecburî hiz- meti sesini bile çıkarmadan kabul edecektir. Fakat bir iki nesildenbe- ri rahata ve refaha kavuşmuş olan orta sınıf komşumuzda "good time" adı verilen bu rahattan, bu refahtan uzaklaşmıya bir türlü a - kıl erdiremiyor.,,

Diğer bazı muharrirlere göre ay- da 600 tayyare imal eden ve dün - yanın en kuvetli donanmasına sa - hip olan İngiltere, biçak kemiğe da- yanınca, mecburî askerliğe de ya - naşacaktır.

Fransa ile İngiltere'nin kendi ku- vetlerinden başka güvendikleri bir de Amerika Birleşik Devletleridir : Avrupa demokrasilerinin maruz bulundukları sıkıntıların bir gün kendine de musallat olacağını uzak görmiyen Amerika şimdilik hiç ol - mazsa Pittman projesine göre bi - taraflık kanununu tâdil edecektir, deniliyor. Bu proje ise, bir harp vu- kuunda Amerika'nın bütün muha - riplere - parası peşin verilmek ve amerikalı olmıyan gemilerle sevke - dilmek şartiyle - her türlü silâh ve cephane satabileceğine dairdir. Bir Avrupa harbi çıkacak olursa Ame - rika'ya kim peşin para verip silâh ve cephane alabilir ve bunları ame- rikalı olmıyan vapurlarla sevke - debilir? İngiltere ve Fransa...

Dünyanın içinde bulunduğu teh- likeli vaziyette şüyû bulan rivayet - ler, yapılan tefsir ve tahminler kı- saca bunlardır.

Bu rivayetlerden, tahminlerden ve tefsirlerden çıkarılacak hüküm - ler var mıdır? Şimdiki halde diye - biliriz ki bizim için tehlikeler ya - kın görüldüğü kadar uzaktır.

Nasuhi BAYDAR

Türk Hava Kurumu

27 inci tertip piyango biletlerinizi

Memurlar Kooperatif Şirketi

Kişelerinden alınız

SATIŞ YERLERİ

Merkez mağazası) T. C. Ziraat Bankası
Yenişehir şubesi) Türkiye İş Bankası
Bağçeli evler şubesi) Türk Ticaret Bankası

1266

3 Doktor aranıyor

ETİBANK

Genel Direktörlüğünden :

Sıvas vilâyetinin Divriki kazasındaki demir, Artvin vilâyetinin Borçka kazasındaki Murgul Bakır, Niğde vilâyetinin Ulukışla kazasındaki Bolkardağ simli kurşun, işletmelerimiz için ikametgâh ve ikametgâhlarının tenvir ve teshini işletmeler tarafından temin edilmek şartlariyle üç doktor alınacaktır.

Müracaat edenler arasında dahiliye mütehassısı veya operatör olanlar tercih edilecektir.

Diploma ve ihtisas vesika suretlerinin Eti Bank Genel Direktörlüğüne gönderilmesi. (1258) 11284

Gümrük ve tahliye işleri yaptırılacak

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden :

1.) Sıvas'ta tesis edilecek Çimento Fabrikası için hariçten gelecek takriben 5.000 ton sıkletindeki makinelerin Samsun'da tahliye, gümrükleme ve Sıvas'a sevki işleri bir müteahhide ihale edilecektir.

2.) İsteklilerin Ankara'da Sümer Bank Umumî Müdürlük Ticaret servisine ve İstanbul'da Sümer Bank İstanbul şubesine müracaat ederek şartnameyi almaları lâzımdır.

3.) Kapalı zarf içinde verilecek tekliflerin nihayet 6 mayıs 1939 tarihine kadar Bankaya tevdii lâzımdır. 1291

ETİBANKTAN:

Mühendis ve fen memuru aranıyor

Bankamızın muhtelif madenlerindeki inşaatta şantiye şefi olarak çalışmak üzere tecrübeli mühendislere ve bunların yanında çalışacak tecrübeli inşaat fen memurlarına ihtiyacımız vardır. Talip olanların Ankara'da Eti Bank Genel Direktörlüğüne müracaatları. (1253) 11285

Hariçten gelen menba suyu fiatları

Belediye Reisliğinden :

Hariçten Ankara'ya getirilen menba sularının yeni damacana satış fiyatları aşağıda yazılmıştır. Sayın halka ilân olunur. (1316) 11314

Suyun cinsi	Depoda yeni Satış Fiatı Krş.	Bakkallarda ve Evlere teslim Fi. Krş.
Taşdelen Suyu:		
30 litrelik damacana	90	100
Defneli Suyu:		
30 litrelik damacana	95	105
Çene Suyu:		
30 litrelik damacana	70	75
60 litrelik damacana	132	142.5
Kaplanlı Suyu:		
65 litrelik damacana	92	102
Karakulak Suyu:		
65 litrelik damacana	192	202
Kayışdağ Suyu :		
65 litrelik damacana	192	202
Kocataş Suyu:		
65 litrelik damacana	192	202

Makinist aranıyor

Büyük bir maden işletmesinde mevcut Beggerlerde (Ekskavatör) çalışacak ve idare edecek kuvetli bünyeli ve tecrübeli makinistlere ihtiyaç vardır. Talip olanların muhtasar tercümei hallerini ve istedikleri aylık mıktarını gösterir bir mektupla Ankara'da 498 numaralı posta kutusu adresine müracaat etmeleri. 1162

PERTEV ŞURUBU

FOSFARSOL

KAN, KUVET, İŞTİHA ŞURUBU

Umum doktorların müttefikan takdir ve milyonlarca vatandaşa itimatla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştiha temin eder. Her zaman gençlik, dinçlik verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri, adaleleri kuvetlendirerek, uykusuzluk, halsizlik, fena düşünceleri giderir. Vücut makinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek daima azim, irade, neşe sahibi eder. Mide, barsak tembelliğinden ileri gelen muannit inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademi iktidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u

Diğer bütün kuvvet ilâçlarından ayıran başlıca hassa

Devamlı bir surette kan, kuvet, iştiha yaratması ve ilk kullananlarda bile mucize tesirini derhal göstermektedir. Tifo, Grip, Zatürree, Sıtma ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devrelerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sıhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. 7159

HER ECZANEDE BULUNUR

FOSFARSOL

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık:

Kiralık daire — Yenişehir'de Bakanlık karşısı Konur sokak No: 9 üst kat 5 oda 1 salon konforlu müstakil bir daire 60 lira Tl: 1265 1105

Kiralık Ap. — 4 oda 1 hol banyo mutbak Demirtepe Yaltırık Cad. Asfalt köprünün başında No: 37 görmek için içindekilere görüşmek için Tl: 1616 1128

Kiralık — Yenişehirde Vekâletlere çok yakın güzel manzara, su, elektrik havagazı ehven fiyatla üç oda ve hol müracaat. Telefon: 3629 1153

Kiralık — 4 oda 1 salon kâmilen parke döşeli tam konforlu bahçe içinde müstakil bir ev. Yenişehir Selânik caddesi No. 47 Tel: 3364 1154

Kiralık — 2 kat 7 oda 2 hol Nezaret kalorifer Kavaklıdere Güven otobüs durağı 3 numara. Muracaat Telefon: 3645 1180

Kiralık — Üçer oda, bir hol ve banyolu daireler. Sağlık Bakanlığı karşısı Telgaza giden İlkiz sokak No: 20 Mahir apartmana müracaat fırsattır. 1201

Kiralık daire — Kooperatif arkasında Necati okulu karşısında Uğur apartmanında dört oda tam konfor alt kattakilere müracaat. 1208

Kiralık üç daire — Yenişehir Karanfil sokağı No: 7 dört büyük bir küçük oda, bir hol kullanışlı, yeni yapılmıştır. 1209

Kiralık — Yenişehir'de İsmet Paşa caddesi son durak Kocatepe'de Çoruh sokağında 3 No.lu apartmanda kaloriferli bir banyo ve bir mutfak ve iki odalı bir daire kiralıktır. Apartman kapıcısına müracaat 1216

Kiralık ucuz daire — Maltepede iki oda bir hol, Maltepe bakkal Ramize müracaat. 1227

Acele devren kiralık Ap. — Tam konforlu 5 oda 2 helâ, mutfak sıcak ve soğuk su kalorifer. Atatürk Bulv. Ercan Ap. Kat 2 (Kutlu yanında) Tl. 2652 1232

Kiralık — Bahçeli evler kooperatifinde tip B. 4 No. 137 iki kat, beş ada, bütün konfor, Ziraat Bankası Merkez muhaberesinde Muharrem Kâzıma müracaat. 1238

Kiralık daire — Yenişehir'de Selânik caddesinde 46 No. Başara apartımanında 5 odalı konforlu bir daire kiralıktır. Bekçisine müracaat. 1252

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Kiralık daireler — İtfaiye meydanı Belediyeler bankası arkasında Pamuk çu apartmanında kiralık iki, üç odalı daireler. 1261

Kiralık oda — Otobüs durağı her tarafa yakın tam konfor müsait şerait. 12-13 veya 18-19 arası Y. şehir Kızılay yanı özen mahallebici dükkânından sorulması. 1270

Kiralık — Yenişehir Atatürk bulvarı Ökmen Ap. da No. 8 de bekârlara elverişli konforlu oda. Tl: 3792 1278

Kiralık apartıman — Atatürk bulvarı Kutlu gazinosuna yakın Tuna Ap. da 5 oda 1 hol kaloriferli vebolitten geçme sıcak sulu. 1281

Çok ehven acele devren kiralık apartman — Üç oda, bir hol, kalorifer, sıcak su Menekşe sokak No. 4. Kapıcıya. 1288

Kiralık — Maltepe köprüsü yanında Özveren Ulus sokak 3. N. apartmanın konforlu alt katı. Görmek için üst kata görüşmek için T. 2521 e müracaat. 1293

Aranıyor:

Kasiyer aranıyor — Bir kasiyer aranıyor. Merkez eczanesine müracaat. 1255

Ortak aranıyor — İyi kâr temin eden bir iş için 500 lira sermayeli bir ortak aranıyor. Anafartalar cad. Tütüncü İsmail Taşova vastasiyle H. H. adresine müracaat 1263

Satılık:

Acele satılık apartıman — Karanfil sokağında 768 M inşaat 4 kat 12000 lira borçlu ayrıca kolaylık tutarından dûn bedelle, tel 2406 Bayram Ca. No. 1 1141

Satılık hane — Kavaklıdere fransız, macar, yugoslav sefaretleri arasında ve köşede bahçe içinde fiyatı 8000 lira. Tl: 5843 1151

Satılık arsalar — Ankara'nın her semtinde küçük çapta ucuz arsalar irat getirir apartman ev vardır. Telefon: 1538 1166

Devren Satılık — Hacıbayram çarşı sokak No. 40 bakkal dükkânı devren satılıktır. Mezkûr dükkâna müracaat. 1167

Satılık eşya — Oda takımı, halı, büfe ve saire: her gün Yenişehir Demirtepe Yenigün sokak No. 2/1 Güpgüp Ap. müracaat. Tel: 3104 1184

Satılık Otomobil — 934 modeli hususî Ford uygun fiyatla acele satılıktır. Tel 2947 1199

Ucuz ve acele satılık Arsa — Rus sefareti arkası köşe başında, çift yapıya müsait 51 m cepheli 1056 m². D. D. Y. Malzeme dairesinde Affan'a müracaat. 1206

Motosiklet satılıyor — İngiliz Triyof marka çok az kullanılmış, Müdafayı Hukuk (Çankırı) caddesi No: 79 Motosikletçi Recep Dinçman'a müracaat. 1207

Spor otomobil — Beş kişilik acele satılıktır. Görmek için: Yenişehir Necatibey caddesi No. 16 kapucudan. Görüşmek için: Her gün 13 - 14 telefon: 3183 Halûk. 1217

Satılık arsa — Yenişehir'de Konur sokak 18 ve 20 numaralı apartımanların arasındaki 20 metre cephesi 45 metre derinliği olan güzel manzaralı bir arsa satılıktır. Beş kat apartıman yapmıya müsaittir. Taliplerin 2605 numaralı telefona müracaat etmesi. 1222

Acele satılık arsa — Jandarma okulu yanında 560 M2 Maltepenin en hâkim yerinde 570 M2 uygun fiyatla verilecek Tel: 1538 1229

Acele satılık arsa — Cebeci Atila asfaltında 20 M. yüzü olan 428 M2 arsa gayet uygun fiyatla verilecek Tel: 1538 1230

Maltepede satılık arsalar — Ekim ve Akın sokaklarında imarca parsellenmiş arsa satılıktır taliplerin yeni halde 4 No. ya veya tel: 2368 1233

Satılık iki dişi ceylan — Pek küçük olarak alınan vetamamiyle ehlileştirilmiş hâlen üçer yaşında iki ceylân Ankara'dan acele ayrılış dolayısiyle satılıktır. İstiyenlerin görmek ve görüşmek üzere Cebeci Demirlibahçe istasyon karşısı 8. No. müracaatı. 1245

Satılık arsa — Yenişehirde Şûrayi devlet ittisalinde üç tarafı açık, yüzü bahçeye nazır güzel bir arsa satılıktır. 2988 telefon numarasına müracaatları. 1246

Satılık — Yenişehirde Meclis ve bakanlıklar arasında ve Cebeci asfaltı üzerinde parsellenmiş ve etrafları evlerle süslenmiş eşsiz arsalar. T. 2992 1259

Satılık otomobil — 1931 ModelBuik marka satılık. 5047 telefona müracaat. 1262

Satılık — Küçük evler yapı kooperatifinin hisselerinden bir hisse satılıktır. Tel. 2406 1274

Satılık arsa — İç Cebeci otobüs durağı yakınında 446 M. köşebaşı. İç Cebecide Bakkal Mehmet Beşoraktan veya 1484 telefondan sorulması. 1294

Satılık küçük motosiklet — Motör Sachs, az kullanılmış, peşin para müracaat: Y. Z. E. üç numaralı binada Hüsnü Ortaç. 1290

Satılık apartman — İstanbul, Lâleli Aksaray cad. sağ köşe 6 daire 4-5 oda nezaret güneş modern 2500 lira irad. Bayazıt meydanı Benzinci B. Sun'at. 1287

İş verenler:

Muhasebe memuru aranıyor — Orta ticaret mektebini bitirmiş bulunması şart, yazı ve rakamları düzgün bir genç muhasebe memuru aranıyor. Ulus'ta (İş) rumuzuna tahriren müracaat. 1224

Dikiş bilen genç bir bayan aranıyor. — Yenişehir Atatürk Bulvarı Toygar Ap. No. 5 e müracaat. 1279

İş arıyanlar:

İş arıyor — Hesap tetkiki, ticarî muhasebe ve defter tutma usullerine vakıf bir muhasip muvakkat veya daimî. Ulus'ta (R) rumuzuna mektupla müracaat. 1275

Zayi — İş Bankasındaki 33036 No. lu küçük cari hesabımda kullandığım tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Osman SELEN 1289

U L U S — 20. inci yıl. — No: 6354

İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil SUNER

Umumî neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK

ULUS Basımevi ANKARA

Matbaa müdürü : Ali Rıza BASKAN

Yeni sinemada

Bu Gün Bu Gece Büyük Vals'e nazire olarak vücuda getirilen ve 3 büyük sanatkâr tarafından yaratılan

Büyük caz

Boş rollerde: Alice Faye - Tyron Power - Don Ameche

Fevkalâde nefis müzik ve danslar: taşan ve fışkıran bir neş'e.. ve bütün bunların fevkinde sonsuz bir aşk. Seanslar: 14.45 - 16.45 - 18.45 Gece: 21 de.

Halk ve Sus sinemalarında

Bu Gün Gündüz ve Gece İstanbulda büyük bir alâka ve takdirle seyredilen ve bugüne kadar türkçeye çevrilen filmlerin en güzeli ve en temiz türkçe konuşanı

Süveyş fedaileri

Baş Rollerde: Sinema âleminin 3 büyük yıldızı

ANNA BELLA — TYRON POWER — LORETTA YOUNG

Seanslar: HALKT'ta: 14.30 - 16.30 - 18.30 - Gece: 21 de

Sus'ta: 12 de ucuz matine ve 14 - 16 - 18 - 20.30 da normal seanslar

HALK sinemasında: Ucuz Halk Matinesi 12.15 de: NEŞ'E İLE Maurice Chevalier.

YENİ sinemada geceleri 21 de filmden evvel VARYETE NUMARALARI

HİKÂYE

KONYAK...

Yazan: Umran NAZİF

2

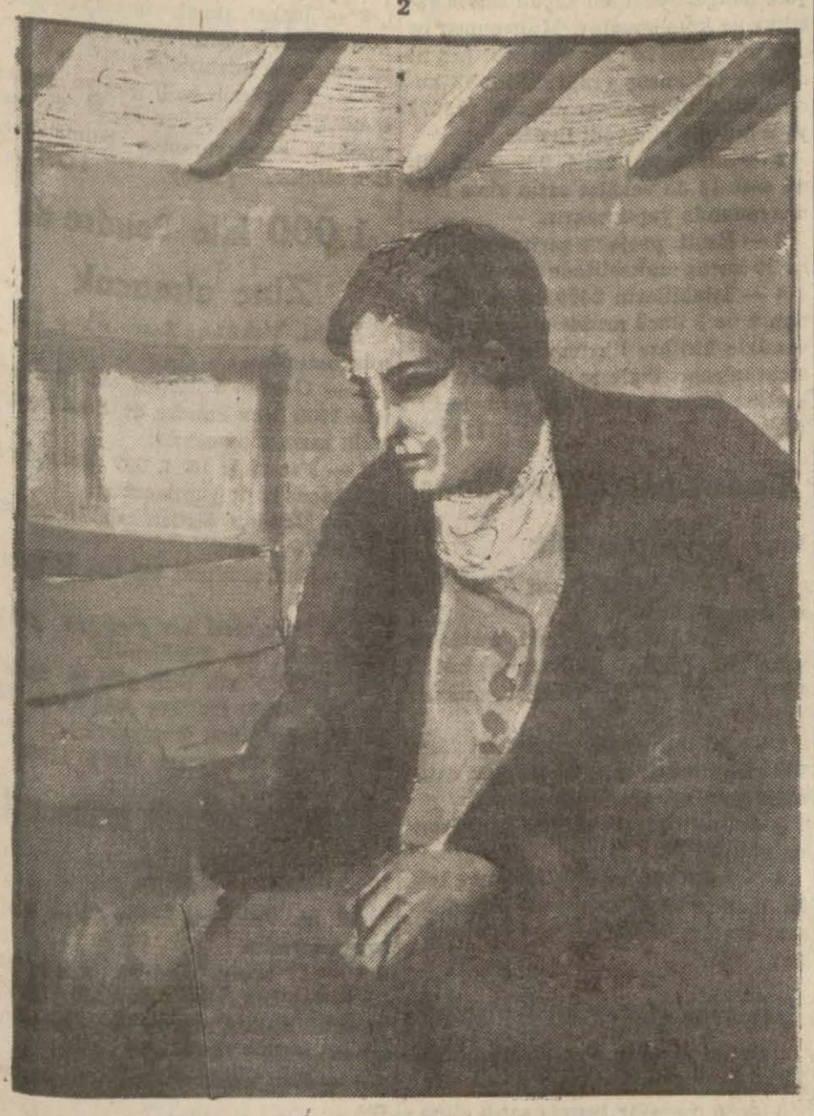

— İyi canım ama.. Vaktı geçirmek için bizde otururak o arkadaşınızdan bir müddet ayrılmak istemez misiniz? Meselâ sizle bir tavla partisi yapardık.

Tavla partilerini onunla sık sık yapmağa başlamıştık. İstemiye istemiye ona karşı içimde önüne geçilmez bir takım iştiyaklı hisler duymağa başlamıtım. Güzeldi Seve - bileceğim bir kadındı. Ne bileyim ben zeki idi. Neşeli idi. Ve ben gençtim. Fakat içimden bir iyi insan timsali olarak ortada dolaşan kocasına karşı her hangi fena bir harekete geçmemek için müthiş bir mücadeleye giriştim.

Lâkin neye yarar... Her tesadüf ettiğim yerde yeşil gözlerine bakmaktan bir türlü kendimi alamıyor o da gözlerini benden kaçırmıyordu. İşte beyim bu bir iyi adam... Genç bir kadın ve toy bir delikanlının çok temiz başlıyan müşterek hayatları gittikçe korkunç tehlikeler geçirmeğe ve bu bakışlarla başlıyan aşinalık geceleri uykumu kaçırmağa beni hasta etmeğe başladı. Bu vaziyette bulunan herkesin yapacağı gibi ilk tedbir olarak onu görmemeğe karar verdim. Fakat bu da çok sürmedi. Hattâ bazı günler bilâkis fekülteden erken çıkıyor. Bir müddet sokaklarda avare dolaştıktan sonra gelip odama kapanıyor ve bittabi öğleden sonra da onlara inip oturuyor, konuşuyorduk. Nihayet bir gün kış gelip çattı. Gene bir öğle sonu onların evinde sobanın karşısındaki kırmızı bir velansanın üzerinde oturmuş iskambil oynuyorduk. O vücudunu hafifçe köşe yastıklarından biri üzerine bırakmış ufak kırmızı dudaklarının ucuna iliştirmiş olduğu ince bir sigarayı içiyordu.

Bir kaç el iskambil oynadıktan sonra bana yavaşça:

— Peki nesine oynuyoruz...? Dedi.

— Nesine isterseniz.... Dedim.

— Meselâ nesine?

— Ne bileyim ben her hangi bir şeyine işte....

— Canım iyi ya.. Şu şeyin ismini koyalım... Diye mırıldandı.

Ve bu sözlerini müteakip etli parmaklarını ufacık dudaklarında dolaştırdı. Ve gözleri dudaklarımda idi. Bu mürettep tuzağı anlamakta gecikmedim. Fakat artık bu talebi reddedemezdim.

— Peki... Peki... Dedim.

Az sonra oyun benim galibiyetimle bitince derhal yerinden fırlıyarak:

— Ooo... Vallahi olmaz...! Dedi, vallahi olmaz... İmkân yok buna!

Ben şaşırmıştım. Ne olmazdı? Biz nesine oynamıştık. Derhal kurulmuş bir makine gibi harekete geldim. Ve yerimden sıçrıyarak kalktım. O da kapıya doğru koşmağa başladı. Ben dışarı kaçacak sanıyordum. Fakat kapının arkasına kadar gidip ellerini kapının topuzlarında birleştirip bana davetkâr nazarlarla bakmağa başladı. Ve bu sefer mağlup olan bendim...

***

Bu hâdiseden iki üç gün sonra soğuk giden havalardan hastalanarak müthiş bir bronşitten yatağa düştüm. Karı koca beni hemen her gece yokluyorlardı. Gene karın şiddetle yağdığı bir gece benim odama çıkmışlardı. Kadın çay kaynatıyor ve kocası bu iyi adam baş ucumda durmuş eli alnımda ateşime bakıyordu. Ve ben bilmiyordum neden titriyor ve müthiş terliyordum. O bir aralık karısına dönüp:

— Çay fena değil..! Fakat içine bir bir parça konyak atabilsek çok daha iyi olurdu. Dedi.

— .....

— Hanım... Bizde hiç konyak yok mu..? Ben sana her zaman alırım da onun için sordum.

— Ah kocacığım... Bir damla bile kalmadı vallahi....

— .....

— Sen bulamaz mısın? Bakala kadar gitsen...

Ben yerimden fırlayıp:

— Katiyen beyefendi, dedim. Bu gece o kadar rahtsız değilim... Hem bakınız bu saatte ve bu karda bakkala nasıl gidilir! Fakat ben bu sözlerimi henüz tamamlamamıştım ki o caketini paltosunu alıp dışarı fırlamıştı. Şimdi karısı uzamış sakallarımda titriyen parmaklarını dolaştırıyordu.

Arkadaşım sözlerinin burasında doğruldu. Tabakasından çıkardığı bir sigarayı ocağın küllerindeki ufak ateş parçalarından birinden yaktıktan sonra üst üste bir kaç nefes çekti. Alnı çizgilerle dolmuş, yüzü takallûs etmişti. İnler gibi ilâve etti:

— Ben gençtim. İhtiraslarıma hudut çekemiyordum. O kadınla bir olup bu iyi insana karşı kötü hareketlerde bulunuyorduk. Bütün bunları müdrik olmakla beraber ben artık irademin sahibi olamıyordum. İradem o kadar benim değildi ki tatil gelip çattığı ve memleketten ihtiyar babamın son günlerini yaşamakta olduğu ve aylardanberidir hasta yattığı hakkında mektuplar geldiği halde ben hâlâ İstanbul'dan ayrılamıyordum.

Babamın hastalığına en çok üzülen gene o oldu. Eski mahalle... mektep ve hayat arkadaşı...

Nihayet beni zorla seyhate razı etti. Ve beni karı koca vapura kadar teşyi ettiler. Karısının elini sıktıktan sonra ona doğru yürüdüm. Beni kollarını açıp bağrına bastı. Öpüşüyorduk. Ve nazarlarım bilmiyordum nasıl oldu; onun iri sırtının üstünden karısının gözlerine ilişti. Ve onu az sonra ıslak bir perde gerisinden titrek ve bir dumana bürünmüş gibi gördüm. Ağlıyordum. Ne için mi ağlıyordun? Dedin. Belki de vicdan azabından... Ve belki de bu ayrılıktan...

Memleketime gittiğim zaman bir kaç gün sonra babamın ölüsünü muayeneye gelen vilâyet belediye doktoru işini bitirip dışarı çıkarken bana:

— Eğer... Demişti. Beş on gün evelinden olsun vilâyete gelip bir doktor celbetseydiniz muhakkak ki onu kurtarabilirdiniz....

İşte bu ikinci vicdan azabını hayatımın sonuna kadar duyacağım azizim... Evet hayatımın sonuna kadar... Öyle bir vaziyete geldim ki İstanbula döndüğümde artık onları ne aradım ne sordum... Bir akrabaları zaten İstanbul'da olmadıklarını (A) kasabasına tayin olunduklarını söylemişti.. Hem azizi dostum... Biliyor musun? İnsan sadece ihtirastan... Etten ve kemikten müteşekkil bir mahlûk değildir ki... Bana artık bu aşk macerasından geri kalan sadece ıstırap ve vicdan azabı idi... İşte o kadar...

***

Sabahleyin arabamız yola çıkmak üzere hazırlandığı zaman arkadaşım ortada yoktu. Hancı onun gece yarısı bir binek hayvanı hazırlatarak 9 saat ilerdeki (A) kasabasına gittiğini söyledi.

Paris'te

Bir Amerikan dilberinin 300.000 franklık mücevherini aşırdılar

Son zamanlarda büyük Avrupa şehirlerinde, genç, güzel ve şık kadınların sokakta peşine takılarak evlerine kadar takip etme, kadın eve girdikten sonra, evde yalnız kaldığına kanaat getirince: "Fırsat bu fırsat!" deyip eve dalarak kadının nesi varsa hepsini aşırma âdeti aldı da yürüdü...

Birkaç gün evel Paris'te böyle garip ve heyecanlı bir soygunculuk vakası olmuş, bir amerikan güzeli soyulmuştur. Bakın vaka nasıl olmuş:

— Bir akşam Mis Sandra adında zengin ve genç bir amerikalı kadın, saat 7 deyince evine dönmüş. Oturduğu apartıman da Paris'in en civcivli caddelerinden birinde...

Genç kadın evinde saat 9 a kadar hizmetçisi ile beraber kalmış. Hizmetçi çekip gittikten sonra genç kadın elektrikleri söndürmüş ve yatmış. Aradan bir müddet geçmiş.

Bir aralık kadın yarı uyur yarı uyanık bir halde iken kapı vurulur gibi olmuş. Sandra ses çıkarmamış. Kendi kendine :

— Komşunun kapısı olacak, demiş ve gene dalmış...

Fakat birdenbire kapı zorlanmış ve kadının da yüzüne şiddetli bir elektrik tutulmuş ve odanın lâmbası da yanmış: elleri tabancalı iki adam, tabancaların namlularını alnına doğru çevirmişler, ateşe hazır bir vaziyetteler...

İçlerinden birisi tabancasını kadının başına yaklaştırarak, bir ispanyol şivesiyle :

— En küçük bir ses çıkardın mı, kendini ölmüş belle !

demiş. Kadın: "etmeyin, eylemeyin" demiye kalmadan haydutlardan birisi zavallı kadının ağzını adam akıllı bağlamış. Ama, kadın da vakanın dehşetinden bitmiş...

Hırsızlar kadını göstererek konuşmıya başlamışlar:

— Haydi çabuk ol da bunu ne yapacaksak yapalım.

— Kaçıncı kattayız?

— Dördüncü katta. Neyapalım?

— Apartımanın avlusuna atıverelim.

— Olmaz, sesi duyulur..

— Öyle ise boğalım.

— İstediklerimizi vermezse, dediğin gibi yapalım...

Haydutlar bir taraftan böyle konuşurken, diğer taraftan da birisi kadını omuzlarından sarsmış :

— Mücevherlerini gösterecek misin yoksa...

Kadıncağız bakmış ki iş fena, ağzı bağlı, gözleri çerçevesinden çıkmış, haydutların önüne düşmüş, dolaplarında, çekmecelerinde ziynet eşyası namına ne varsa, bir bir bulup hırsızlara vermiş: bilezikler, gerdanlıklar, yüzükler... Tam 300.000 frank değerindeki mücevheratı teslim etmiş.

Hırsızlar ellerine geçirdikleri mücevheratı kadının çantasına koymuşlar. Çantada da on beş bin frank varmış. Telefon tellerini koparmışlar, elerine geçirdikleri bir sicimle genç kadını karyolaya sımsıkı bağlamışlar. Giderlerken :

— Uslu uslu dur, merak etme yarın gelip çözerler. Biraz sıkılacaksın ama, kusura bakma, haydi allaha ısmarladık...

demişler ve çekilip gitmişler.

Hakikaten genç kadın, ağzı kolları, bacakları, bağlı bir halde ertesi günü öğle vaktine kadar karyolasında kalmış. Hizmetçi gelip genç kadının bağlarını çözmüş. Ve polise koşarak vaziyeti anlatmış.

Polis komiseri kadını dinlemiş : bu amerikalı genç kadın, beş seneden beri Fransa'da outruyormuş. Paris'in en lüks otellerinde uzun müddet kaldıktan sonra nihayet soyulduğu eve yerleşmiş. Meğer genç kadını tanımıyan yokmuş. Tazeliği, güzelliği ile Avrupa'nın birçok zengin ve asillerinin nazarı dikkatini celbetmiş. Hattâ Paris'in yüksek eğlence âlemlerinde, Holivutta, İngiltere'de güzel kız aramıya çıkan maruf Hindistan Nepal mihracesi bile, kendisiyle evlenmiye talip olmuş.

Mavi gözleri, kumral saçları ile Amerika'da ve İngiltere'de "şahane tehlike" ismi verilen bu amerikan dilberinin bir kıskançlığa kurban gittiği tahmin edilmektedir.

Sürat ! daima sürat...

Irak kıralı birinci Gazi, otomobil kazasına kurban gitmek üzere olduğu sırada, otomobilinin sürati 120 kilometreyi buluyormuş.

Birinci Gazi İngiltere'de, Horrowda talebe iken babası kendisine küçük bir otomobil almıştı.

Büyüyüp de otomobil kullanabilecek yaşa gelince, birinci Gazi, okuduğu kollejin malikânelerinde otomobille durup dinlenmeden gezer, otomobili sürer, sürerdi. Bazan otomobili yoldan kaçırarak bordürleri çiğnediği de olurdu.

Kıralın en büyük dostu Grafton dükü de İrlanda'da bir otomobil kazasına kurban gitmiştir.

Kıral, tayyareye de binerdi. Fakat otomobil kullanmasını, tayyare kullanmaktan daha çok severdi. Kendisine bunun sebebini sordukları zaman, kıral :

— Otomobilde, demişti, sürat daha çok belli oluyor da ondan çok seviyorum.,,

Kıralın babası Faysal da bir otomobil kazası neticesinde ölmüştü.

Hastalıklı çocukların çokluğu milleti inkiraza sürükler. Yoksul yavruyu kurtarmak için yılda bir lira ver Çocuk Esirgeme Kurumuna üye ol !

Münhal Müdürlük

Aydın Belediye Reisliğinden :

35 lira aslî maaşlı belediye hesap işleri müdürlüğü münhaldir.

Belediye memur ve müstahdemleri nizamnamesinde yazılı vasıfları haiz ve bu işe ehliyetli bulunanların fotoğraf, kısa tercümeihal ve vesikalariyle belediyemize müracaat etmeleri ilân olunur. 11343

Ankara Borsası

12 Nisan 1939 Fiyatları

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	5.93	5.93
Nevyork	126.6850	126.6850
Paris	3.3550	3.3550
Milano	6.6625	6.6625
Cenevre	28.41	28.41
Amsterdam	67.2475	67.2475
Berlin	50.8025	50.8025
Brüksel	21.3150	21.3150
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.56	1.56
Madrid	14.0350	14.0350
Varşova	23.9025	23.9025
Budapeşte	24.9675	24.9675
Bükreş	0.9050	0.9050
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokahama	34.62	34.62
Stokholm	30.57	30.57
Moskova	23.9025	23.9025

ESHAM VE TAHVİLÂT

1933 türk borcu I.	19.075	19.10 (Peşin)
1933 türk borcu III.	19.10	19.10 (Peşin)
Sivas Erzurum hattı İs, III.	19.15	19.15

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELR

Pazar : Merkez eczanesi
Pazartesi : Ankara eczanesi
Salı : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Çarşamba : Halk ve Sakarya eczaneleri
Perşembe : Ege ve Çankaya eczaneleri
Cuma : Sebat ve Yenişehir eczaneler
Cumartesi : İstanbul eczanesi

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon müracaat: Şehir: (1023-1024). - Şehirler arası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı arıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: (3848), - Çankırı caddesi, Ulus taksisi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997)

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	18.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den A. fabrikalara	7.00	—.—
As. fabrikalardan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarına	7.30	9.45
Bahçeli evlerden Ulus M. na	7.45	—.—
Ulus M. dan Bahçeli evlere	—.—	20.00

§ Ulus meydanıyle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ Ulus meydanıyle Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her onbeş, yirmi ve otuz dakikada bir muntazaman seferler vardır.

§ Akşamları Ulus meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatine tâbidirler.

Posta saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren saatleri

Haydarpaşa'ya	: Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de. (Pazartesi, Perşembe, Cumartesi, Toros sürat.)
Samsun hattı	: Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Her gün 9.35
Zonguldak hattı	: Her gün 15.00

1.500 senelik bir ekmek!

Mısır'da geçenlerde bir hafriyat yapılmış, eski mısırlılara ait ve Mısır tarihini aydınlatacak değerde bir çok kıymetli eşyalar çıkarılmıştır.

Tutankamon vadisinde yapılmış olan hafriyatta çok enteresan bir şey bulunmuştur: ekmek.

Milâttan 1.500 sene evel ölmüş bir kadın mezarından çıkan bu Mısır ekmeği, dünyanın en eski ekmeğidir ve bugün Nevyork müzesine aittir.

Vestiyer ve saire yaptırılacak

Radyo Evi Müdürlüğünden :

1 — Radyo evi için yaptırılacak vestiyer, şef kürsüsü ve kütüpane dolapları açık eksiltmiye konmuştur.

2 — Eksiltme 24. 4. 939 pazartesi saat 11 de radyo evi binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 2361 lira 52 kuruştur. Teminat 177 lira 11 kuruş olup fazla izahat almak ve şartname ile resim ve projeyi görmek istiyenler radyo evi müdürlüğüne müracaat edebilirler. (1289) 11267

Acele ucuz
Satılık eşya

Salon, yemek odası, yatak odası takımları, avizeler, sobalar.

Adres: Yenişehir - Yüksel caddesi Mimar Kemal mektebi karşısında Ateş Hakkı apartmanı 1 numaralı daire
Telefon: 2488

Çankaya Malmüdürlüğünden :

Adres: Uşar ve şeriki. Anafartalar caddesinde Kınacıhan 2 inci katında komisyoncu.

1934, 1935 ticarî senelerine ait olarak verilen kazanç beyannamelerini zin tesbiti sıhatı için defterlerinizin tetkiki istenilmiş ise de icrayı ticaret ettiğiniz mahalli terk ve adresinizin meçhul bulunduğundan yapılamamıştır.

İşbu ilân tarihten itibaren 15 gün zarfında mezkûr seneye ait defter ve vesaikin kazamız varidat servisine ibrazı tayin edilen bu müddet zarfında ibraz edilmediği takdirde vergi matrahın resen takdir olunacağı tebliğ olunur. (1331) 11330

Mahkemeler

Ankara İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

İstanbulda Fenerde Abdi Subaşı Mişmarcı sokak 3 numarada Mehmet Derviş kızı Emine'ye:

Hanzinei maliyeye izafeten vekili avukat Güzide Alpar tarafından aleyhinize açılan 232 lira 7 kuruşun tansili hakkındaki dâvadan dolayı ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni ilânen dâvetiye ve gıyap kararı tebliği suretiyle yapılan duruşma sonunda muddeabih 232 lira 7 kuruşun 25. 12. 936 dan itibaren % 5 faiz ve % 10 avukatlık ücreti ve mahkeme masraflariyle birlikte tahsiline 21. 9. 938 de karar verilmiş olduğundan iş bu hüküm hülâsasının tebliği gününden itibaren 8 gün içinde temyiz etmediğiniz takdirde hükmün katileşeceği ilân olunur. 1286

Ankara: Birinri Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Eskişehirde Hacı Ali bey mahallesi Sakarya caddesi 100 No. da Mevlût oğlu Mustafa Yurdayara:

Sümerbank müdürlüğü vekili avukat Cemal Hazım Görkmen tarafından aleyhinize açılan 210 lira alacak dâvasından dolayı ikametgâhınızı meçhuliyetine binaen ilânen davetiye ve gıyap kararı tebliğ suretiyle gıyabınızda yapılan duruşma sonunda 165 lira 36 kuruşun % 10 avukatlık ücreti ve mahkeme masrafiyle birlikte tahsiline 23. 3. 939 günü karar verilmiş olduğundan iş bu hüküm hülâsasının tebliğ tarihinden itibaren sekiz gün zarfında temyiz etmediğiniz takdirde hüküm katileşeceği ilânen tebliğ olunur. (1325) 1328

ESKİNAZİ
Müessesesi

Paris'ten getirdiği en son model
Kadın şapkaları
sergisini 14 - 4 - 939 cuma günü saat 15 ten itibaren açacağını sayın müşterilerine bildirir. 1295

Umumî Heyet toplantısı

Ankara Sporting Kulüp Umumî Kâtipliğinden:

Kulübümüzün senelik umumî heyeti toplantısı yapılacağından âzalarımızın 16 Nisan 1939 pazar günü saat 10.30 da Kavaklıderedeki tenis kulübüne gelmeleri rica olunur. Bu içtimada ekseriyet temin edilemediği takdirde içtima 23 Nisan 1939 pazar günü aynı saat ve mevkide yapılacaktır. 1284

3 kalem giyim eşyası alınacak

Siyasal Bilgiler Okulu Mübayeat Komisyonundan :

Alınacak eşyanın nevi	Alınacak miktarı	Beherinin tahmin edilen fiyatı	İlk teminat Lira Kuruş
Beyaz pantalon	300	3,00 kuruş	138 37
Atlet fanilası	500	65 „	
Beyaz lâstik ayakkabı	300	2,50 „	

Siyasal Bilgiler Okulu talebesi için yukarda nevi ve miktarı yazılı üç kalem giyim eşyası açık eksiltme ile satın alınacaktır. Eksiltme 28-4-939 cuma günü saat 15 te Ankara Mektepler Muhasebeciliği binasında yapılacaktır. Beherinin muhammen fiyatlariyle ilk teminat yukarda yazılıdır. Nümuneler ve şartname her gün okulda görülebilir. (1318) 11327

RESMÎ İLANLAR

Kültür Bakanlığı

Nuriye Tugrul hakkında

Kültür Bakanlığından :

Afyonkarahisar lisesi Türkçe öğretmeni Nuriye Tugrul vazifesine gitmediğinden inzabat komisyonu karariyle müstafi sayıldığı tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (1341) 11339

Vakıflar U. Md.

Raf yaptırılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğün - den :

İkinci Vakıf apartmanda Bodrum katında ahşap raflar yaptırılacağından pazarlıkla eksiltmiye konulmuştuş.

Keşif bedeli 50 lira 20 kuruş olup ihalesi 14. Nisan 1939 cuma günü saat on beşte ikinci Vakıf apartmanda Vakıflar inşaat müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

Taliplerin % 15 teminat paralariyle birlikte müracaatları ilân olunur. (1344) 11341

Askerî Fabrikalar

377 ton kuvarsit kumu alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (16.000) lira olan 377 ton kuvarsit kumu askerı fabrikalar U. müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 26. 4. 939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1200) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1207) 11225

25 ton nikel alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (62.5001 lira olan 25 ton Nikel Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 29. 5. 939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir Şartname (3) lira (13) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4375) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr gün saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyana müracaatları. (1281) 11288

25 ton Trinatrium - Fosfat

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan ::

Tahmin edilen bedeli (7500) lira olan 25 ton Trinatrium - Fosfat Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkze satın alma komisyonunca 31. 5. 1939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (562) lira (50) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasiyle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1282) 11289

Levazım Âmirliği

110 ton sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tekirdağ satın alma komisyonu tarafından Tekirdağ tümen birlikleri için 110 ton sığır eti kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin fiyatı beher kilosu 28 kuruştan tutarı 30800 ve muvakkat teminatı 2310 liradır.

3 — İhale günü 14-4-939 cuma günü saat 11 dedir.

4 — Şartnamesini her gün Tekirdağ tüm. satın alma komisyonunda görebilirler.

5 — İsteklilerin belli gün ve saatte ve kanunun istediği vesikalarla birlikte komisyonumuza müracaatları ve zarfların muayyen saatten bir saat eveline kadar komisyona vermiş bulunmaları ilân olunur. (1140) 11133

2 ambar yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Balıkesir'de keşif bedeli 30760 lira 8 kuruş olan iki tane anbar yaptırılması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 18-4-939 salı günü saat 16 da Balıkesir askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 2307 liradır. Birinci keşif ve fennî şartname ve plân Balıkesirde ve Ankara ve İstanbul levazım âmirlikleri satın alma komisyonlarında vardır.

4 — İsteklilerin kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihaleden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (1119) 11138

Binek hayvanı satın alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Tümen ihtiyacı için binek hayvanı satın alınacaktır. Hayvanlar 4 - 8 yaş arasında ve en aşağı 1.46 boy ve 1.64 göğüs çevreli ve koyu donlarda olacaktır.

Bu evsafta hayvanı olupta satmak isteyenlerin haftanın pazartesi ve perşembe günleri öğleden evel Sarkışlada ki satınalma komisyanuna müracaatları. (1272) 11260

Ocak tâmiri

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harp okulunda keşif üzerine ocaklar pazarlıkla tamir ettirilecektir.

2 — Keşif bedeli 300 liradır. Talip - lerin 45 lira teminatlariyle birlikte 14-4-939 cuma günü saat 10 da Ankara LV. satınalma komisyonuna gelmeleri. (1303) 11304

Muhtelif nalbant malzemesi alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Aşağıda cins ve miktarları yazılı nalbant malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Nümuneleri komisyondadır.

2 — Taliplerin teminatlariyle birlikte 17. 4. 939 pazartesi günü 10 da Ankara Lv. amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (1311)

13. 4. 939 — 15. 4. 939

Miktarı	
30	Adet Kerpeten
30	„ Törpü
30	„ Eğe
50	„ Ağaç tokmak
100	„ Çekiç ve diğer aletler için kızılcık ağacından sap.

11326

Hamam peştimali alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Sarıkışla alayı ihtiyacı için hamam peştemali satın alınacaktır. İsteklilerin 19. 4. 939 çarşamba günü saat 10 da nümuneleriyle alay satınalma komisyonuna müracaatları ilân onunur. (1301) 11323

6 kalem malzeme alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Sarı kışla alayı ihtiyacı için aşağıda cinsleri yazılı 6 kalem malzeme satın alınacaktır. İsteklilerin 19. 4. 939 çarşamba günü saat 9.30 da alay satınalma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

4 adet Lans, 60 metre bez hortum, 3 kilo kösele, 6 kilo sülyen boyası, 4 kutu siyah demir verniği, 3 parça hortum rekoru. (1302) 11324

Jandarma

Yatak ve yastık kılıflık bez alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

Bir metresine 36 kuruş kıymet biçilen 64512 metre vasıf ve örneğine uygun yatak ve yastık kılıflık bez kaplı zarf usuliyle 25. 4. 939 salı günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartname ve örnek parçası yüz on altı kuruş karşılığında komisyondan alınabilecek bu eksiltmiye girmek istiyenlerin (1742) liralık ilk teminat banka mektubu veya sandık makbuzu ile şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektuularını en geç belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. (1215) 11227

Bayındırlık B.

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Erzurum vilâyetinde yaptırılacak üçüncü umumî müfettişlik grup inşaatı müştemilâtından müşterek işler, otel, iki komutan evi ve iki memur evi ikmali inşaatıdır.

Keşif bedeli: 267,236 lira 45 kuruştur.

2 — Eksiltme 2. 5. 1939 salı günü saat 10 da Nafıa vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak (13) lira 37 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umummüdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 14439 lira 46 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa vekâletinden bu iş işin alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır.

Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile isteklilerin Nafıa Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 150 bin liralık bu işe benzer bir iş yaptıklarına dair işi yaptıran idarelerden alınmş vesika raptetmeleri muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremiyeceklerdir.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 2. 5. 1939 sal günü saat 15 şe kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1236) 11270

Betonarme köprü inşaatı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Gaziantep vilâyeti dahilinde İslâhiye - Kilis, İslâhiye - Ekbez - Hassa ve İslâhiye - Tahtaköprü yolları üzerindeki Karasu, Güvercinlisu, Güreci ve Ekbez köprülerinin betonarme olarak inşaatı bir arada (43450) lira keşif bedeli üzerinden kapalı zaf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme, 28. 4. 939 tarihine müsadif cuma günü saat (16) da Nafıa vekâletinde şose ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (218) kuruş mukabilinde adı geçen reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evel bir istida ile Nafıa vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin dördüncü maddede bahsedilen vesika ile Ticaret odası vesikasını ve (3260) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vekitten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktezidir. 1267 11322

Elektrik memuru aranıyor

Nafıa Vekâletinden :

1 — Vekâlet binasının elektrik tesisatı telefon santralı ile asansör işlerinden anlar imtihanla bir elektrikçi alınacaktır.

2 — İmtihan 20 nisan 939 perşembe günü saat 10 da yapı işleri U. müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Taliplerin askerlikle alâkası bulunmaması meşruttur.

4 — İmtihanda muvaffak olanlara 70 lira ücret verilecektir.

Taliplerin ellerinde mevcut vesaikle birlikte müracaatları. (1332) 11331

D. Demiryolları

Sanatkâr aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden :

Eskişehir şimendüfer fabrikasında çalıştırılmak üzere tesviyeci, tornacı kazancılıktaki bilgileri yüksek derecede olan sanat erbabı işe alınacaktır. Ücretleri imtihanda gösterecekleri ehliyet ve liyakata göre tesbit edilecektir. İmtihanlar Ankara deposunda, Eskişehir cer altelyesinde, Alsancak cer atelyesinde, Yedikule cer atelyesinde yapılacak ve matlup evsafta görülenler tavzif edilecektir. Taliplerden Ankara'da bulunanlar cer dairesine, Eskişehirdekiler cer atelyesine İstanbulda bulunanlar Sirkecide 9 uncu işletme müdürlüğüne, İzmirde bulunanlar da Alsancak atelyesine müracaat etsinler. 1247) 11283

Hava Kurumu

4900 metre amortisör alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğün - den :

1 — 3. 4. 1939 da kapalı zarfla eksiltmiye konan 4900 metre amortisörün eksiltmesi, talip çıkmadığından, 18 4. 1939 salı günü saat 15,30 da açık eksiltme ile yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli Sif Ankara 7,850. — liradır.

3 — Muvakkat teminat 588.75 lira olup taliplerin eksiltme saatinden evel bu parayı veya kanunen bunun yerine kaim olacak bir kıymeti Türkkuşu veznesine yatırmış olmaları lâzımdır.

Daha fazla malumat ve şartname almak isteyenlerin Tk. satınalma amirliğine müracaatları. 1192

Muhtelif ölçü aletleri ve tesviyeci takımları alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

1) Atelye ihtiyacı için muhtelif ölçü âletleriyle tesviyeci takımı alınacaktır.

2) İhale açık eksiltme usuliyle 2 mayıs 1939 salı günü saat 15 te Türkkuşu Genel Direktörlüğünde yapılacaktır.

3) Alınacak malzemenin muhammen bedeli 2700 ve muvakkat teminatı 202.5 Liradır.

4) Şartnamesi ve listesi parasız olarak her gün satınalma âmirliğinden alınabilir.

5) Taliplerin yazılı gün ve saatte teminatlariyle birlikte Türkkuşuna müracaatları. 1269

Kazalar

Elektrik tesisatı için mütaahhit aranıyor

Bodrum Belediyesinden :

Bodrum belediyesinin "otuz bin sekiz yüz yetmiş dört„ lira bedeli keşifli elektrik tesisatı kapalı zar usuliyle eksiltmeye konulmuş ise de talip zühur etmedediğinden 25. 3. 939 dan 25. 4. 939 salı gününe kadar aynı şerait dahilinde bir ay zarfında pazarlıkla neticelendirilecektir. Makine ve malzemeleri muafiyete tabi resimler belediyeye aittir. İstekliler proje ve şartnameleri Bodrum belediyesinde görebilir. İstanbulda Minerva han No. 19/2 de Rodolf Partenoğlundan alır. (2233/1208) 11212

Millî Müdafaa B.

Bir tayyare hangarı yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — İzmir'de yaptırılacak bir tayyare hangarı yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli yüz yirmi beş bin yüz otuz beş lira kırk iki kuruş (125135 lira 42 kuruş) olup ilk teminat miktarı (7507) yedi bin beş yüz yedi liradır.

2 — Eksiltmesi 21. 4. 939 cuma günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Keşif, proje ve şartnamesi 6 lira 26 kuruş mukabilinde alınabilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (1141) 11163

2 adet perçin makinesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — İki adet perçin imâl makinesi satın alınacaktır. Muhammen bedeli 15000 lira olup ilk teminat miktarı (1125) liradır.

2 — Kapalı zarfla eksiltmesi 25. 4. 939 salı günü saat 16 da Vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat ve teklif mektuplarını muayyen satten bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (1224) 11229

50 ton benzin lınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 50 ton ağır benzin satın alınacaktır. Muhammen bedeli (10.000) lira olup ilk teminat miktarı (750) liradır.

2 — Kapalı zarfla eksiltmesi 26. 4. 939 çarşamba günü saat 15 te Vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale satinden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (1225) 11230

1600 havlu alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 1600 adet havlu satın alınacaktır. Muhammen bedeli 512 lira olup ilk teminat mikdarı 37 lira 40 kuruştur.

2 — Pazarlığı 17. 4. 939 pazartesi günü saat 11 de vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümunesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin ihale saatinde ilk teminat mektubu veya makbuzlariyle komisyonda bulunmaları. (1239 11249

Satılık 3 katır

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Oarp okuluna ait 3 adet katır 15. 4. 939 cumartesi günü saat 10 da arttırma ile satınalınacaktır.

2 — Taliplerin belli gün ve saatte Ankara M.M.V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (1336) 11335

Vantilâtor alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 11 adet küçük büyük vantilâtör 15. 4. 939 cumartesi günü saat 11.30 da pazarlıkla satın alınacaktır.

Hepsine tahmin edilen fiyat 325 liradır.

2 — Katî teminatı 48 lira 75 kuruştur.

3 — Nümuneleri her gün gaz genel komutanlığında görülebilir.

Taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (13337) 11336

Cam, saç ve saire alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara depoları ihtiyacı için cam, saç ve saire 15. 4. 939 cumartesi günü saat 12.30 da pazarlıkla satınalınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyat 108 liradır.

2 — Katî teminatı 16 lira 20 kuruştur.

3 — İzahat almak isteyenler Etlikte askerî depolar komutanlığına müracaat edebilirler

4 — Taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Ankarada M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (1335) 11334

Tohum, çim ve saire alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Cebeci şehitliği için tohum çim ve saire 15. 5. 939 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyat 394 lira 20 kuruştur.

Katî teminatı 59 lira 13 kuruştur.

3 — İzahat almak isteyenler hergün M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat edebilirler;

4 — Taliplerin belli gün ve saat teminatlariyle birlikte M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (1338) 11337

1.000 kilo Poudre de Zinc alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gazdan korunma evi ihtiyacı için 1000 kilo Poudre de Zinc pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 15. 4. 939 cumartesi günü saat 12 de yapılacaktır.

3 — Hepsine birden tahmin edilen fiyat 975 liradır.

4 — Katî teminatı 146 lira 25 kuruştur.

5 — Nümunesi her gün gaz genel komutanlığında görülebilir.

6 — Taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. 1334) 11333

12 kalem temizlik malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 12 kalem temizlik malzemesi 15. 4. 939 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyat 439 liradır.

2 — Katî teminatı 65 lira 85 kuruştur.

3 — Nümunelerini görmek isteyenlerin her gün genel kurmay daire müdürlüğüne müracaat edebilirler.

4 — Taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (1333) 11332

Ankara Defterdarlığı

Bir daktilo alınacak

Ankara Defterdarlığından :

Defterdarlık teşkilâtında 50 lira üc retli bir daktiloluk münhaldir. -Taliplerin memurin kanununda yazılı evsafı haiz orta mektep ve daktilo kursundan mezun bulunmaları şarttır. İmtihan 15. 4. 939 cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır.

Taliplerin birer dilekçe ile müracaatları. (1340) 11338

İç işler Bakanlığı

Telefoncu muavini alınacak

Dahiliye Vekâletinden :

Açık bulunan 40 lira ücretli telefoncu muavinliğine imtihanla girmek istiyenlerin 11. 4 939 gününe kadar Vekâlet daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (1227) 11221

Gümrük ve İ. B.

Kalın kınnap alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğün - den:

1 — Şartname ve nümunesi mucibince 20.000 kg. kalın kınnap kapalı zarf usuliyle mübayaa olunacaktır.

2 — Muhammen bedeli 17.000 ve muvakkat teminatı 1275 liradır.

3 — Eksiltme 14. 4. 939 cuma günü saat 15 de Kabataşta levazım şubesi müdüriyetindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzunu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (2015/1093) 11112

Doçent alınacak

Ankara Hukuk Fakültesi Direktörlüğünden :

1) Maliye ve iktisat, 2) Amme hukuku, 3) Hususî hukuk grupları doçentlikleri için müracaat müddeti on gün daha uzatılmıştır. Talip olanların imtihan mevzularını almak için fakülte dekanlığına müracaatları ilân olunur. (1305) 11325

Elektrot alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

2500	Adet	Elektrot	2 mm.		St. 42 A)	
5000	„	„	4 „	„	„ 42 A)	
300	„	„	4 „	„	„ 52 A)	veya muadili.
350	„	„	4 „	„	„ 52 A)	

Tahmin edilen bedeli (1600) lira olan dört kalem elektrot Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 24-4-1939 pazartesi günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak Komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (120) lira ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle Komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (1261) 11255

Türkiye İş Bankası A. Ş. 31 Birincikânun 1938 bilânçosu

AKTİF

	Haricî Şubeler		Türk Lirası	Türk Lirası
KASA ve BANKALAR:				
Banknot		12.312.532.—		
Altın		412.088,06		
Gümüş		318.190,75		
Ufaklık		15.558,—		
Ecnebi paralar	9.870,71	12.640,52	13.071.009,33	
Mahallî bank. mevduatımız	374.198,95		9.199.089,86	
Haricî muhabir bankalar	26.782,72		567.059,39	
Munzam karşılık kasası			8.440.105,50	31.277.264 08
HAZİNE BONOLARI:				6.651.414 33
MİLLÎ SANAYİE İŞTİRÂK CÜZDANI:				
Kote olanlar			11.220.145,12	
Kote olmıyanlar			3.166.518,57	14.386.663 69
SENEDAT CÜZDANI:				
Vadesine 3 ay kalanlar	39.216,82		16.575.226,03	
„ 3 aydan fazla kalanlar	10.677,68		526.766,71	17.101.992 74
ESHAM ve TAHVİLÂT CÜZDANI:				
Kote olanlar			2.581.787,36	
Kote olmıyanlar			3.778.798,62	6.360.585 98
AVANSLAR:				
Esham ve tahvilât muk. av:				
Kote olanlar	3.241,88	61.771,76		
Kote olmıyanlar		197.562,29	259.334,05	
Emtea ve vesaik muk. av.	79.311,26		8.304.180,63	
Senedat muk. av.	17.954,10		1.175.764,34	
Mütenevvi tem. muk. av.	229.837,77		2.859.494,30	12.598.773 32
BORÇLU CARİ HESAPLAR:				
Açık Kredi	118.097,90		23.991.054,43	
Kefalet mukabili krediler	93.710,11		2.428.402,52	26.419.456 95
SAİR MUHTELİF BORÇLULAR:				
Muhtelif borçlular	39.385,62		1.279.942,77	
Muhtelif hesaplar	16.686,18		1.188.663,45	2.468.606 22
İPOTEK MUKABİLİ AVANSLAR:				2.422.796 65
MENKULLER: [Hakikî kıymeti üz. sigortalıdır]				
Makineler	405,70		50.209,—	
Kasalar	1.002,99		60.518,46	
Mefruşat	6.871,11		32.640,91	143.368 37
GAYRİ MENKULLER: [Hakikî kıymeti üz. sigortalıdır]				
Banka binaları			911.311,30	
Diğer gayri menkuller			1.070.995,54	1.982.306 84
Kefaletten Dolayı Borçlular:	7.107.831,98			28.883.938 23
				150.697.167 40
NAZIM HESAPLAR:				12.810.910 13

PASİF

	Haricî Şubeler	Türk Lirası	Türk Lirası
SERMAYE:			5.000.000 —
İHTİYATLAR:			
Fevkalâde ihtiyatlar		1.030.000,—	
Kanunî ve nizamî ihtiyatlar		2.358.216,65	
İleride vukuu muhtemel zarar karş.		81.783,35	3.470.000 —
MUHABİR BANKALAR:	609,54		8.763.281 73
MEVDUAT:			
İbrazında carî hesaplar	179.861,33	46.446.305,42	
Preavili carî hesaplar		20.825.089.05	
Vadeli mevduat	76.982,76	159.972,37	67.431.366 84
TASARRUF TEVDİATI:			
Vadesiz	184.177,22	27.252.834,47	
Bir aya kadar vadeli		380.936,74	
Bir aydan bir yıla kadar vadeli		2.516.054,35	
Bir yıldan fazla vadeli		590.322,64	30.740.148 20
TEDİYE EMİRLERİ:	1.738,67		548.914 34
SAİR MUHTELİF ALACAKLILAR:			
Muhtelif alacaklılar	150.522,56	1.135.925,01	
Muhtelif hesaplar	13.327,40	2.022.594,95	3.158.519 96
DONANMA TAHVİLÂTI YILLIK TAHSİSATI:			506.154 92
DONANMA TAHVİLÂTI İk. ve AMORTİLERİ:			26.909 80
TAHSİS EDİLMİŞ KARŞILIKLAR:			1.200.000 —
TALEP OLUNMAMIŞ TEMETTÜ ve KUPONLAR:			137.643 47
Kefaletten dolayı alacaklılar:	7.107.831,98		28.883.938 23
KÂR:			830.289 91
Cirolarımız:	309.091,50		
			150.697.167 40
Nazım Hesaplar:			12.810.910 13

31 Birincikânun 1938 kâr ve zarar hesabı

ZİMMET

		Türk Lirası
GENEL MASRAFLAR:		
Maaşlar ve ücretler	1.906.899,73	
İdare masrafları	526.938,74	
Vergi ve harçlar	17.081,70	
Sair masraflar	115.425,13	2.566,345 30
VERİLEN FAİZLER:		2.702.757 42
AMORTİSMANLAR		205.951 72
MUHTELİF ZARARLAR:		410.127 78
SAFİ KÂR:		830,289 91
		6.715.472 13

MATLÛP

		Türk Lirası
ALINAN FAİZLER:	4.979.242,39	
ALINAN KOMİSYONLAR:	115.508,33	5.094.750 72
BANKA HİZ. MUK. ALINAN ÜC. ve KOM.		522.535 04
KAMBİYO KÂRI		58.293 28
ESHAM ve TAHVİLAT CÜZ. ve İŞT. KÂR		981.496 67
SİGORTADAN KÂR		57.473 97
GEÇEN YILDAN KALAN KÂR		922 45
		6.715.472 13

Vilâyetler

Betonarme köprü yaptırılacak

Tunceli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tunceli vilâyeti Ovacık kazasında Munzur betonarme köprüsü inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli 31.000 liradır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Keşif hülâsa cetveli,
E — Köprüler fenni şartnamesi,
F — Hususî şartname
G — Fennî şartname,
H — Proje,
İ — İstiyenler bu işe ait şartname ve evrakı 2 lira mukabilinde Tunceli nafıa müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 2.5.939 salı günü saat 15 te Tunceli Nafıa müdürlüğü binasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2325 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — İhaleden en az 8 gün evel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.

B — Ticaret ve sanayi odası sicil vesikası.

5 — Teklifler üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar Tunceli Nafıa dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve artırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1221) 11219

Parke yol yaptırılacak

İzmir Belediyesinden :

1 — İnönü caddesi umumî ceza evi önünden itibaren 1300 metreye kadar olan caddenin döşemesi sökülerek 6 metre genişliğindeki kısmının paket taşlariyle ve diğer kısmının da işlettirilecek kesme taşlarla döşettirilmesi işi baş mühendislikten bir lira on kuruş mukabilinde tedarik edilecek keşifname veçhile kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Muhammen bedeli 42612 lira 50 kuruş olup ihalesi 21. 4. 939 cuma günü saat 17 dedir. 2490 numaralı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektupları ihale günü âzamî saat 16 ya kadar encümende riyasete verilir.

Muvakkat teminat 3196 liradır.

2 — Belediye havagazı fabrikasına lüzumu olan 5250 ton Zonguldak 0,10 Zerodis Lave maden kömürü havagazı direktörlüğünden 1 lira 25 kuruş mukabilinde tedarik edilecek şartnamesi veçhile kaplı zarflı eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Muhammen bedeli 55387 lira 50 kuruş olup ihalesi 21. 4. 939 cuma günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanacak teklif mektupları ihale günü âzamî saat 16 ya kadar encümende riyasete verilir. Muvakkat teminatı 4019 lira 50 kuruştur.

(1168/1253) 11247

Okul binası yaptırılacak

Giresun Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş vilâyet merkezinde kârgir ve betonarme kısımlariyle çatısı yapılmış olan on derslik ilk okul binasının ahşap sıva boya ve sair kısımlarının inşasıdır. Keşif bedeli 20153 lira beş kuruştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi, mukavelename bayındırlık işleri genel şartnamesi,
G — Fennî hususî şartnamelerle proje,

İsteyenler bu evrak ve şartnameleri bedelsiz olarak Gireson Nafıa dairesinden alabilirler.

3 Eksiltme 20. 4. 939 perşembe günü saat 15 te hukukî muhasebe müdürlüğü binasında toplanacak olan vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1511 lira 48 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermeleri lâzımdır.

A — Cari seneye ait ticaret odası vesikası
B — Ehliyet vesikası,

Ehliyet vesikası alabilmek için isteklilerin elindeki referanslarla ihale gününden en az sekiz gün evel istida ile vilâyet makamına müracaat etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar vilâyet daimî encümeni reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1296) 11295

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Gümüşane Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: 40860 lira 83 kuruş bedeli keşifli Kelkit hükümet konağı inşaatı olup ihale bedelinin on bin lirası 938 senesinde mütebakisi 939 senesinde tediye olunacaktır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Yapı işleri fennî umumî şartnamesi,
E — Hususî şartname,
F — Keşif cetveli ve tahlili fiyat,
G — Proje,

İstekliler bu şartnameleri ve evrakı Gümüşane nafıa müdürlüğünden 210 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Bu işin ihalesi 28. 4. 939 cuma günü saat 14 de Nafıa müdürlüğü binasında toplanacak komisyon huzurunda kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Bu işe girebilmek için isteklilerin 3065 lira muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün eveline kadar Gümüşane valiliğine müracaatla alacakları ehliyet vesikalariyle beraber 939 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır. (2503/1345 11342

İmar plânı yaptırılacak

Tekirdağ Şarbaylığından :

Şehrimiz müstakbel imar plânının tanzimi işi pazarlık suretiyle verileceğinden talip olan mütehassısların 27. Nisan 939 tarihine kadar Tekirdağ belediye reisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (2452/1330) 11329

Soğuk hava deposu yaptırılacak

Edirne Belediye Riyasetinden:

Edirne belediye mezbahasında yapılacak olan 71832 lira 61 kuruş bedeli keşifli soğuk hava deposu ve buz fabrikası 45 gün müddetle kaplı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır.

Talipler, şartname, proje ve keşifnameyi İstanbul ve Edirne belediyesinde görebilirler. Ve 360 kuruş mukabilinde Edirne belediyesinden tedarik edebilirler.

İhale 25 nisan 1939 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Edirne belediye encümeninde yapılacaktır.

Talipler 2490 sayılı kanuna göre hazırlanmış teklif mektuplarını 24 nisan 1939 pazartesi günü saat 17 ye kadar belediye encümenine makbuz mukabili tevdi etmiş olacaklardır. Bu saatten sonraki teklifler ve posta gecikmeleri muteber değildir.

(1291/2390) 11268

Motor ve saire alınacak

Siirt Belediyesinden :

Evelce Ulus gazetesinin 4, 9 nisan 939 günlü nüshalarında inşar etmiş olan ilânda yanlışlık görüldüğünden aşağıdaki şekilde tashih ve yeniden ilân olunur.

Yetmiş beş ilâ yüz beygirlik bir motör veya lokomobil ile buna muktazi iki yüz yirmi ilâ beş yüz voltluk bir dinamo jenaratör ve transformatör ve otuz bir bin metre 10 m/m lik bakır tel ve 750 izalatör alınacaktır. Talip olanların 24. nisan 939 gününe kadar şartlarını Siirt belediyesine bildirmeleri. (1342) 11340

Cihanşümul şöhretli İspanyol mugannisi TULIA REYS'i Pek yakında Yeni Sinemada

En tatlı zevk havasını

Tane		Kuruş	Tane		Kuruş
Sipahi	25 (Madenî kutu)	50	Samsun	25 (Madenî kutu)	45
Sipahi	20	35	Samsun	20	30
Yaka	20	30	Salon	20	35
Çeşit	50	72,5	Çeşit	100	145

Bu yelpaze yaratır